

Bokslut 2023

Innehållsförteckning

Stadens organisation 2023	3
Stadsfullmäktige 2024	4
Stadsstyrelsen 2024	4
Stadsdirektörens överblick.....	5
Ekonomisk översikt.....	6
Den allmänna ekonomiska utvecklingen och utvecklingen inom kommunens område.....	8
Koncernen	9
Personal.....	11
Hållbarhets och miljöarbete	17
Demokrati.....	25
Budgetens utfall	32
Stadsledningen	34
Bildningsnämnden.....	39
Kultur- och fritidsnämnden	45
Äldreomsorgsnämnden.....	49
Stadsmiljönämnden.....	53
Stadsutvecklingsnämnden.....	63
Byggnadsnämnden	66
Mariehamns stad - Förtroendevalda i nämnder 2023	68
Databokslut	70
Redogörelse över hur stadens interna tillsyn har ordnats.....	77
Ekonomirapporter	79
Bokslutsnoter	91
Koncernens bokslutsnoter	100
Behandling av årets resultat.....	104
Bokslutets undertecknande	104
Revisionsanteckning.....	105

Stadens organisation 2023

Politisk organisation

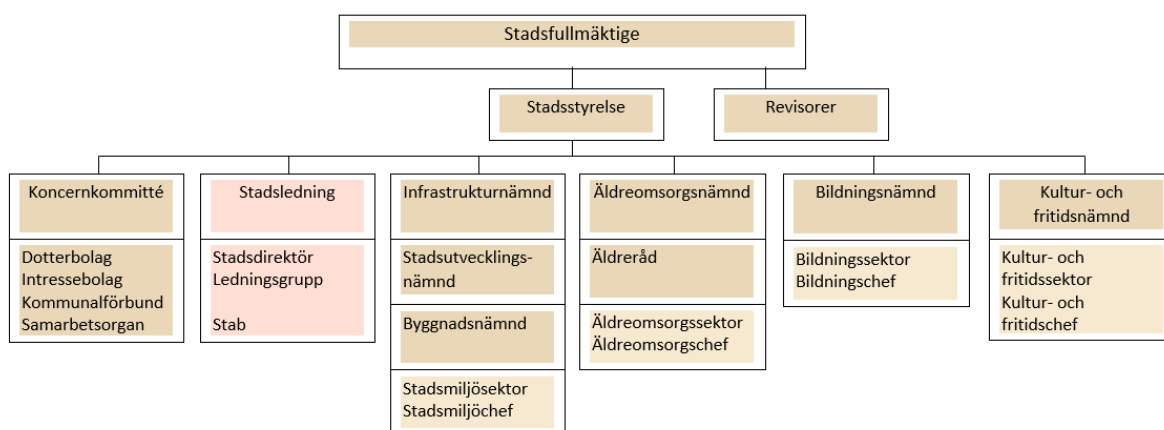
Den politiska organisationen i Mariehamn leds av stadsfullmäktige som tillsätts demokratiskt av mariehamnarna vart fjärde år. Inom Mariehamns stad finns omkring 250 förtroendevalda.

Stadsstyrelsen leder stadens förvaltning och sköter berednings-, verkställighets- och andra uppgifter som hör till stadsstyrelsen. Därtill har Mariehamns stad sex nämnder. Politikernas beslut förverkligas av stadens administrativa organisation, som leds av stadsdirektören.

Administrativ organisation

I den administrativa organisationen arbetar tjänstemän som verkställer de politiskt fattade besluten. Det administrativa arbetet leds av stadsdirektören som är underställd stadsstyrelsen.

Huvuddelen av stadens verksamhet utförs av fyra sektorer som är indelade efter ansvarsområde; bildningssektorn, stadsmiljösektorn, kultur- och fritidssektorn samt äldreomsorgssektorn. Utöver sektorerna ingår även stadsledningen i den administrativa organisationen.

Stadsfullmäktige 2024

Namn	Parti
Kristine Dzene	S
Jessy Eckerman, I vice ordförande	S
Johan Ehn, ordförande	MSM
Annika Eriksson	MSM
Tom Forsbom	MSM
Camilla Gunell	S
Michael Gunell	S
Mikael Granskog	MSM
Anders Holmberg	MSM
Mats Holmberg	Obs
Joanna Isaksson	Lib
Roger Jansson	MSM
Danielle Lindholm	S
Elias Lindström	Lib
Henrik Löthman	S
Marcus Måtar	Obs
Roger Nordlund	C
Simon Påvals	Lib
Alfons Röblom	HI
Katrin Sjögren	Lib
Julia Stenius	MSM
Barbro Sundback	S
Robert Söderdahl	Lib
Pernilla Söderlund	Lib
Aino Waller, II vice ordförande	HI
Christian Wikström	Obs
Ingrid Zetterman	Lib

Stadsstyrelsen 2024

Ordinarie	Parti	Ersättare	Parti
Michele Ferrari, Ordförande	Lib	Pehr-Johan Perämaa	Lib
Sara Kemetter, I vice ordförande	S	Elin Sundback	S
Peter Enberg, II vice ordförande	MSM	Tony Salminen	MSM
Julia Birney	Lib	Anna Holmström	C
Bert Häggblom	Obs	Ted Häggblom	Obs
Nina Fellman	S	Alyssa Bittner-Gibbs	S
Monica von Frenckell	MSM	Annelie Karlberg	MSM

Stadsdirektörens överblick

År 2023 var ett gott år för Mariehamn, med ett överskott på drygt 3 miljoner euro. Det stärker oss inför kommande utmaningar. Vi har en stabil ekonomi och en förvaltning som gör ett utmärkt arbete. Det bekräftas genom höstens medborgarundersökning enligt vilken 89 procent av invånarna tycker att staden sköter sina verksamheter bra eller ganska bra. En god ekonomi är en förutsättning för att vi ska kunna förverkliga våra goda ambitioner enligt stadens vision 2040, att tillsammans erbjuda våra invånare ett kvalitetsliv i en vacker, rofylld och tillgänglig stad.

Invånarantalet ökade under året med 55 personer, och uppgick vid årsskiftet till 11 812 invånare. Befolkningstillväxten ligger i linje med stadens mål för mandatperioden 2024-27 med en ökning om totalt 200 invånare för perioden. Det är dock fjärde året i rad som befolkningen i Mariehamn ökar mindre än genomsnittet för Åland. Man kan tycka att staden som motorn i det åländska samhället borde inta en ledarposition i befolkningstillväxt. För att lyckas krävs ökad tillgång på tomtmark och mer produktion av bostäder i centrum. Ökad tillväxten förutsätter även samarbete med stadens näringsidkare och fastighetsägare. Här spelar arbetet inom samverkansorganisationen City Mariehamn en avgörande roll. Ett samarbete som nyligen belönades med utmärkelsen Årets stadskärna i Finland 2024.

Utvecklingsfokus är ett annat mål för den nya mandatperioden. Under hösten gjordes en omorganisation av stadsledningen. Den nya utvecklingsstaben har en viktig roll i stadens utvecklingsarbete genom samordning och stöd till verksamhetsutvecklarna i sektorerna. Med en sammanhållen projektorganisation och effektiv styrning av utvecklingsarbetet, använder vi resurserna för utveckling och IT på bästa sätt. Det ger också bättre möjligheter för att få externa stöd för insatserna.

Samtidigt som vi satsar resurser på utvecklingsarbete, måste effektiviseringar i verksamheterna ske utan att försämra service och livskvaliteten för invånarna. Vi måste jobba effektivare och smartare, samtidigt som vi utvecklar rätt saker. Här är arbetsmiljö och rekrytering avgörande frågor. Med en bättre arbetsmiljö kan vi minska sjukfrånvaron, och därmed behovet av vikarier. Behörig personal är inom flera verksamheter en bristvara. HR-staben förstärker därför rekryteringsarbetet inom hela förvaltningen.

Staden har på några år byggt upp ett starkt utvecklingsfokus inom digitalisering, och är i dag den offentliga aktör på Åland som gör störst framsteg på området. I arbetet bjuder vi in övriga offentliga aktörer till samarbete, för att därigenom uppnå stordriftsfördelar samtidigt som vi blir mer attraktiv för systemleverantörerna. Digitaliseringsarbetet har inledningsvis fokuserat på interna processer i syfte att öka effektiviteten. Nästa steg blir att digitalisera invånarnära processer, såsom ansökan om byggnadslov, barnomsorgsplats m.m. Även dialogen med medborgarna kommer att moderniseras.

Sammantaget är Mariehamn väl rustat för kommande utmaningar. Genom att fortsätta satsa på modernisering, digitalisering och bättre arbetsmiljö, är vi redo att möta invånarnas förväntningar.

Ekonomisk översikt

Staden uppvisar ett överskott om 3 101 031 euro, vilket är betydligt bättre än budgeterat huvudsakligen som en följd av högre intäkter än budgeterat samt ökade skatteintäkter.

Stadens samlade skatteintäkter för 2023 blev 57 936 381 euro, vilket är 2,4 miljoner mer än budgeterat och 3,4 procent mer än 2022. Kommunal skatten blev drygt 4 miljoner högre än budgeterat och ökade med 11,0 procent jämfört med 2022. Samfundsskatten underskred däremot budgeten med närmare 2 miljoner euro. Från och med skatteåret 2023 infördes en landskapskompensation för det bortfall av intäkter från samfundsbeskattningen som orsakas av Finlands social- och hälsovårdsreform. Landskapskompensationen budgeterades till 1,4 miljoner euro, utfallet blev 1,9 miljoner. Stadens skattesatser var de samma år 2023 som 2022.

Under årets beslöt stadsfullmäktige om tilläggsanslag för investeringar om totalt 1,5 miljoner euro. Förverkligandegraden av investeringarna var 67,7 procent. Ingen ny upplåning gjordes under 2023.

Resultaträkning

Belopp i euro	Bokslut 2023	Bokslut 2022	Förändring 2023-2022
Verksamhetsintäkter	21 925 807	20 641 486	6,2 %
Tillverkning för eget bruk	209 055	189 057	10,6 %
Verksamhetskostnader	-80 742 155	-77 371 205	4,4 %
Verksamhetsbidrag	-58 607 293	-56 540 662	3,7 %
Skatteintäkter	57 936 381	56 053 251	3,4 %
Landskapsandelar, kompensationer	8 574 053	5 611 329	52,8 %
Finansiella intäkter och kostnader:	707 462	1 000 935	-29,3 %
Årsbidrag	8 610 602	6 124 853	40,6 %
Planenliga avskrivningar	-5 505 713	-5 431 252	1,4 %
Nedskrivningar	0	-132 903	100,0 %
Årets resultat	3 104 890	560 699	453,8 %
Ökning (-), minskning (+) av fonder	-3 859	0	0,0 %
Årets överskott (underskott)	3 101 031	560 699	453,1 %
Resultaträkningens nyckeltal			
Verksamhetsintäkter/verksamhetskostnader, %	27,2	26,6	2,3 %
Årsbidrag/avskrivningar, %	156	116	35,3 %
Årsbidrag, euro/invånare	729	521	39,9 %
Invånarantal per 31.12.2023	11 817	11 757	0,5 %

Balansräkning

Belopp i euro per 31.12	Bokslut år 2023	Bokslut 2022	Förändring 2023-2022
AKTIVA	164 531 737,44	163 710 775,13	0,5 %
A. BESTÅENDE AKTIVA	122 191 113,33	123 432 982,01	-1,0 %
B. FÖRVALTADE MEDEL	61 779,61	101 196,49	-39,0 %
C. RÖRLIGA AKTIVA	42 278 844,50	40 176 596,63	5,2 %
PASSIVA	164 531 737,44	163 710 775,13	0,5 %
A. EGET KAPITAL	135 541 395,45	132 415 966,60	2,4 %
D. FÖRVALTAT KAPITAL	282 811,34	309 903,44	-8,7 %
E. FRÄMMANDE KAPITAL	28 707 530,65	30 984 905,09	-7,3 %

Finansieringsanalys

Belopp i euro	Bokslut 2023	Bokslut 2022	Förändring 2023-2022
Kassaflödet i verksamheten			
Internt tillförda medel	8 126 189,59	5 671 769,24	43,3 %
Investeringarnas kassaflöde	-3 783 290,36	-4 908 828,15	-22,9 %
Verksamhetens och investeringarnas kassaflöde	4 342 899,23	762 941,09	469,2 %
Finansieringens kassaflöde			
Förändringar i utlåningen	0,00	-1 753,52	-100,0 %
Förändringar av lånestocken	-2 020 570,65	-4 443 410,90	-54,5 %
Förändring i eget kapital	24 398,30	-310 178,70	100,0 %
Övriga förändringar av likviditeten	-70 213,01	4 314 875,36	-101,6 %
Finansieringens kassaflöde	-2 066 385,36	-440 467,76	369,1 %
Förändring av likvida medel	2 276 513,87	322 473,33	606,0 %
Likvida medel 31 december	11 575 586,44	9 299 072,57	24,5 %
Likvida medel 1 januari	9 299 072,57	8 976 599,24	3,6 %
Summa förändring av likvida medel	2 276 513,87	322 473,33	606,0 %

Soliditeten beskriver förmågan att bära underskott och kapacitet att klara av sina åtaganden på lång sikt. En genomsnittlig soliditetsgrad på minst 70 procent är bra. Stadens soliditet förbättrades med 1,5 procentenheter från 2022.

Belopp i miljoner euro	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Aktiva tillgångar	166,1	161,1	162,7	163,2	162,1	162,3	168,4	167,3	163,7	164,5
Eget kapital	117,9	121,5	126,9	130,0	129,9	126,1	132,0	132,2	132,4	135,5
Soliditetsgrad (< 70 % > 77 %)	71,0 %	75,4 %	78,0 %	79,6 %	80,1 %	77,7 %	78,4 %	79,0 %	80,9 %	82,4 %

Totala inkomster och utgifter

Belopp i euro				
INKOMSTER			UTGIFTER	
Verksamhet			Sysstelsättning	
Verksamhetsintäkter	21 893 669		Verksamhetskostnader	80 710 017
Skatteinkomster	57 936 381		- Tillverkning för eget bruk	-209 055
Landskapsandelar	8 574 053		Räntekostnader	664 448
Ränteintäkter	1 046 166		Övriga finansiella kostnader	39 170
Övriga finansiella intäkter	364 914		Extraordinära kostnader	
Extraordinära intäkter			Korrektivposter till internt tillförda medel	484 413
Korrektivposter till internt tillförda medel			Förändring i avsättningar	
- Bestående aktiva			- Ökn. (+), minskn. (-) av avsättningar	
			- Förluster vid överlåtelse av	
Investeringar			tillgångar bland bestående aktiva	
Finansieringsandelarna för investeringsutgifter	644 595		Investeringar	
Inkomster fr försäljn av tillg, bestående aktiva	504 134		Investeringsutgifter	4 932 020
Finansieringsverksamhet			Finansieringsverksamhet	
Minskning av utlåningen			Ökning av utlåningsfordringar	
Ökning av långfristiga lån			Minskning av långfristiga lån	2 020 571
Ökning av kortfristiga lån			Minskning av kortfristiga lån	
Ökning av eget kapital	24 398		Minskning av eget kapital	
Totala inkomster sammanlagt	90 988 310		Totala utgifter sammanlagt	88 641 583

Den allmänna ekonomiska utvecklingen och utvecklingen inom kommunens område

Antalet invånare i Mariefhamn och på Åland

Stadens invånarantal 31.12.2023 var 11 812 personer. Det föddes något färre barn i Mariefhamn 2023 än 2022. Till följd av ett flyttningsöverskott blev den totala förändringen ändå en ökning med 55 personer. Nyckeltalen i bokslutet har beräknats på det preliminära invånarantalet som var 11 817.

Antal	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Invånare i Mariefhamn 31 december	11 480	11 461	11 565	11 677	11 743	11 679	11 705	11 742	11 757	11 812
Invånare, årlig förändr. (<0,0 % =>1,0 %)	0,8 %	-0,2 %	0,9 %	1,0 %	0,6 %	-0,6 %	0,2 %	0,3 %	0,4 %	0,6 %
Invånare på Åland 31 december	28 916	28 983	29 214	29 489	29 789	29 884	30 129	30 344	30 359	30 541
Invånare, årlig förändring	0,9 %	0,2 %	0,8 %	0,9 %	1,0 %	0,3 %	0,8 %	0,7 %	0,8 %	0,7 %

Det relativa arbetslöshetsstalet var i genomsnitt 5,8 procent i Mariefhamn under 2023 (5,9 procent 2022). På Ålands var det 4,2 procent (4,5 procent år 2022).

Konsumentprisindex för Åland steg med i genomsnitt 7,9 procent under 2023. Inflationen (KPI) var som högst i februari, 11,3 procent, för att sedan sjunka under året och i december var den 4,7 procent. En betydande del av inflationen under 2023 berodde på ökade räntekostnader. Under första delen av 2023 steg räntorna för att sedan stabiliseras runt fyra procent.

Koncernen

Kommunkoncernen utgör en ekonomisk helhet med Mariehamns stad som modersamfund. Syftet med att presentera en balansräkning, resultaträkning, finansieringsanalys, finansiella nyckeltal och bokslutsnoter för koncernen är i första hand att ge en rättvisande bild av koncernens ekonomiska ställning som om koncernsamfundet utgjorde en enda bokföringsskyldig.

Koncernens balansomslutning år 2023 slutade på 244,3 miljoner euro och räkenskapsperiodens resultat blev 5,5 miljoner euro. I enlighet med anvisningar från bokföringsnämndens kommunsektion ingår, förutom Mariehamns stad, följande dottersamfund och kommunalförbund i koncernens resultaträkning, balansräkning och finansieringsanalys år 2023: Fastighets Ab Marstad (inkl. FAB Dalnäs), Mariehamns Centralantenn Ab, Stiftelsen Sjö kvarteret i Mariehamn r.f., Mariehamns Energi Ab, Mariehamns Hamn Ab, Kommunernas socialtjänst k.f., Södra Ålands Högstadiedistrikt k.f. (52,0 procent av träningsundervisningen) och Ålands Miljöservice k.f.

Dottersamfund Modersamfundets ägarandel, 100 procent.

Kommunalförbund

Kommunernas socialtjänst, 39,08 %
Södra Ålands utbildningsdistrikt,
Träningsundervisningen, 52,00 %
Ålands Miljöservice, 62,58 %
Ålands Producentansvar
(Ålands Miljöservice andel 100,00 %)

Intressesamfund

FAB Nyfahlers, 45,83 %
FAB Dalnäs, 60,00 %
(via FAB Marstad 60,00 %)
Ålands Vatten, 37,50 %
ÅDA AB, 25,00 %
Mariehamns Bioenergi Ab
(via Mariehamns Energi 49,60 %)
Svinryggens Deponi Ab, 47,69 %

Dotterbolagens nyckeltal	2023	2022	2021	2020	2019
FAB Marstad					
Omsättning, belopp i tusen euro	4 753	4 504	4 462	4 417	4 409
Rörelsevinst	1 143	1 099	1 153	1 255	1 255
Rörelsevinst/Omsättning, %	24,0 %	24,4 %	25,8 %	28,4 %	28,5 %
Avkastning på eget kapital, (ROE), %	2,2 %	5,5 %	6,7 %	7,9 %	7,3 %
Avkastning på investerat kapital, ROI, %	2,5 %	2,3 %	2,4 %	2,6 %	2,6 %
Soliditet, %	30,4 %	29,3 %	27,6 %	25,7 %	23,9 %
Investeringar	435	863	497	542	534
Jämställdhet, antal kvinnor/män	3/4	3/4	3/4	3/4	3/4
Miljö (koldioxidutsläpp kg/invånare/år)	14	14	16	4,3	29
Mariehamns Hamn Ab					
Omsättning, belopp i tusen euro	5 819	6 956	5 142	4 395	8 558
Rörelsevinst	727	2 023	1 350	1 053	3 839
Rörelsevinst/Omsättning, %	12,5 %	29,1 %	26,3 %	24,0 %	44,9 %
Avkastning på eget kapital, (ROE), %	-2 %	5 %	1 %	-1 %	17 %
Avkastning på investerat kapital, ROI, %	2 %	5 %	3 %	2 %	9 %
Soliditet, %	40 %	39 %	36 %	35 %	36 %
Investeringar	1 532	395	19 239	99	547
Jämställdhet, antal kvinnor/män	2/12	2/14	2/12	2/10	3/21
Miljö (koldioxidutsläpp kg/invånare/år)	2	38	3	1	4
Mariehamns Energi Ab					
Omsättning, belopp i tusen euro	25 073	24 457	19 042	17 238	18 434
Rörelseresultat	1145	951	-603	710	634
Rörelsemarginal %	4,6 %	3,9 %	-3,2 %	4,1 %	3,4 %
Räkenskapsperiodens vinst	666	428	0	429	265
Vinstmarginal %	2,7 %	1,7 %	0,0 %	2,5 %	1,4 %
Avskrivningar enligt plan	1 687	1 604	1 880	1 868	1 806
Eget kapital	9 506	9 105	8 678	8 943	8 779
Avkastning på eget kapital (ROE) %	10,2 %	7,8 %	6,0 %	8,2 %	0,4 %
Avkastning på investerat kapital (ROI) %	9,8 %	7,9 %	-4,4 %	7,2 %	4,6 %
Soliditet %	44,5 %	39,8 %	42,4 %	45,2 %	41,8 %
Balansomslutning	28 236	29 436	25 734	25 940	26 670
Investeringar	2 061	1 893	1 327	1 307	1 184
Anslutningsavgifter	10 127	9 929	9 695	9 522	9 363
Miljö (koldioxidutsläpp kg/invånare/år)	371,09	334,78	428,70	101,61	650,37
Jämställdhet, antal kvinnor/män	5/33,7	6/31,3	5,7/31,2	6,1/31,2	5,3/30,8
Mariehamns Centralantenn Ab					
Omsättning, belopp i tusen euro	599	663	717	756	794
Rörelsevinst	-53	-5	-7	40	-10
Rörelsevinst/Omsättning, %	-10,0 %	-1,0 %	-1,0 %	5,3 %	-1,3 %
Avkastning på eget kapital, (ROE), %	-49,0 %	-5,0 %	-6,0 %	45,0 %	-0,1 %
Avkastning på investerat kapital, ROI, %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	2,0 %	-0,1 %
Soliditet, %	8,0 %	15,0 %	16,0 %	17,0 %	11,0 %
Investeringar	111	55	44	108	61
Jämställdhet, antal kvinnor/män	1,4/1	1,4/1	1,4/1	1,4/1	1,4/2
Miljö (koldioxidutsläpp kg/invånare/år)	0,4	0,4	0,5	0,5	0,7
Stiftelsen Sjökvarteret					
Omsättning, belopp i tusen euro	96	82	47	43	42
Rörelsevinst	2	12	-23	-38	-21
Rörelsevinst/Omsättning, %	2,1 %	14,6 %	-48,9 %	-88,4 %	-50,0 %
Avkastning på eget kapital, (ROE), %	-	-	-	-	-
Avkastning på investerat kapital, ROI, %	-	-	-	-	-
Soliditet, %	16,6 %	21,7 %	-19,0 %	55,7 %	72,5 %
Investeringar	-	-	-	-	-
Jämställdhet, antal kvinnor/män	1/0	1/0	0/1	0/1	0/1
Miljö (koldioxidutsläpp kg/invånare/år)	-	-	-	-	-

Soliditet (justerat eget kapital/balansomslutning-erhållna förskott)

Avkastning på eget kapital (ROE) (Resultat före bokslutsdispositioner och skatter)/genomsnittligt justerat eget kapital

Avkastning på investerat kapital (ROI) (Resultat före bokslutsdispositioner och skatter + finansiella kostnader)/

(balansomslutning-räntefria skulder)

Personal

Personalstrategi

Mariehamns stad vill vara en attraktiv arbetsplats som värnar och vågar. Vi har ett personalstrategiskt program som beskriver innebörden i detta begrepp. Staden vill år 2040 också att det ska vara lätt att rekrytera personal utifrån, att vi har en motiverad och kompetent personal, personalen upplever ett högt välmående och att den nya tekniken bidrar till en lägre arbetsbelastning för personalen.

År 2023 påbörjades arbetet med att revidera stadens personalstrategi. Under hösten hölls fyra möten med en arbetsgrupp, bestående av representanter från arbetarskyddskommissionen, chefer och medarbetare, som fick ge utvecklingsförslag. Mariehamns stads nya personalstrategi ska klargöra visionen och målen för staden som arbetsplats och syftar till att uppnå de skrivelser i Vision 2040 som berör personalen. I den nya personalstrategin ska mål, åtgärder och mätare anges för huvudområdena: rekrytering och kompetensförsörjning, kompetensutveckling, arbetshälsa, medarbetarskap och ledarskap. Den nya personalstrategin kommer att innehålla nyckeltal och mätare som ska säkerställa systematisk uppföljning av personalstrategin och personalsituationen.

Personalen i siffror/statistik

Ordinarie anställda

Definition	Mariehamns stad	Stadsledningen	Bildningssektorn	Äldreomsorgen	Kultur - och fritid	Stadsmiljösektorn
Årsarbete 31.12.2023	623,73	66,90	249,39	138,26	39,48	129,70
Antal anställda 31.12.2023	647	69	257	148	42	131
Sjukfrånvaro ÅA	42,01	2,54	13,06	16,55	1,53	8,33
Sjukfrånvaro i procent	7,11 %	3,95 %	5,56 %	12,80 %	4,01 %	6,70 %
Sjukfrånvarodagar	15 337	926	4 768	6 043	559	3 041
Sjukfrånvarodagar/person	23,70	13,42	18,54	40,83	13,30	23,21
Semester ÅA	70,04	8,97	21,23	17,14	5,29	17,41
Familjeledigheter ÅA	10,32	0,32	5,06	3,08	0	1,86
Övrig frånvaro ÅA	22,38	2,29	9,32	5,89	1,36	3,52
Avgångsomsättning *	9,58 %	7,24 %	7,39 %	16,21 %	7,14 %	7,63 %
Avgångsomsättning inkl.pension	12,82 %	8,69 %	9,72 %	18,91 %	9,52 %	13,73 %
Sagt upp sig / annan orsak	61	5	19	24	3	10
Pensionering	20	1	6	4	1	8
Totalt antal personer	81	6	25	28	4	18

*avgångsomsättning = ordinarie anställda som har sagt upp sig eller / annan orsak ingår

Digital utveckling inom HR

Sympa

Sympa är Mariehamns stads digitala system för personalärenden. Projektet startade 2021 och fortsatte under hela året 2023 – det är en del av Mariehamns stads digitala transformation. Sympa lanserades under året verksamhetsvis enligt följande:

- 30.3.2023 Stadsledningen
- 3.5.2023 Räddningsverket
- 23.5.2023 Kultur- och fritidssektorn
- 31.5.2023 Äldreomsorgen
- 8.6.2023 Stadsmiljösektorn (förutom räddningsverket och lokalservice)
- 12.6.2023 Tim-Aka
- 9.11.2023 Skolpersonalen
- 28.11.2023 Barnomsorgen
- 7.12.2023 Medis
- 14.12.2023 Kostservice och lokalservice.

Stadsledningen och räddningsverket fungerade som pilotgrupper men vid varje lansering upptäckte projektgruppen saker som behövde åtgärdas beroende på användargruppens behov. Med andra ord finjusterades systemet vartefter vid varje lansering. Sympa ska fungera som en HR-master och dela ut data till AD, AD Primus och lönesystemet Pedago. Detta kopplingsarbete fortsätter 2024.

Projektgruppen hade regelbundna möten en gång i veckan under året. Styrgruppen träffades en gång i februari och informerades sedan via e-post. Utöver det hade vi veckomöten med projektledningen på Sympa i Stockholm, möten om kopplingsarbetet med Pedago, möten om AD-kopplingarna med konsultföretaget Enter och veckovisa avstämningar med konsultföretaget HerbertNathan & co. Under året hölls regelbundet utbildningstillfällen för användarna. Superanvändargruppen, 19 representanter från olika verksamheter, fick specialutbildning av konsult inför lanseringen.

I projektgruppen sitter HR chef som projektansvarig, projektledare från HR staben, it-ansvarig och systemspecialist.

Esmaker

Under 2023 har staden tagit i bruk esMaker, en enkät- och analysplattform som gör det enkelt att skapa enkäter, undersökningar och samla in feedback. Under året har vissa riktade pulsmätningar till utvalda avdelningar utförts i esMaker. Arbetet med esMaker kommer att utvecklas under 2024 då bland annat medarbetaundersökningen för första gången utförs i esMaker.

Estracer

EsTracer är en plattform för E-learning som också möjliggör för onboarding och nano-learning.

Plattformen gör det möjligt att samla utbildningar för medarbetare i en personlig deltagarportal, ge chefer överblick över medarbetarnas utveckling och resultat genom chefsportaler och administrera fysiska utbildningstillfällen. EsTracer upphandlades år 2022 /2023 och användandet av plattformen kommer att påbörjas år 2024.

Tidsrapportering, schemaläggning och bemanning

Förstudie kring tidsrapportering, schemaläggning och bemanning inleddes under året och en utsedd projektgrupp har jobbat med förstudien.

Arbetsmiljöarbete

Arbetskydd

Jämställdhet och likabehandling

Mariehamns stads jämställdhets- och likabehandlingsplan är godkänd av stadsfullmäktige 20.06.2023, § 68. Den inkluderar planerade aktiviteter fram tills 2025, statistik, lönekartläggning samt utvärdering av tidigare åtgärder.

Planen har utarbetats i samråd med personalrepresentanter och består av mål och åtgärder, utifrån ett lagbaserat jämställdhets- och likabehandlingsperspektiv, som staden i det dagliga arbetet ska arbeta enligt kontinuerligt. Nya aktiviteter tas fram årligen och en utvärdering av föregående års aktiviteter finns i aktuellt bokslut.

I jämställdhets- och likabehandlingsplanen fastslås mål och föreslagna åtgärder för att främja jämlikhet inom följande områden:

- Anställnings- och rekryteringsprinciper
- Arbetsorganiseringen
- Arbetsförhållanden
- Att förena arbete med privat- och familjeliv
- Förhindra diskriminering, sexuella trakasserier och trakasserier på grund av kön
- Lika lön för lika och likvärdigt arbete

Staden gick i samband med att den nya planen godkändes in för att ansluta sig till den europeiska deklARATIONEN för jämställdhet. Deklarationen för jämställdhet stöder kommunerna då de genomför jämställdhetslagstiftningen och Mariehamns stad är den första kommunen på Åland att ställa sig bakom deklARATIONEN. Den 7 september undertecknades deklARATIONEN och staden har således formellt godkänt att ansluta sig till den.

Se statistik i personalbokslutet och jämställdhets- och likabehandlingsplanen

Lönekartläggning

För att kunna upptäcka eventuella löneskillnader genomförs en lönekartläggning vart tredje år (6 a § jämställdhetslagen). En lönekartläggning gjordes år 2022 och följande görs år 2025.

Sommaren 2022 gjordes en lönekartläggning över stadens ordinarie anställda. Alla befattningar grupperades i lönegrupperna 1–6, baserat på krav på utbildningsnivå samt personal- och ekonomiskt ansvar utifrån arbetsbeskrivningarna för respektive plats. Tre scenarion sammanställdes där medel- och medianlöner för kvinnor, respektive män räknades ut för hela staden och varje lönegrupp. Vid dessa scenarion beaktas:

1. Endast grundlön
2. Grundlön + maximalt ålderstillägg
3. Grundlön + maximalt ålderstillägg + maximalt individuellt tillägg

Relationen kvinnors medianlön/mäns medianlön för hela staden var 100 procent år 2022 sett till grundlön (97 procent år 2016 sett till grundlön, max. ålderstillägg & medeltal av individuella tillägg). Skillnaden mellan kvinnor och mäns medel- och medianlöner för hela staden har minskat sedan 2016, men det finns variationer grupper emellan. Kvinnors löner närmar sig mäns och i vissa grupper, dvs. grupp 2 och 4 när grundlön, samt grundlön + ålderstillägg beaktas har kvinnor högre medel- och medianlön. Kvinnornas medel- och medianlöner har störst glapp upp till männens löner i grupp 3 och 6.

Vid jämförelse av grundlön, till skillnad från när man också tar max. ålderstillägg i beaktande kan man konstatera att ålderstilläggen inte bidrar till att skillnaden mellan mäns och kvinnors medel- och medianlöner märkbart ändras. Kvinnors medel- och medianlöner sjunker i relation till männens för hela staden och alla grupper, om man utöver grundlön och max. ålderstillägg även tar max. individuellt tillägg i beaktande.

Att skillnaden mellan kvinnors och mäns medel- och medianlöner har minskat sett till hela staden beror på att man har använt de lagstadgade pottorna för att jämna ut skillnader, samt medel utöver dessa när skillnader har uppdagats. Lönekartläggningen beaktas i förhandlingarna med fackorganisationerna angående fördelning av lönejusteringspotten.

Personaltrivsel och välmående

Staden strävar efter att vara en dynamisk och trygg arbetsgivare som erbjuder en hälsosam och inspirerande arbetsmiljö för sina anställda. Regelbundna riskbedömningar utförs på arbetsplatserna och dessa fungerar som underlag då företagshälsovården gör lagstadgade arbetsplatsbesök. Syftet med att kartlägga och bedöma risker är att kunna åtgärda och förebygga uppenbara risker i arbetsmiljön samt tillhanda hålla hjälpmedel där det behövs. Med jämna intervaller utförs en medarbetarenkät som är ett viktigt verktyg för att kontinuerligt utvärdera arbetsgivarpolitiken med bärning på Hållbart medarbetarengagemang. Frågorpaketet utgår från områdena motivation, ledarskap och styrning. Resultatet sammanställs på olika nivåer där anonymiteten ut i organisationen kan säkerställas. Under 2023 gjordes ingen större medarbetarundersökning.

Anställningsförmåner

Friskvård

Staden erbjuder sin personal att ta del av friskvårdsbidrag på totalt 200 euro per år. Som leverantör för friskvården har postens elektroniska friskvård.ax använts. Friskvårdsbidraget kan den anställda välja att lägga på motion eller kultur. Under 2023 har stadens personal använt totalt 85 545,40 euro på motion respektive 11 177,80 på kultur.

Utöver detta subventionerar staden 50 euro per år för massage. Personalen har även möjlighet att till rabatterade priser utnyttja stadens egna fritidsanläggningar.

Staden erbjuder också träning till subventionerat pris på stadens anläggningar, frikort till Ålands skid- och skidskyttebana, samt julfest.

Utökad företagshälsovård

Mariehamns stad har avtalat med Medimar om sjukvårdstjänster utöver det lagstadgade. Här ingår sjukvård på allmänläkarnivå samt vissa laboratorieprover.

Distansarbete

Med beaktande av stadens distansarbetspolicy finns möjligheter till distansarbete 1–2 dagar i veckan.

Företagshälsovård

Målet för företagshälsovården är sunda och säkra arbeten, arbetsmiljöer och arbetsgemenskaper, att förebygga risker och men för hälsan i samband med arbetet liksom även att upprätthålla, främja och ge akt på arbetstagarnas hälsa samt arbets- och funktionsförmåga i olika skeden av arbetslivet. Om arbetsgivarens skyldigheter att anordna företagshälsovård stipuleras i Lag om Företagshälsovård 21.12.2001/1383

Mariehamns stad har för sin personal tecknat avtal om företagshälsovård samt avtal om vissa sjukvårdstjänster med Medimar Ab. Fokus i arbetet med företagshälsovården ligger i det förebyggande arbetet och utvecklandet av friskfaktorer. Den förebyggande arbetet omfattar verksamhet som upprätthåller arbetsförmågan, t. ex. arbetsplatsutredningar, arbetsplatsbesök, hälsoundersökningar och rådgivning som gäller arbetshälsa. Under 2023 har den förebyggande vården uppgått till en total kostnad av 22 4117,22 euro. Sjukvårdstjänsterna omfattar kostnader för sjukvård på allmänläkarnivå och kostnader för annan hälso- och sjukvård som erbjuds utöver den förebyggande företagshälsovården. För 2023 låg den sjukvårdsrelaterade kostnaden på 20 9468,90 euro. Målet är att sänka den sjukvårdsrelaterade kostnaden vilket kan innebära att kostnaden för den förebyggande delen ökar.

Företagshälsovården har under 2023 utfört arbetsplatsbesök på flera verksamhetsställen och rapporterna från arbetsplatsbesöken ska finnas tillgängliga för personalen. I rapporterna framkommer åtgärdsförslag som respektive verksamhetsområde kontinuerligt arbetar med. Verksamhetsplanen uppdateras årligen och dessa ska också finnas tillgängliga för personalen. Övriga förebyggande åtgärder som staden arbetar med tillsammans med företagshälsovården är ”bry sig om programmet”. Bry sig om programmets syfte är att i ett tidigt skede fånga upp signaler på risk för ohälsa och att kartlägga rehabiliteringsbehoven så tidigt som möjligt för att förebygga sjukskrivning och underlätta återgång i arbetet efter en sjukskrivning.

Ledarskap

Staden strävar till att vara en attraktiv arbetsgivare som kan utveckla och skapa förutsättningar för medarbetarna att utföra ett bra arbete. Cheferna har en stor roll i detta och därför behöver cheferna stöd i det dagliga arbetet.

Cirka 20 personer gick under året en teamledar-utbildning och fick en yrkesexamen på området. Chefsstöd erbjuds i frågor som berör rekrytering, arbetshälsa, kompetensutveckling och sakfrågor. Alla förvaltningschefer, avdelningschefer och en del enhetschefer träffas den första helgfria fredagen i månaden både för att få sådan information som berör alla och för att dryfta gemensamma frågor. Alla ledare möts vår och höst för att under en hel dag prata om hur ledarskapet i staden ska utvecklas. Under våren 2023 hölls en ledarskapsdag med professor Alf Rehn om framgångsfaktorer och att gå från ord till handling och på hösten var temat härskartekniker. Ledarskapsutbildningen om härskartekniker genomfördes som en åtgärd som tas upp i stadens jämställdhets- och likabehandlingsplan.

Staden jobbar systematiskt med ledarskap, vilket har gett resultat.

Kompetensutveckling

Kunskap och kompetens krävs för att kunna ge både extern och intern service som motsvarar de krav som ställs. Kompetensutveckling ses som en kontinuerlig process som både chefer och anställda gemensamt svarar för. Målsättningen är att all personal genomgår fortbildning med jämna intervaller för att bibehålla sin kompetens i takt med att samhället förändras. Inte endast formella utbildningstillfällen är utveckling utan det är minst lika viktigt att skapa en arbetsorganisation och förutsättningar på den enskilda arbetsplatsen så att kompetensutveckling befrämjas.

Staden har i slutet av år 2023 beviljats 334 000 euro för ett ESF+ projekt som ska bidra till systematisk kompetenshöjning inom organisationen. Treårsprojektet syftar till att säkerställa att alla anställda i Mariehamns stad har tillgång till praktiska arbetsinstruktioner och kompetensutveckling. För att kunna förverkliga målsättningar om utökad tillgång till kurser och utbildningar för anställda har staden upphandlat systemet esTracer som kommer att användas som utbildningsplattform.

Bemanning, rekrytering och introduktion

Bemanning och rekrytering

Staden använder Kuntarekry som rekryteringsportal och systemet möjliggör för smidig hantering av rekryteringsannonser och inkomna ansökningar. Rekryteringsprocessen fastställs i stadens rekryteringsguide som reviderades år 2022. År 2023 hade staden 118 rekryteringsannonser och 130 personer anställdes totalt. Dessa rekryteringar och anställningar innefattar också sommarjobb som annonserades via Kuntarekry.

Rekryteringsstatistik 2023

Enhet	Rekryteringar	Arbetsplatser	Anställningsform		Anställningstyp	
			Arbetsavtalsförhållande	Tjänsteförhållande	Fast anställning	Visstidsanställning
Mariehamns stad	118	337	309	55	186	198
Totalt	118	337	309	55	186	198

Anledningen till att rekryteringarna är färre än arbetsplatser, anställningsform och anställningstyp beror på att staden i vissa rekryteringsannonser beaktar flera platser som ska tillsättas. Till exempel i samband med lärarekryteringar förekommer fler tjänster i samma annons.

Staden tillämpar kompetensbaserad rekrytering och utveckling för att införa en rekryteringspraxis som främjar mångfald. Som en del i det arbetet och jämställdhets- och likabehandlingsarbetet testar staden år 2023 anonyma rekryteringar för en avgränsad typ av anställningar. År 2023 utfördes fyra anonyma rekryteringar, varav tre gällde roller i arbetsavtalsförhållande och en gällde en tjänst i tjänsteavtalsförhållande.

Introduktion

Allmänna introduktionstillfällen för nyanställda infördes år 2023. År 2023 hölls fyra till fem allmänna introduktionstillfällen. Introduktionstillfällena är öppna för alla nyanställda och är en åtgärd som görs för att främja stadens jämställdhets- och likabehandlingsarbete. På dessa tillfällen tas bland annat följande saker upp:

- Mariehamns stads organisation
- Stadens vision, mål och varumärke
- Staden som arbetsgivare
- Personalförmåner
- Ankaret – stadens intranät
- Sympa – system för personalärenden
- IT frågor

Hållbarhets och miljöarbete

Stadens miljöprogram för perioden 2019–2030, som utgår från FN:s globala mål för en hållbar utveckling, Agenda 2030 antogs av stadsfullmäktige 23.4.2019. Miljöprogrammet avser verksamheter som staden kontrollerar dvs. stadens egen förvaltning samt stadens dottersamfund men är samtidigt riktgivande för andra områden som staden kan påverka. Programmet omfattar en riktgivande miljöpolicy och fem miljömål.

Fortsatt miljöcertifiering för Mariehamns koncern

För att stärka miljöarbetet infördes 2011 ett miljöledningssystem ISO 14001. Standarden kräver en ständig förbättring av det miljöarbete som bedrivs inom organisationen och förutsätter att miljöledningssystem ska revideras årligen av ett oberoende certifieringsorgan. Under vecka 15 utförde certifieringsorganet Svensk Certifiering AB en miljörevision vid Mariehamns koncern. De konstaterade efter genomförd revision att stadens miljöledningssystem uppfyller aktuella standardkrav och utfärdade beslut om fortsatt miljöcertifiering till och med 7 mars 2026.

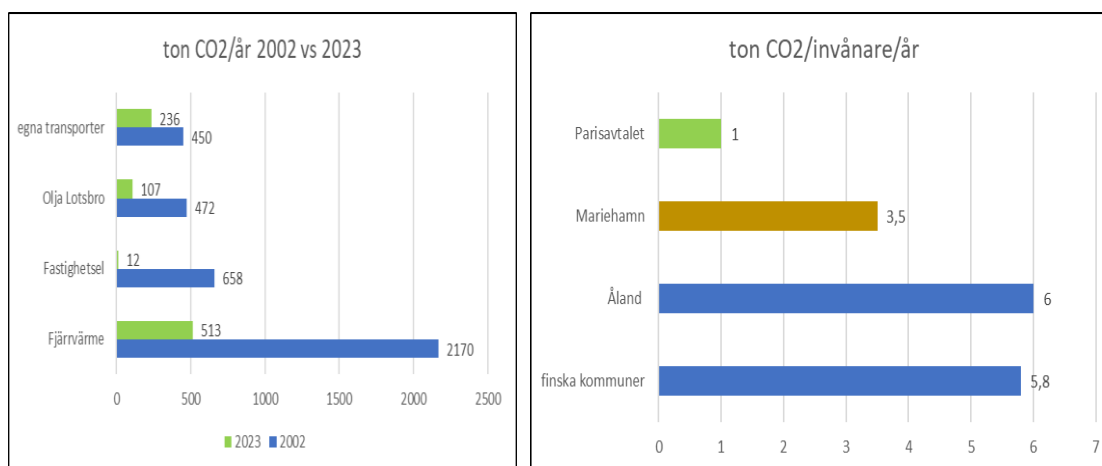
Minska klimatutsläppen och hållbar energi för alla

Stadens klimatmål är av högsta prioritet i hållbarhetsarbetet.

Miljömål 1

De totala växthusgasutsläppen till följd av uppvärmning, el och transporter i stadens verksamheter ska minska, genom minskad energiförbrukning och ökad andel förnybar energi, till år 2030 med minst 90 procent jämfört med referensåret 2002.

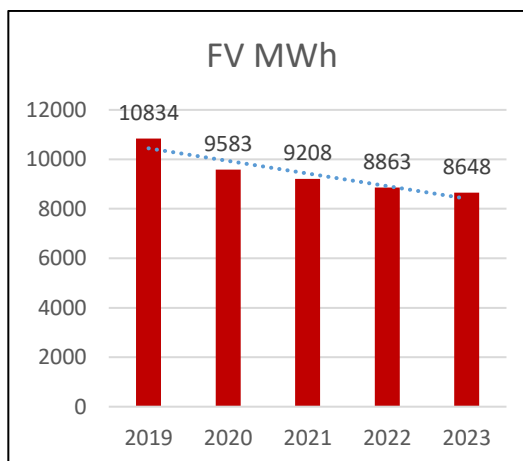
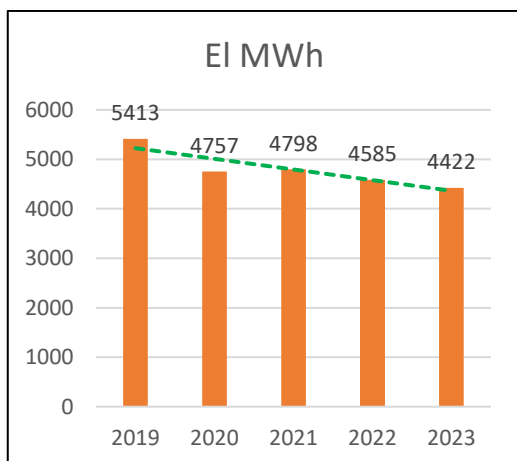
Resultat: Hittills har staden sänkt utsläppen från egen verksamhet med ca 80 procent sedan 2002. De totala klimatutsläppen per invånare är nu nere på 3,5 ton CO₂/invånare/år varav endast 78 kg CO₂ kommer från stadens egen verksamhet.

Kolinlagringen i stadens egna grönytor är ett effektivt bidrag till att staden ska uppfylla sitt klimatmål.

Vad har hänt under 2023?

Energieffektivisering. I stadens egna fastighetsbestånd håller trenden i sig med minskad elförbrukning, 2023 års förbrukning var 3,6 procent lägre än 2022, med totalt sparad volym 163 000 kWh. Även fjärrvärmeförbrukningen sjönk några procent.

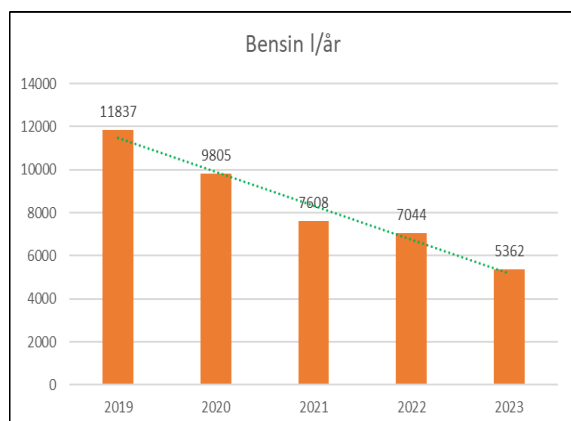

I Mariebad har nya lösningar har reducerat energiförbrukningen med 136 MWh, vilket kan jämföras med vad 10 normalvillor förbrukar på ett år.

Elförbrukningen i Islandia fortsätter att minska, jämfört med 2020 har den reducerats med 353 369 kWh/år, vilket motsvarar drygt 75 000 euro/år.

Egen energiproduktion. Stadens nyaste solcellsanläggning på WHA läktartak som togs i drift sent i juli är stadens största hittills. Anläggningen producerade redan i år 23 000 kWh och kunde bland annat kunde driva en eldriven paketbil som ersatte en dieseldriven skåpbil.

Minskad bensinförbrukning. Den positiva trenden med minskad bensinförbrukning håller i sig, den totala volymen minskade med 24 procent jämfört med föregående år.

Byte av köldmedier. Det pågår en klimatanpassning av stadens fastighetsbestånd med fokus på kommunala fastigheter som är utsatta för värme. Staden har som mål att byta ut alla större köldmedieaggregat med klimatneutrala alternativ de närmaste åren.

	2023	2024	2025	2026	totalt
Antal aggregat	2	43			
ton CO2	1,6	115			

Klimatneutral el. Mariehamns Energi erbjuder nu klimatneutral el, vilket i korthet innebär att bolaget köper ursprungsmärkt grön el, som inte producerar några utsläpp under driften, och sedan investerar i olika globala klimatprojekt så att den totala klimatpåverkan från elproduktionen blir noll.

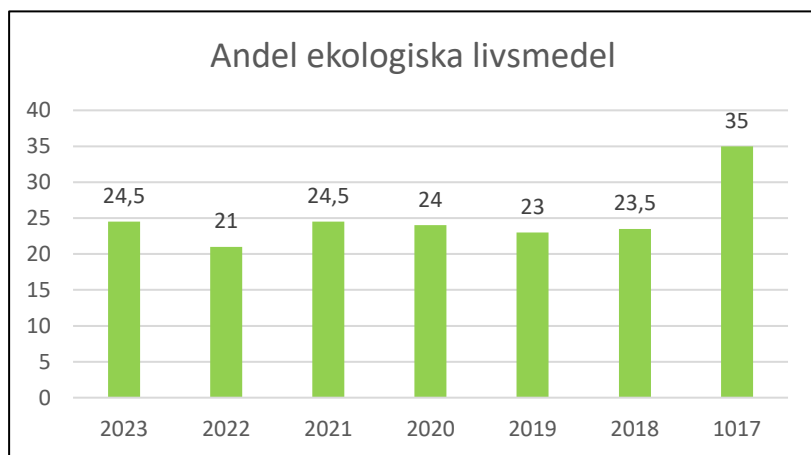
Från vackra ord till konkret handling Staden har ett avtal med Mariehamns Energi om elleverans till stadens förvaltningar av klimatneutral el, vilket innebär att staden 2023 bidrog till ett större solcellsprojekt i Rajasthan, en region som drabbas hårt av klimatförändringarna.

Hållbar konsumtion och produktion

Miljömål 2

Öka andelen ekologiska livsmedel, minst 75 procent av de livsmedel staden köper in ska vara ekologiska senast 2030.

Måluppfyllelse: *Andelen inköpta ekologiska livsmedel under 2023 var 24,5 procent.*

Kriget i Ukraina har haft negativa påverkan på den globala livsmedelsförsörjningen. År 2023 steg livsmedelspriserna i Finland i genomsnitt med 9,6 procent jämfört med 2022. Trots stigande livsmedelspriser ökade andelen ekologiska livsmedel i stadens skolor och daghem med några procent.

Miljömål 3.

Vid anskaffning av varor och tjänster ska minst 60 respektive 40 procent vara upphandlade genom att miljömässigt relevanta och uppföljningsbara krav har ställts i upphandlingen.

Måluppfyllelse: *Andelen inköpta miljömärkta varor och tjänster under 2020 var 36 respektive 15 procent.*

Vad har hänt under 2023?

Under 2023 har staden fortsatt skapa avtal inom cirkulära tjänster:

Hållbar upphandling utav entrémattor. Genom höga miljökrav i upphandlingen av entrémattor säkerställdes entrémattor som är gjord av 50 procent återvunnet material och helt fria från ftalater och andra farliga kemikalier.

Hållbar vattenkonsumtion. Mariehamn har förnärvarande cirka 13 procent läckage på ledningsnätet inom stadsgränsen att jämföra med ett genomsnittligt läckage på 17 procent i branschen som helhet eller hela 30 procent inom övriga Åland. Stadens arbete förebyggande underhåll på ledningsnätet har inneburit årligt minskat läckage med 48 000 kubikmeter, 2023 jämfört med 2019. En volym som motsvarar 164 villors årsförbrukning.

Hållbar stadsutveckling för en god livsmiljö

Miljömål 4.

Utveckling av stadens markanvändning genomförs på ett sätt som säkrar närhet till grönområden, biologisk mångfald, möjlighet till en hållbar livsstil samt motståndskraft inför klimatförändringar.

Vad har hänt under 2023?

Mer sik i vår vik. Staden har miljömål om biologisk mångfald, har därmed åtagit sig att främja skyddet av ekosystem, naturliga livsmiljöer och bibehållandet av livskraftiga populationer av arter.

Under senare år har sikbeståndet minskat. Den 19 oktober släppte Ålands fiskevårdscentrum ut sik i Slemmern.

Antagen grönplan. Stadens grönplan antogs av stadsfullmäktige i november, genom planen har Mariehamns grönområden kartlagts och en beräkning av kolinlagring i områdena har utförts. Grönplanen är ett kunskaps- och planeringsunderlag som fungerar vägledande och rådgivande. Den är ett värdefullt underlag för kommande stadsplanering och konkreta förbättringsåtgärder.

Kikare till fågelskådning På stadsbiblioteket finns numera möjlighet och låna en kikare, perfekt för fågelskådning i Mariehamns stads våtmarker, vid Apalängens våtmark finns dessutom ett rymligt fågeltorn.

Betande djur. Under året har får och hästar betat i stadens prisbelönda våtmark. På en betad mark tar ingen växt överhanden. De betande djuren bidrar till biologisk mångfald och flera ekosystemtjänster som vi inte klarar oss utan. Den biologiska mångfalden ökar ekosystemens förmåga att klara av plötsliga förändringar i miljön. Det är en viktig faktor för att vi i framtiden ska klara av klimatförändringar med extremare väder.

Rent vatten och hav

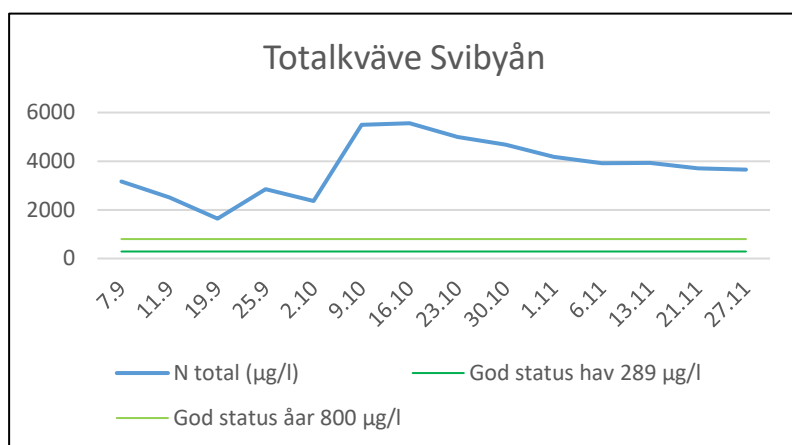
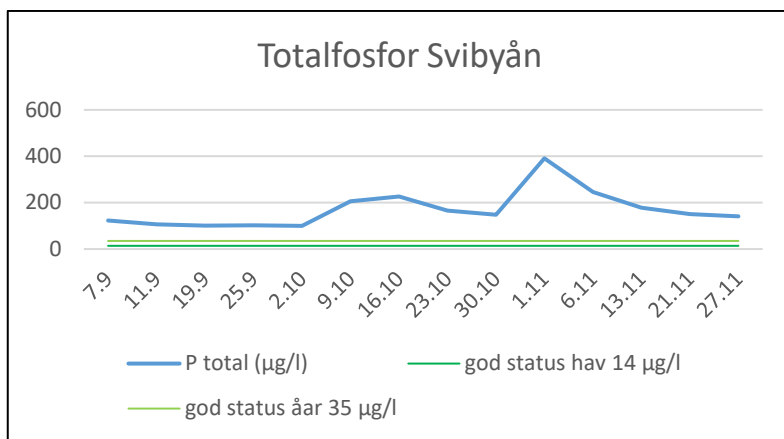
Miljömål 5.

Miljöpåverkan från staden på kustvatten, stränder, vattendrag minskas.

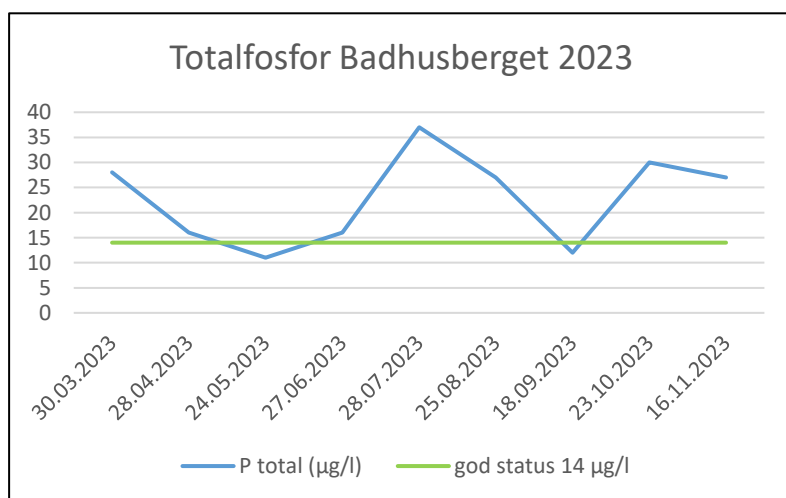
Nuläge. EU:s ramdirektiv för vatten anger att alla vatten ska ha god status och vattenkvaliteten får inte försämrats. Havsvikarna Slemmern och Svibyviken har sedan vattendirektivet implementerades för 20 år sedan haft klassningen måttlig status. Förväntade klimatförändringar med förändrade nederbördsmonster kommer sannolikt att innebära en ökning av kväveläckaget och fosforläckaget från jordbruksmark. Nederbörds mängden under 2023 var 744 mm, 27 procent högre än normalt (normalår 586) varav 40 procent 232 mm, föll under oktober-november.

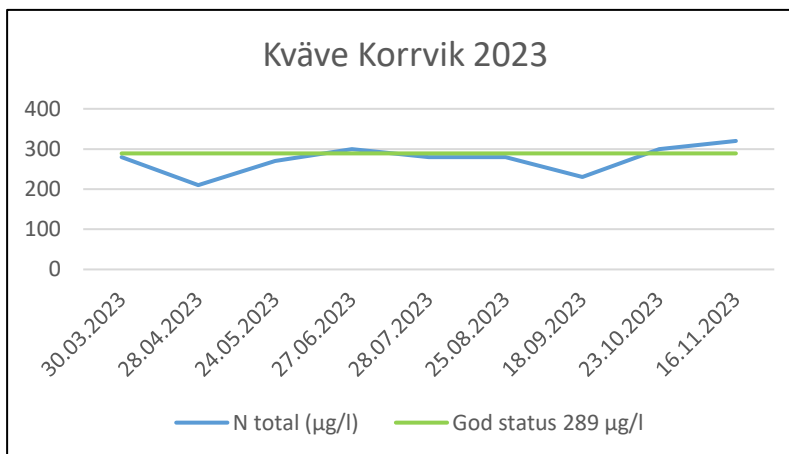
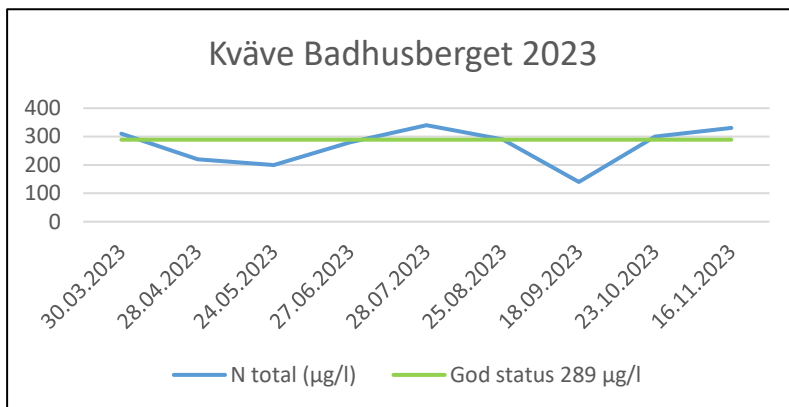
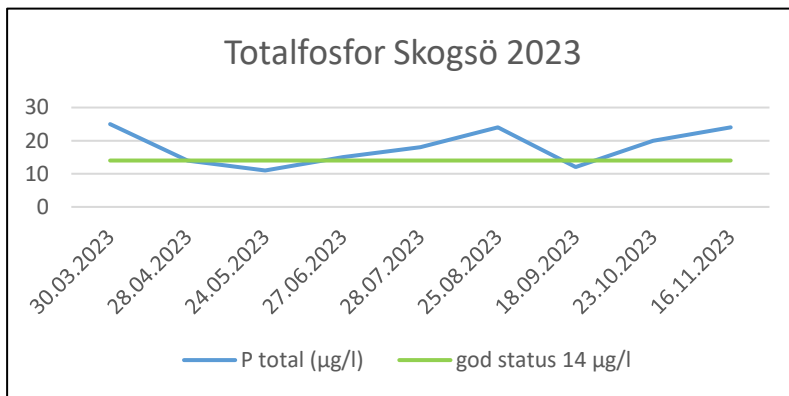
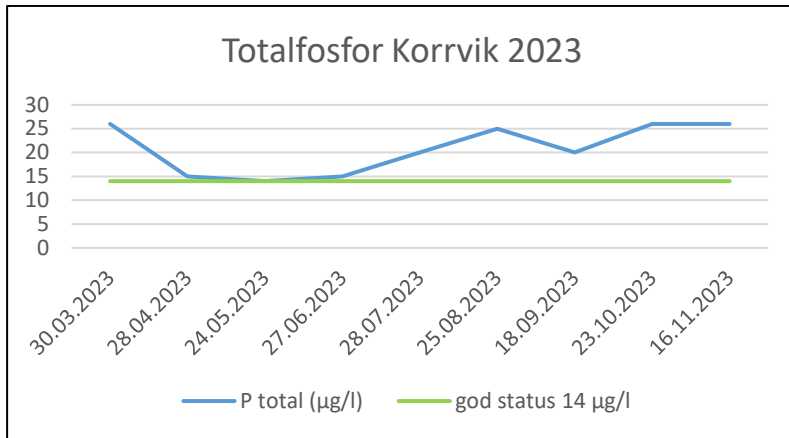
Sviby ån. Svibyåns avrinningsområde är 1 103 hektar. Svibyån omges av jordbruksmarker som avrinner och dräneras till ån. Med drän- och ytvatten följer näringsämnen i form av fosfor och kväve. Läckage av näring sker främst under vintern då växter inte har tillväxt. Näringstransporten från Svibyån var i samband med den stora nederbörden under oktober-november en av de största sedan mätningen startade 1996.

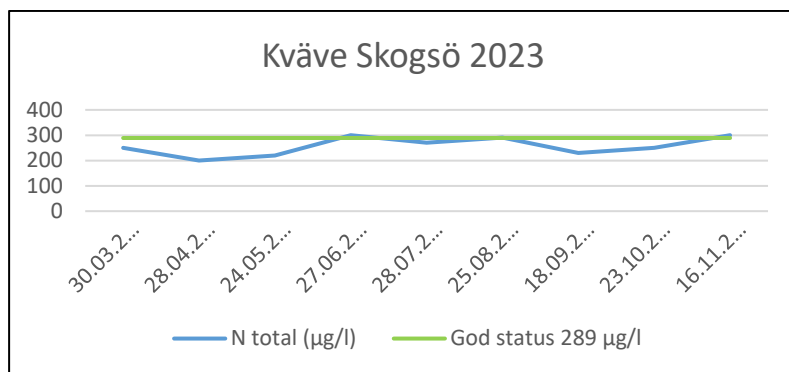
Nedanstående redovisning baseras på resultat av den provtagning som inleddes 1996. I avsaknad av åländsk reglering används målvärden hämtade från fasta Finland. En jämförelse i förhållande till vad som krävs för att uppnå god status i havet inkluderas. Redovisningen visar att med den kraftiga nederbörden under oktober- november steg näringshalterna markant, långt över vad som är god status.

Svibyviken. Svibyviken har under lång tid uppvisat måttlig ekologisk status och varför det finns behov av åtgärder för att minska framför allt fosforbelastningen. Största belastningen till Svibyån är Svibyån och viss mån det renande avloppsvattnet från Lotsbroverket. Resultatet från den provtagning som ingår i Lotsbroverkets miljöövervakning 2023 redovisas nedan. Provtagningen visar att fosforhalter överstiger gränsvärdet för god status tidvis under året. Det finns en gradient inifrån viken till den yttersta provpunkten, högsta halterna noterades vid Badhusberget, vilket indikerar att det finns en stark påverkan från det näringsrika vattnet från Svibyån. Fjolårets kvävehalter uppnådde god status under större delen av året vid alla provpunkter.

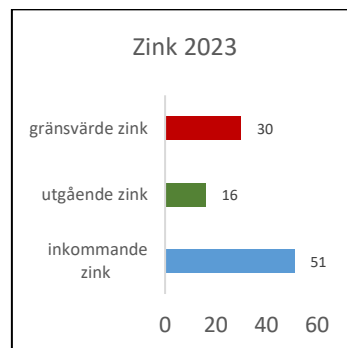
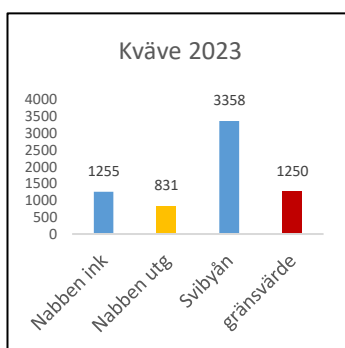
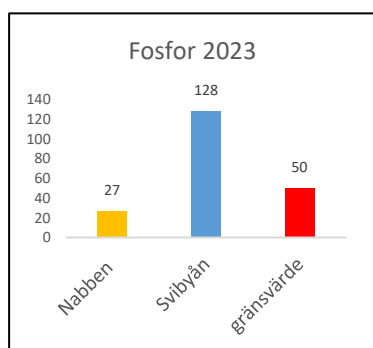

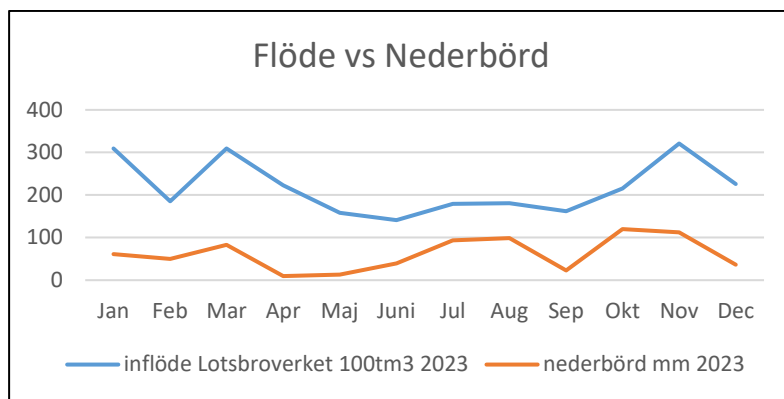
Apalängens våtmark. Den 26 maj 2023 kunde staden med bland annat gäddsläpp inviga den nya våtmarken vid Apalängen. Genom en damm och vackra meandringar renas vattnet i våtmarken innan det når Svibyåsen.

Nabbens våtmark. Näringshalterna på utgående vattnet från våtmarken ligger under relevanta gränsvärden för dagvatten som har använts länge i andra städer. Inkommande halter ligger tidvis mycket över gränsvärdet, det gör även årsmedelvärdet men efter att passerat våtmarken sjunker de till klart under. Noterbart är att näringshalterna vid Nabbens våtmark är endast 20 procent av Svibyåsen halter.

Metaller. Många av de förorenande metaller som förekommer i dagvatten, exempelvis koppar, zink, bly, krom och kadmium, har gemensamt att de i höga koncentrationer kan ha toxiska effekter på såväl människor, djur som vattenlevande organismer. Även reduktionen av metaller i våtmarken fungerar bra, till exempel zinkhalten, som är den som ofta går över gränsvärdet i dagvattenanalyserna, reduceras med 70 procent i våtmarken.

Avloppsrening. Lotsbroverkets belastning under 2023 var ett av verkets högsta någonsin, inkommande flöde till verket var totalt 2,6 miljoner m³ avloppsvatten. Orsaken till den höga belastningen var den stora nederbördsmängden. Kraftig nederbörd och snösmältning orsakar inläckage till avloppsledningsnätet med risk för bräddning vid pumpstationer, försämrad reningsfunktion och ökande kostnader för rening och pumpning

Att identifiera, förebygga och åtgärda källor till inläckaget är viktigt för att trygga avloppsreningen vid verket och möjliggöra årliga belastningsökningar. Staden har ett avloppsledningsnät på 86 kilometer inom stadsgränsen. Sedan 2000 har 23 kilometer av den äldre delen av ledningsnätet förnyats. Det förebyggande underhållet minskar både inläckaget. Flödet i Lotsbroverket påverkas av inläckaget också i övriga uppkopplade kommuner.

Demokrati

Demokratibokslutets syfte och bakgrund

Under mandatperioden 2012–2015 fastställde fullmäktige att Mariehamns stad ska upprätta ett demokratibokslut, vilket nu görs för elfte året i rad. I demokratibokslutet redovisas såväl grundläggande fakta som vilka demokratifrämjande åtgärder staden gjort under året. I februari 2023 fastställde fullmäktige ett visionsdokument som beskriver Mariehamn år 2040. Enligt visionen ska Mariehamn vara en föregångare och förebild inom öppenhet, medborgardialog och tillgänglighet. Alla invånare ska kunna vara med och forma sin stad.

Den representativa demokratin

Stadsfullmäktige

Stadsfullmäktige väljs vid allmänna val vart fjärde år. 2023 var det sista mandatåret för det fullmäktige som inledde sitt arbete i januari 2020. Vissa ändringar i sammansättningen kan ske under åren, till exempel om en förtroendevald flyttar från Mariehamn.

Under hösten förrättades val till stadsfullmäktige för mandatperioden 2024 – 2027. Valdeltagandet vid kommunvalet 2023 i Mariehamn uppgick till 60,4 procent ett lägre deltagande i jämförelse med kommunvalet 2019 då valdeltagandet uppgick till 62,2 procent.

Under året sammanträdde fullmäktige vid 10 tillfällen. Sammanträdena är öppna för allmänheten och kungörs i båda lokaltidningarna samt på stadens webbplats ca en vecka innan mötet. Under hela året direktsändes sammanträdena både över webben och i det vanliga TV-nätet. Det var även möjligt att se sammanträdena i efterhand via stadens webbplats.

Under 2023 slutbehandlade stadsfullmäktige 9 motioner (2022: 28, 2021: 29) och 33 nya motioner lämnades in.

År 2023 har fullmäktige bestått av 27 ordinarie ledamöter varav 12 (44 procent) är kvinnor.

Fullmäktiges presidium har bestått av en manlig ordförande, första vice ordförande en man och andra vice ordförande en kvinna.

Fullmäktigeledamöternas medelålder var 56,8 år (2021: 55,8 år), medan en genomsnittlig Mariehamnare var 44,9 år. En genomsnittlig fullmäktigeledamot är således äldre än en genomsnittlig Mariehamnare.

De ordinarie fullmäktigeledamöterna per ålder och kön

Ålderskategori	Kvinnor	Män
70-	1	5
60-69	1	4
50-59	5	1
40-49	3	3
30-39	2	2
20-29	0	0
	12	15

Övriga kollegiala organ

Övriga kollegiala organ omfattas av den jämställdhetslagstiftning som innebär att andelen kvinnor respektive män i ett organ måste vara minst 40 procent. Representationen med avseende på kön är således totalt sett jämn i dessa organ.

Under 2023 var stadsstyrelsens ordförande en kvinna, första vice och andra vice ordförande var män. Fyra av sex nämndordföranden var kvinnor. I fyra av de sex nämnderna var viceordförande en man.

Medelåldern för de ordinarie medlemmarna i stadsstyrelsen samt stadens nämnder var vid årets slut 53 år (2022: 53 år). Medelåldern för ordinarie medlemmarna i Äldrerådet var 74 år (2022: 73 år).

Antalet förtroendevalda i stadens egna, ordinarie inrättade, kollegiala organ uppgick under 2023 till 88 personer. När förra mandatperioden avslutades, 2019, var antalet förtroendevalda 84 personer.

Under hösten gjordes ett förberedande arbete inför tillsättandet av ett ungdomsråd.

Information som grund för engagemang

Staden arbetar aktivt för att öka medborgarnas möjlighet till delaktighet och inflytande. En viktig grund för att kunna engagera sig är att man som medborgare har tillgång till information.

www.mariehamn.ax

Innehållet på stadens webbplats uppdateras kontinuerligt och utgör stommen i den digitala kommunikationen. På webbplatsens startsida publiceras nyheter från hela organisationen. Där finns också Driftinfo och Möteskalender och möjlighet att lyfta aktuella ämnen. Det är möjligt att välja att prenumerera på nyheter, enligt de kategorier man själv önskar.

Sociala medier

På stadens officiella Facebook-sida delas information från stadens webbplats. Främst delas information om lediga tjänster, lediga tomter samt annat allmännyttigt för stadens invånare. Facebook är en bra kanal för att nå ut med brådskande information. Staden har även nischade Facebook-sidor för stadsbiblioteket, kultur, idrott, Mariebad, räddningsverket, ungdomsgårdarna, äldreomsorgen och Medis med flera. Dessutom har stadens parkeringsbiträde en sida för att förmedla information och tips.

LinkedIn används av personalkansliet för att dela information om lediga tjänster. Exempel på närvaro i andra sociala medier är Snapchat samt Instagram som ungdoms- och fritidsledarna använder.

Kartbaserad verksamhetsinformation

Många som söker efter information på nätet använder sig av sökmotorn Google. Googles karttjänst är ett välanvänt verktyg, som ofta används för vägvisning. Staden har 73 verifierade Google Business-profiler som visar till stadens serviceställen och verksamheter. Alla profiler har länk till stadens webbplats samt korrekt kontaktinformation och aktuella öppettider.

Demokratiåtgärder som gjorts under året

Medborgarundersökning

Under hösten 2023 genomförde ÅSUB en medborgarundersökning på uppdrag av Mariehamns stad. Det var fjärde gången ÅSUB anlätades för uppdraget, de föregående undersökningarna genomfördes 2012, 2015 respektive 2019. Tidpunkterna har valts så att stadens nyvalda beslutsfattare ska ha färskt underlag om medborgarnas synpunkter inför den nya mandatperioden.

Medborgarundersökningen ger de boende i Mariehamn möjlighet att bedöma den kommunala servicens kvalitet, staden som plats att leva på samt medborgarnas möjligheter att påverka stadens beslutsprocesser. Utfallet från medborgarundersökningarna utgör ett konkret underlag som ger vägledning för prioriteringarna när det gäller att utveckla verksamheterna, servicen och kommunikationen för tjänstemännen och beslutsfattarna inom staden.

Hela rapporten med resultaten från undersökningen finns publicerad på stadens webbplats. I demokratibokslutet fokuserar vi på invånarnas syn på möjlighet till insyn och inflytande över stadens beslut och verksamheter samt jämlikhet och integration.

Totalt 599 invånare i Mariehamn tyckte till om sin stad den här gången. Hela 97 procent av de svarande upplever Mariehamn som en ganska eller mycket bra plats att leva och bo på och 89 procent upplever att staden sköter sina verksamheter ganska eller mycket bra.

Jämlikhet och integration

Jämlikhet och integration är också av intresse för demokratibokslutet. De svarande fick uppge sin bedömning om hur Mariehamns stad arbetar för att förbättra integration och delaktighet samt tolerans för människors olikheter och för att minska diskriminering i samhället. Cirka 7–8 procent av de svarande håller helt och hållet med om att Mariehamns stad arbetar aktivt för dessa målsättningar, andelen som tycker att staden till stor del gör detta var 26–31 procent. Dock ansåg 3–4 procent att Mariehamns stad inte alls arbetar aktivt för målsättningarna och var tredje av respondenterna svarade att de inte vet eller har en åsikt i frågan. Bilden ser relativt lika ut när det gäller arbetet kring att förbättra toleransen för människors olikheter (exempelvis utifrån ålder, kön eller könstillhörighet, sexualitet, religion, etnicitet eller funktionsnedsättning). Männens upplevelse i

högre grad än kvinnorna att kommunen helt och hållet eller till stor del arbetar aktivt för att minska diskrimineringen i samhället.

Bemötande, information och inflytande

Avsnittet som handlar om bemötande, information och inflytande i kommunen visar att över hälften (52 procent) av de svarande inte har haft kontakt med Mariehamns tjänstepersoner eller förtroendevalda under de senaste tolv månaderna, men av dem som haft kontakt har 87 respektive 88 procent uppgett bemötandet vid den senaste kontakten som ganska eller mycket bra. Att ringa per telefon och använda mejl eller kontaktformulär på kommunens webbplats hör till de kanaler som invånarna helst använder sig av då det kommer till att kontakta Mariehamns stad.

Cirka 49 procent av de svarande tycker att det fungerar ganska eller mycket bra att få svar på frågor om kommunen och dess verksamheter.

I avsnittet som berör förtroende framkommer att relativt många svarande anser att kommunens anställda och förtroendevalda arbetar för kommunens bästa. Cirka 49 procent av de svarande upplever helt och hållet eller till stor del att kommunens anställda arbetar för kommunens bästa. Motsvarande andel för kommunens förtroendevalda är 41 procent. Kommunens förtroendevalda får något sämre betyg av invånarna vad gäller ansvarstagande och lyhördhet. Drygt en tredjedel (34 procent) upplever helt och hållet eller till stor del att de förtroendevalda är ansvarstagande. När det gäller kommunens förtroendevaldas lyhördhet till invånarnas tankar och idéer om kommunen och dess verksamhet upplever knappt 23 procent att detta stämmer helt och hållet eller till stor del. Nära 23 procent upplever att det finns en transparens i hur politiska beslut fattas i Mariehamn. Cirka 34 procent av de svarande upplever att Mariehamns verksamheter är helt eller till stor del fria från korruption.

De svarande fick möjligheten att tycka till om tre påståenden rörande invånarens möjlighet till påverkan i kommunrelaterade frågor. Att en relativt stor andel (41 – 48 procent) av de svarande inte kan ta ställning till frågan om möjlighet till påverkan i kommunen kan bland annat indikera att relativt få svarande har erfarenhet av påverkansmöjligheter. Drygt var fjärde svarande uppger att de möjligheter som invånare i Mariehamn har att påverka inom de kommunala verksamheterna är ganska eller mycket bra. Dock menar hela 30 procent att möjligheterna att påverka är ganska eller mycket dåliga.

Motsvarande andel när det gäller synen på möjligheterna som kommunens invånare har att delta aktivt i arbetet med utveckling av kommunen (exempelvis medborgardialoger, samråd) och möjligheterna som kommunens invånare har att påverka innehållet i politiska beslut var drygt 20 procent. Andelen som betraktar möjligheterna att påverka som ganska eller mycket dåliga varierar mellan 30 – 37 procent.

Avslutningsvis fick de svarande ta ställning till vad de tycker om möjligheterna som kommunens invånare har att påverka innehållet i politiska beslut. Andelen som upplever att möjligheterna till detta är ganska eller mycket bra är cirka 21 procent. Andelen som svarade att invånarnas möjligheter att påverka innehållet i politiska beslut är ganska eller mycket dåliga var cirka 37 procent. Här uppger nästan var tionde (nio procent) att möjligheterna är mycket dåliga.

Betydelsen av inflytande, information och förtroende

Frågor inom inflytande, information och förtroende bidrar starkt till invånarnas helhetsbild av staden. Ålands Statistik- och utredningsbyrås (ÅSUB) korrelationsanalyser visar att i synnerhet satsningar på invånarnas påverkansmöjligheter inom de kommunala verksamheterna och politiska beslut samt möjligheter att aktivt delta i utveckling av kommunen mycket troligt skulle öka invånarnas nöjdhet med staden som en plats att leva och på bo, stadens verksamheter och invånarnas upplevda möjlighet till insyn och inflytande. Dessutom är kommunens information vid större förändringar samt förtroendet som invånarna har för kommunens förtroendevalda, anställda och verksamheter mycket viktiga för invånarnas helhetsbild. Bra bemötande vid kontakten som invånarna har med stadens tjänstepersoner samt upplevelsen av att det fungerar bra att få svar på frågor om kommunen och dess verksamheter är centrala för samtliga former av nöjdhet bland

invånarna. Även bra bemötande vid kontakten med stadens förtroendevalda är en central faktor för invånarnas nöjdhet med möjlighet till insyn och inflytande.

Samtliga punkter inom området förtroende var enligt resultaten i korrelationsanalyserna viktiga för invånarnas helhetsbild av staden. Att stadens förtroendevalda arbetar för kommunens bästa, är ansvarstagande och lyhörda till invånarnas tankar samt upplevelsen av att stadens anställda arbetar för kommunens bästa har stor potential att öka invånarnas nöjdhet med staden som en plats att leva och bo på, med stadens verksamheter och invånarnas upplevda möjligheter till insyn och inflytande. Lika viktiga är invånarnas upplevelser av att politiska beslut är genomtänkta och genomarbetade och att stadens verksamheter är fria från korruption. Satsningar på transparens i hur politiska beslut fattas kan potentiellt öka invånarnas nöjdhet med hur staden sköter sina verksamheter samt invånarnas upplevda möjlighet till insyn och inflytande.

Tydliga satsningar på att förbättra integration och delaktighet samt att minska diskriminering skulle potentiellt öka invånarnas nöjdhet med stadens verksamheter och den upplevda möjligheten till insyn och inflytande. Upplevelsen av insyn och inflytande skulle enligt korrelationsanalyserna även kunna stärkas genom att förbättra toleransen för människors olikhet. Ett fåtal öppna svar (cirka tre procent) hade kommentarer som direkt riktade in sig på något av de tre områdena förtroende, jämlikhet och integration eller bemötande, information och inflytande. De öppna svaren som tangerar förtroende lyfter behovet av minskad korruption och "svågerpolitik", politiskt maktmissbruk och önskemål om respekt för varandra i fullmäktige. Svaren som tangerar jämlikhet och integration efterfrågar satsningar på ökad integration och att jobba för ökad delaktighet för äldre i samhället. När det gäller bemötande, information och inflytande nämns telefon och besöksservice, information och tjänster/service tillgänglighet.

Rådhuset – stadens integrationsenhet

I augusti 2023 nyöppnade Rådhuset. Där sitter nu Mariehamns integrationsenhet tillsammans med det landskapsfinansierade informationskontoret Kompassen. Målet med verksamheten är att vara en aktiv del av Mariehamns stads och Ålands mottagande av inflyttade. Här erbjuds information, vägledning och handledning i olika frågor som berör det åländska samhället.

Inledningsvis har verksamheten haft fokus på att ordna olika former av aktiviteter och informationstillfällen enligt önskemål från målgruppen. Många inflyttade till Åland uppger att det är svårt att skapa sociala kontakter, vilket ledde fram till idén att ordna en föreningsmessa tillsammans med andra aktörer med syfte att visa upp det åländska föreningslivet och vad de har att erbjuda. Rådhuset har även ansökt och fått medel för att starta den sociala aktiviteten "kaffeklubben" via Leader Åland. Aktiviteten kommer att starta upp under 2024 med målet att erbjuda en plats dit man kan komma för att umgås en stund över en kopp kaffe.

Jämställdhets- och likabehandlingsplan

Stadens jämställdhets- och likabehandlingsplan godkändes av stadsfullmäktige i juni. Den inkluderar även statistik, lönekartläggning samt utvärdering. Mariehamns stad förbinder sig att i all sin verksamhet främja jämställdhet och likabehandling och förebygga diskriminering. Staden strävar till att vara en föregångare och förebild i jämställdhets- och likabehandlingsfrågor. Staden vill vara en välkomnande och inkluderande arbetsplats där mångfald respekteras och uppmuntras.

Planen har utarbetats i samråd med personalrepresentanter och består av strategier, utifrån ett lagbaserat jämställdhets- och likabehandlingsperspektiv, som staden i det dagliga arbetet ska arbeta enligt kontinuerligt. Nya aktiviteter tas fram årligen och målsättningar fastställs av fullmäktige i budget och verksamhetsplan. En utvärdering av föregående års aktiviteter återfinns i boksluten.

Exempel på demokratiåtgärder från sektorerna

Infrastruktursektorn

Vad gäller den fysiska miljön har staden årligen följt upp vilka åtgärder som vidtagits för förbättrad tillgänglighet och från och med 2013 sker den uppföljningen som en integrerad del av infrastrukturnämndens bokslut. Fotgängare, cyklisterna och motorfordonsförare beaktas likvärdigt vid trafikplanering. Ombyggnader för bättre tillgänglighet genomförs i samband med större projekt eller

i form av separata mindre projekt. Särskilda tillgänglighetsåtgärder genomförs i och utanför stadens fastigheter.

Medborgare som själva vill bidra till skötseln av närområden kan ingå skötselavtal med staden. Tillsammans kommer parterna överens om vilka åtgärder som får göras.

Sektorn bidrar årligen med olika trafikarrangemang, tillfälliga överlåtelser av gatu- eller parkmark och information i dialog och i samarbete med tredje sektorns aktörer och olika verksamhetsutövare vid alla evenemang som ordnas i staden.

Fortlöpande information över aktuella arbetsmoment och trafikregleringar har publicerats på stadens webbplats. Allmänheten har möjlighet att rapportera fel och brister i allmänna områden och trafikleder via ett formulär på webbplatsen.

Sektorn tillhandahåller en gratis karttjänst på nätet karta.mariehamn.ax där all geografisk information är tillgänglig för allmänheten. Karttjänsten innehåller bland annat stadsplaner, gatuadresser, översiktskarta, flygfotografier från olika tidsåldrar och stadens baskarta. På stadens webbplats finns även utförlig information om stadens lediga tomter och hur man ansöker om att få köpa eller arrendera stadens tomter.

Under året mottogs och behandlades ett flertal förslag till förbättring och utökning av sektorns service i form av initiativ och motioner från stadsborna eller deras representanter i fullmäktige.

Stadsarkitektkansliet

Aktuella planärenden har funnits på stadens hemsida under planprocessen. Under utställningstiden har planärendena varit tillgängliga både på hemsidan och på stadsbiblioteket.

Under året har en grönplan antagits för Mariehamn. Detta var ett mångårigt arbete som har uppkommit genom dialoger med flera organisationer och befolkningsgrupper som kunnat tänkas beröras av arbetet. Grönplanen kommer att användas som ett verktyg i det fortsatta arbetet med detaljplaner och detaljplaneändringar samt det stundande generalplanarbetet.

Wirénska parken, som många refererar till som lekplatsen vid torget, har under vintern anlagts men har pga. väderleksförhållanden ännu inte färdigställt som planerat. Den kommer därför att invigas först våren 2024. Den är också ett arbete som framkommit genom aktiv dialog med användargrupperna dvs. barnen.

Ett planarbete för att göra vår stad mera miljövänlig startades våren 2023 genom ansökan om att få byta ut det befintliga värmeverket i Rossen som idag drivs med olja till ett mera miljövänligt alternativ - biobränsle. Det förväntas vara klart under våren 2024.

Kultur- och fritidssektorn

Rekryteringen av ungdomar till stadens kommande ungdomsråd inleddes hösten 2023 med bland annat ett öppet tillfälle dit intresserade unga fick komma för mer information. Ungdomsenheten var med på MUCF-dagarna 2023 med temat: Ingen ung utanför. Där diskuterades hur vi tillsammans kan förändra situationen för de unga som varken arbetar eller studerar och ge dem goda möjligheter till en bra framtid.

Gårdsråd hålls fortsättningsvis på Uncan.

Ett kramdjursval, som riktade sig till barn från 4 år och uppåt, hölls i stadsbiblioteket i anslutningen till kommunal- och lagtingsvalet. Stadens daghem och skolor besökte biblioteket för att rösta, 215 röster lades. Vinnaren, ekorren Elli, deltog både i ett nämndmöte och i ett stadsfullmäktigemöte.

Tre olika valdebatter arrangerades i biblioteket inför valet.

I november genomförde stadsbiblioteket en brukarenkät, 201 svar lämnades in.

Totalt lämnades 432 inköpsförslag in till stadsbiblioteket och 72 procent av dem köptes in.

Folkhälsan ordnade drop-in surfstöd för allmänheten i biblioteket både vår och höst, varannan vecka. Som ett resultat av ett medborgarinitiativ skaffades RedLocker mensskyddsautomat till Mariebad och stadsbiblioteket.

Kultur- och fritidssektorn bjöd i slutet av året in till två föreningsträffar där det dels gavs information, dels möjlighet till dialog med förvaltningen. Den ena träffen riktade sig till allmän- och kulturföreningar där tolv föreningar deltog. Den andra riktade sig till idrottsföreningar och lockade fem föreningar.

Äldreomsorgen

Under år 2023 hölls tre evenemang med temat "Smart i vardagen" i stadens äldreboende Trobergshemmet. Evenemangen riktades till hemmaboende seniorer och besöktes av cirka 30–40 seniorer per gång. Syftet med evenemangen var att sprida kunskap till hemmaboende seniorer och informera om välfärdsteknik och hjälpmedel som kan bidra till en tryggare vardag. Besökarna fick möjlighet att se och känna på produkterna samt diskutera användningsområden. Produkterna som visades var lånade från olika företag och utvalda för att stöda olika behov som kan uppstå vid åldrandet. Föreläsare vid evenemangen var äldreomsorgens kvalitetsutvecklare, välfärdssamordnare, fysioterapeuter samt Mariehamns stadsbibliotek och Räddningsverket som presenterade sitt serviceutbud som riktar sig till stadens seniorer.

Äldreomsorgens drop in verksamhet Seniorpunkten är en lågtröskelverksamhet som erbjuder aktiviteter, social gemenskap samt informerar om sådant som är till nytta för äldre personer. Vid drop in verksamheten är alla stadens hemmaboende seniorer välkomna och ingen anmälan krävs för att delta. Deltagarna ges möjlighet till att själva forma verksamheten utifrån sina önskemål och behov.

Äldreomsorgen arbetar kontinuerligt med att utveckla webbplatsen. Här erbjuder vi service och ökad tillgänglighet genom information om äldreomsorgens verksamhet och tjänster samt möjligheten att ansöka om service, göra en orosanmälan eller lämna synpunkter på äldreomsorgen via e-tjänst eller blankett.

Äldreomsorgen informerar och lägger ut nyheter om äldreomsorgens aktiviteter och aktuella händelser på hemsidan. På äldreomsorgens Facebook-sida kan man följa aktiviteter och händelser från äldreomsorgens vardag.

Det finns en äldreomsorgsplan för perioden 2023–2027. Syftet med planen är att erbjuda ett gediget underlag för stadens äldrepolitiska strategi, spegla utvecklingsområden i staden, vara en integrerad del av stadens strategiska arbete gällande samhällsplanering samt bidra till det sociala, ekonomiska och hållbara arbets- och förhållningssättet. Målet med äldreomsorgsplanen är att bidra till att stadens sektorer gemensamt kan stärka och utveckla de äldres möjligheter till ett aktivt, tryggt och självständigt liv.

För att säkerställa en likvärdig behandling av ansökningar har äldreomsorgen i Mariehamns stad fastslagna kriterier för beviljande av permanent boendeplats vid effektiverat serviceboende, kriterier för hemservice och stödtjänster samt kriterier vid stöd för närståendevård för personer 65 år och äldre. Syftet med kriterierna är att skapa ramar för en tydlig och enhetlig beslutsprocess.

Äldreomsorgen har en plan för egenkontroll. Syftet med planen är att säkerställa socialvårdens kvalitet, säkerhet och ändamålsenlighet. Planen är offentligt framlagd på stadens hemsida.

Äldrerådet håller regelbundna möten under året. På mötena diskuterar äldrerådet aktuella frågor och ger utlåtande angående ärenden som berör den äldre befolkningens livsvillkor.

Bildningssektorn

Under det senaste året har bildningssektorn i Mariehamn arbetat för att förbättra sina tjänster och kommunikationskanaler. Målet är att skapa en mer tillgänglig och användarvänlig upplevelse för stadens invånare.

För att underlätta för sökande har Hemvårdsstödet förbättrats genom en uppdaterad e-tjänst. Nu kan användare enkelt få information om vilka stöd de har rätt till.

Barnomsorgen har ändrat sina rutiner så att utgångspunkten är att man använder tolktjänster för vårdnadshavare med annat språk än svenska och att familjer som inte har behov av det själva får avböja. Skolorna har haft denna rutin sedan tidigare.

Det webbaserade verktyget Tempus har fortsatt att vara en viktig kommunikationskanal mellan förvaltningen, daghemmen och vårdnadshavarna. Det möjliggör snabb och effektiv informationsspridning. Grundskolorna använder Wilma som huvudsaklig kommunikationskanal med vårdnadshavarna. Dessutom använder skolornas personal Teams-plattformen för att underlätta undervisningen för eleverna.

Resultatet från barnomsorgens kundundersökning visar att Mariehamns invånare uppskattar den höga kvaliteten på barnomsorgen.

Skolornas personal har deltagit i fortbildning inom positiv psykologi och välbefinnande. Detta har lett till bildandet av välbefinnandegrupper på varje skola, där eleverna och vårdnadshavarna inkluderas i det fortsatta arbetet.

Elevråden spelar en viktig roll i bildningssektorn. Deras representanter deltar i bildningsnämndens möten och ger insikter om elevrådets arbete och åsikter. Ytternäs skolas elever var med och röstade fram skolans nya konstverk.

Stadens Hem och Skola-föreningar fungerar som en remissinstans när bildningsnämnden vill ta del av elevernas och vårdnadshavarnas åsikter om aktuella frågor.

Medborgarinstitutet

Medborgarinstitutet (Medis) erbjuder en mångsidig kursverksamhet för vuxna. Kursutbudet anpassas efter deltagarnas intresse och önskemål.

Medis välkomnar alla vuxna som bor på Åland att delta i kursverksamheten. Oavsett bakgrund eller erfarenhet är det en plats där kunskap och gemenskap blomstrar.

Kursverksamheten sträcker sig över hela Åland, tack vare engagerade kontaktpersoner som hjälper till att organisera och genomföra kurser.

Den nya hemsidan har förbättrat Medis digitala tillgänglighet och synlighet på sociala medier. Detta gör det enklare för deltagare att hitta information och anmäla sig till kurser. Det nya kurssystemet och uppdaterade villkor möjliggör transparens och enhetlighet. Alla kursdeltagare behandlas likvärdigt och får samma möjligheter.

Genom svenska för inflyttade-verksamheten bidrar Medis till att öka kunskapen om det åländska samhället. Det underlättar för nytillkomna att integreras på olika sätt. Medis främjar fri bildning och engagerar många äldre. Genom IT-kurser får deltagarna hjälp med informationshantering och verktyg för den digitala vardagen.

Koncernbolagens gemensamma informationstillfälle

För andra året i rad arrangerades ett öppet informationstillfälle där stadens koncernkommitté medverkade och dotterbolagen presenterade sina bokslut, berättade om sina verksamheter och svarade på frågor.

Budgetens utfall

Resultaträkning

Belopp i euro	Grundbudget	Ändr. i budget	Budget efter	Bokslut	Avvik.	Bokslut
	2023	2023	ändr. 2023	2023	bokslut- budget 2023	2022
Verksamhetsintäkter	20 023 862	0	20 023 862	21 925 807	1 901 945	20 641 486
Försäljningsintäkter	11 761 962	0	11 761 962	12 286 400	524 439	11 663 156
Avgiftsintäkter	3 831 521	0	3 831 521	4 085 250	253 729	3 887 446
Understöd och bidrag	319 550	0	319 550	883 384	563 834	422 231
Övriga intäkter	4 110 829	0	4 110 829	4 670 772	559 943	4 668 653
Tillverkning för eget bruk	189 800	0	189 800	209 055	19 255	189 057
Verksamhetskostnader	-78 548 618	-1 457 303	-80 005 921	-80 742 155	-736 233	-77 371 205
Personal Kostnader:	-45 209 588	-1 316 303	-46 525 891	-46 828 823	-302 932	-44 871 099
Löner och arvoden	-36 582 539	-1 124 050	-37 706 589	-37 904 908	-198 319	-36 258 877
Lönebikostnader:	-8 627 049	-192 253	-8 819 302	-8 923 915	-104 613	-8 612 222
- pensionskostnader	-7 256 576	-80 698	-7 337 274	-7 321 144	-43 870	-7 291 377
- övriga lönebikostnader	-1 370 473	-111 555	-1 482 028	-1 542 771	-60 743	-1 320 846
Köp av tjänster	-21 584 986	-121 645	-21 706 631	-21 948 427	-241 796	-20 760 393
Material, förnödenheter och varor	-8 425 608	-163 500	-8 589 109	-9 077 706	-488 598	-9 024 696
Understöd	-1 605 205	0	-1 605 205	-1 489 060	116 145	-1 457 144
Övriga verksamhetskostnader	-1 723 231	144 145	-1 579 086	-1 398 139	180 947	-1 257 873
Verksamhetsbidrag	-58 334 957	-1 457 303	-59 792 260	-58 607 293	1 184 966	-56 540 662
Skatteintäkter:	55 529 888	0	55 529 888	57 936 381	2 406 493	56 053 251
Kommunalskatt	44 984 311	0	44 984 311	49 045 288	4 060 977	44 175 093
Fastighetsskatt	2 620 373	0	2 620 373	2 809 904	189 531	2 549 361
Samfundsskatt	7 731 043	0	7 731 043	5 815 835	-1 915 208	9 097 996
Övriga skatteinkomster	194 161	0	194 161	265 354	71 193	230 801
Landskapsandelar, kompensationer	8 069 994	0	8 069 994	8 574 053	504 059	5 611 329
Finansiella intäkter och kostnader:	522 686	0	522 686	707 462	184 776	1 000 935
Ränteintäkter	1 022 154	0	1 022 154	1 046 393	24 239	1 110 536
Övriga finansiella intäkter	302 065	0	302 065	364 914	62 849	102 751
Räntekostnader	-753 913	0	-753 913	-664 615	89 298	-179 644
Övriga finansiella kostnader	-47 620	0	-47 620	-39 230	8 390	-32 708
Årsbidrag	5 787 611	-1 457 303	4 330 308	8 610 602	4 280 294	6 124 853
Planenliga avskrivningar	-5 740 495	-17 148	-5 757 644	-5 505 713	251 931	-5 431 252
Nedskrivningar	0	0	0	0	0	-132 903
Extraordinära intäkter	0	0	0	0	0	0
Extraordinära kostnader	0	0	0	0	0	0
Årets resultat	47 116	-1 474 451	-1 427 335	3 104 890	4 532 225	560 699
Ökning (-), minskning (+) av fonder	-500	0	-500	-3 859	-3 359	0
Årets överskott (underskott)	46 616	-1 474 451	-1 427 835	3 101 031	4 528 866	560 699

Årsbidrag

Inkl interna transaktioner	Grundbudget 2023	Ändr. i budget 2023	Budget efter ändr 2023	Bokslut 2023	Avvik. bok- budget 2023	Bokslut 2022	Förändring 2023-2022
Årsbidrag totalt	5 787 611	-1 457 303	4 330 308	8 610 602	4 280 294	6 124 853	40,6 %
Stadsledningen	-5 531 432	407 445	-5 123 987	-5 052 431	71 556	-4 880 297	3,5 %
Social service	-11 506 194	0	-11 506 194	-11 601 360	-95 166	-11 044 916	5,0 %
Finansiering	66 329 259	11 861	66 341 120	69 560 998	3 219 878	64 881 917	7,2 %
Bildningsnämnden	-22 342 835	-994 420	-23 337 255	-23 474 372	-137 116	-22 079 021	6,3 %
Medborgarinstitutet	-386 647	-11 993	-398 640	-32 386	366 254	-440 148	-92,6 %
Kultur- och fritidsnämnden	-4 591 960	-24 501	-4 616 460	-4 357 023	259 437	-4 588 786	-5,1 %
4 mbk Pommern	-268 011	0	-268 011	-264 338	3 673	-251 315	5,2 %
Äldreomsorgsnämnden	-13 860 871	-756 155	-14 617 026	-14 291 170	325 855	-13 592 256	5,1 %
Infrastrukturnämnden	-5 004 210	-64 248	-5 068 458	-4 784 904	283 554	-4 815 880	-0,6 %
Fastighetsavdelningen	2 110 216	-9 975	2 100 241	2 271 280	171 040	2 363 369	-3,9 %
VA-verket	1 454 021	-8 986	1 445 034	1 232 071	-212 964	1 099 646	12,0 %
Stadsutvecklingsnämnden	-431 520	-3 201	-434 721	-414 537	20 183	-342 144	21,2 %
Byggnadsnämnden	-182 205	-3 130	-185 335	-181 226	4 110	-185 316	-2,2 %

Årsbidraget tillsammans med avskrivningar och nedskrivningar (se nedan), Extraordinära poster samt Ökning (-) eller minskning (+) av fonder bildar Årets överskott (underskott).

Avskrivningar och nedskrivningar

	Grundbudget 2023	Ändr. i budget 2023	Budget efter ändr 2023	Bokslut 2023	Avvik. bok- budget 2023	Bokslut 2022	Förändring 2023-2022
Avskrivningar o nedskrivn totalt	-5 740 495	-17 148	-5 757 644	-5 505 713	251 931	-5 564 155	-1,1 %
Stadsledningen	-286 025	-2 744	-288 769	-180 190	108 578	-169 854	6,1 %
Social service	0	0	0	0	0	-132 903	100,0 %
Finansiering	0	0	0	0	0	0	0,0 %
Bildningsnämnden	-27 603	0	-27 603	-27 390	214	-21 603	26,8 %
Medborgarinstitutet	0	0	0	0	0	0	0,0 %
Kultur- och fritidsnämnden	-345 582	-1 738	-347 320	-340 550	6 769	-318 700	6,9 %
4 mbk Pommern	-128 419	0	-128 419	-128 418	0	-133 077	-3,5 %
Äldreomsorgsnämnden	-18 146	4 133	-14 013	-6 763	7 250	-6 763	0,0 %
Infrastrukturnämnden	-1 219 057	-3 750	-1 222 807	-1 173 522	49 285	-1 166 755	0,6 %
Fastighetsavdelningen	-2 670 055	-11 633	-2 681 687	-2 639 112	42 575	-2 606 691	1,2 %
VA-verket	-1 037 613	-1 417	-1 039 029	-1 007 770	31 259	-1 005 812	0,2 %
Stadsutvecklingsnämnden	-1 996	0	-1 996	-1 996	0	-1 996	0,0 %
Byggnadsnämnden	-6 000	0	-6 000	0	6 000	0	0,0 %

Investeringar

	Grundbudget 2023	Ändr. i budget 2023	Budget efter ändr 2023	Bokslut 2023	Avvik. bok- budget 2023	Bokslut 2022	Förändring 2023-2022
Nettoinvestering totalt	-4 765 082	-1 533 597	-6 298 679	-4 263 844	2 034 835	-5 361 912	-20,5 %
Stadsledningen	-810 500	-76 702	-887 202	-381 064	506 138	-507 817	-25,0 %
Social service	0	0	0	0	0	0	0,0 %
Finansiering	0	0	0	24 313	24 313	-565 499	-104,3 %
Bildningsnämnden	-60 000	0	-60 000	-57 864	2 136	0	100,0 %
Medborgarinstitutet	0	0	0	0	0	0	0,0 %
Kultur- och fritidsnämnden	-581 563	-47 750	-629 313	-616 492	12 821	-55 004	1020,8 %
4 mbk Pommern	-25 369	0	-25 369	-20 527	4 842	-20 281	100,0 %
Äldreomsorgsnämnden	-172 650	82 650	-90 000	-30 501	59 499	0	100,0 %
Infrastrukturnämnden	-865 000	-387 590	-1 252 590	-831 499	421 092	-702 763	18,3 %
Fastighetsavdelningen	-1 040 000	-957 650	-1 997 650	-1 301 040	696 610	-2 590 671	-49,8 %
VA-verket	-1 210 000	-135 000	-1 345 000	-1 049 171	295 829	-901 432	16,4 %
Stadsutvecklingsnämnden	0	0	0	0	0	0	0,0 %
Byggnadsnämnden	0	-11 555	-11 555	0	11 555	-18 445	100,0 %
(+) Inkomster	188 977	0	188 977	668 176	479 199	257 616	159,4 %
(-) Utgifter	-4 954 059	-1 533 597	-6 487 656	-4 932 020	1 555 637	-5 619 528	-12,2 %
(=) Summa investering	-4 765 082	-1 533 597	-6 298 679	-4 263 844	2 034 835	-5 361 912	-20,5 %

Stadsledningen

Verksamhetsområde och verksamhetsidé

Stadsledningen

I stadsledningens budget ingår de kollegiala organen centralvalnämnden, stadsfullmäktige, revision, stadsstyrelse, koncernkommitté och äldreråd. Stadsdirektörens och stadsledningens uppgift är att bereda ärenden till stadsfullmäktige/stadsstyrelse, verkställa beslut, leda stadens förvaltning, ekonomi, personal, informationsteknik, närings- och bostadsfrågor, miljöfrågor, externa relationer samt handha annan centraliserad service som specificeras av beslutande organ.

Stadsfullmäktige och stadsstyrelsen ska inom den kommunala självstyrelsen sträva efter att främja kommuninvånarnas välfärd och en ekonomisk och ekologisk hållbar utveckling inom kommunen.

Social service

Socialvårdens syfte är att med olika typer av social service och understöd främja och upprätthålla enskild persons och familjs sociala trygghet och förmåga att klara sig på egen hand. Särskild vikt läggs vid kvaliteten på servicen samt på rättsskyddet. Klienterna ska erbjudas en god och effektiv socialservice som främjar individens förmåga att klara sig själv.

Utfall drift och investering

Stadsledningen

	Grundbudget 2023	Ändr. i budget 2023	Budget efter ändr. 2023	Bokslut 2023	Avvik. bokslut-budget 2023	Bokslut 2022
Försäljningsintäkter	34 000		34 000	77 809	43 809	73 160
Avgiftsintäkter						-86
Understöd och bidrag	278 000		278 000	579 008	301 008	291 490
Övriga verksamhetsintäkter	43 058		43 058	45 296	2 238	42 934
Interna verksamhetsintäkter	7 120 779	45 000	7 165 779	7 148 414	-17 365	7 044 287
VERKSAMHETSINTÄKTER	7 475 837	45 000	7 520 837	7 850 528	329 690	7 451 784
Löner och arvoden	-5 533 264	-37 500	-5 570 764	-5 584 993	-14 229	-5 286 271
Pensionskostnader	-1 444 658	401 564	-1 043 094	-1 029 956	13 137	-1 159 486
Övriga lönebikostnader	-200 892	-1 125	-202 017	-238 436	-36 419	-176 964
Lönebikostnader	-1 645 550	400 439	-1 245 111	-1 268 392	-23 282	-1 336 450
Personalkostnader	-7 178 814	362 939	-6 815 875	-6 853 385	-37 511	-6 622 721
Köp av tjänster	-2 990 295		-2 990 295	-3 244 600	-254 305	-3 135 683
Material, förnödenheter och varor	-1 836 276		-1 836 276	-1 843 332	-7 056	-1 673 062
Bidrag	-30 000		-30 000	-40 000	-10 000	-41 500
Övriga verksamhetskostnader	-115 420		-115 420	-46 558	68 862	-53 256
Interna verksamhetskostnader	-856 465	-494	-856 959	-875 083	-18 124	-805 860
- därav internhyra	-343 564		-343 564	-343 564	0	-290 220
- därav kost- och lokalservice	-81 796		-81 796	-82 158	-363	-82 171
- därav centrala it kostnader	-280 443		-280 443	-280 443	0	-273 870
VERKSAMHETS KOSTNADER	-13 007 270	362 445	-12 644 824	-12 902 958	-258 134	-12 332 081
VERKSAMHETS BIDRAG	-5 531 432	407 445	-5 123 987	-5 052 431	71 556	-4 880 297
Årsbidrag	-5 531 432	407 445	-5 123 987	-5 052 431	71 556	-4 880 297
Planenliga avskrivningar	-286 025	-2 744	-288 769	-180 190	108 578	-169 854
Nedskrivningar						0
Avskrivningar och nedskrivningar	-286 025	-2 744	-288 769	-180 190	108 578	-169 854
ÅRETS RESULTAT	-5 817 457	404 701	-5 412 756	-5 232 621	180 134	-5 050 150
Årets överskott (underskott)	-5 817 457	404 701	-5 412 756	-5 232 621	180 134	-5 050 150

Under verksamhetsåret genomfördes en omorganisation av stadsledningen genom vilken de tidigare stads-, finans-, och HR-kanslierna ersattes med en förvaltnings-, en HR- och en utvecklingsstab.

Stadsledningens driftsutfall understiger budget med ca 180 000 euro eller 3,3 procent.

Avvikelsen för tidigare stadskansliets del är 4,4 procent. Inga betydande avvikelser finns i driftsbudgeten. Tidigare finanskansliet uppvisar en positiv budgetavvikelse på 13,6 procent, vilket förklaras av halverade kostnader för beskattning. Verksamhetskostnaderna för stadsledningens IT följer budget, verksamheten uppvisar ändå ett resultat som är ca. 100 000 bättre än budget till följd av att avskrivningskostnader inte uppstått i den mån de budgeterats. Inom tidigare personalkansliet överskrider kostnaderna för lokalservice, kostservice och vaktmästeri budget.

Investering	Grundbudget		Ändr. i	Budget eft.	Bokslut	Avvik.bok-	Utfall	
Stadsledning	Total budget	2023	budget 2023	ändr. 2023	2023	budg 2023	tidigare år	Utfall totalt
Utgifter		-810 500	-76 702	-887 202	-381 064	506 138		
Netto		-810 500	-76 702	-887 202	-381 064	506 138		
20070 Kommitte för renovering av Doktorsvillan		-300 000		-300 000	-112 664	187 336		
20071 Årets stadskärna 2024		-50 000	-9 263	-59 263	-14 745	44 518		
20073 Rådhusets renovering	-140 000	-31 000	-40 000	-71 000	-71 615	-615	-58 784	-130 399
23062 Hårdvara till förvaltningsnät		-290 000		-290 000	-99 160	190 840		
23076 Uppgradering till Business Central	-152 015		-27 439	-27 439	-27 472	-33	-154 086	-181 558
23079 Projektering o konkurrensutsättning av stadens IT		-50 000		-50 000	-26 286	23 714		
23080 Funktionalitet i Hypergene		-78 000		-78 000	-21 266	56 734		
25011 HR-system	-120 000	-11 500		-11 500	-7 855	3 645	-70 413	-78 268

Förverkligandegraden av investeringar inom stadsledningen är 43 procent. En halv miljon i investeringsmedel har blivit utnyttjade. Störst avvikelser finns inom hårdvara till stadens förvaltningsnät, kommitté för renovering av Doktorsvillan samt Årets stadskärna 2024.

Social service

	Grundbudget 2023	Ändr. i budget 2023	Budget efter ändr. 2023	Bokslut 2023	Avvik. bokslut-budget 2023	Bokslut 2022
Försäljningsintäkter	13 800		13 800	0	-13 800	60 490
Övriga verksamhetsintäkter				227	227	427 371
VERKSAMHETSINTÄKTER	13 800		13 800	227	-13 573	487 861
Pensionskostnader						-44 879
Lönebikostnader						-44 879
Personalkostnader						-44 879
Köp av tjänster	-11 519 994		-11 519 994	-11 601 586	-81 592	-11 476 785
Övriga verksamhetskostnader						-3 202
Interna verksamhetskostnader						-7 910
- därav centrala it kostnader						-7 910
VERKSAMHETSKOSTNADER	-11 519 994		-11 519 994	-11 601 586	-81 592	-11 532 777
VERKSAMHETSBRIDRAG	-11 506 194		-11 506 194	-11 601 360	-95 166	-11 044 916
Årsbidrag	-11 506 194		-11 506 194	-11 601 360	-95 166	-11 044 916
Nedskrivningar						-132 903
Avskrivningar och nedskrivningar						-132 903
ÅRETS RESULTAT	-11 506 194		-11 506 194	-11 601 360	-95 166	-11 177 819
Årets överskott (underskott)	-11 506 194		-11 506 194	-11 601 360	-95 166	-11 177 819

Finansiering

	Grundbudget 2023	Ändr. i budget 2023	Budget efter ändr. 2023	Bokslut 2023	Avvik. bokslut- budget 2023	Bokslut 2022
Övriga verksamhetsintäkter	400 000		400 000	476 599	76 599	447 034
Interna verksamhetsintäkter	1 919 441	11 861	1 931 302	1 871 713	-59 589	1 882 461
VERKSAMHETSINTÄKTER	2 319 441	11 861	2 331 302	2 348 313	17 011	2 329 495
Pensionskostnader						0
Övriga lönebikostnader						0
Lönebikostnader						0
Personalkostnader						0
Köp av tjänster				-5 211	-5 211	-5 081
Övriga verksamhetskostnader						0
VERKSAMHETS KOSTNADER				-5 211	-5 211	-5 080
VERKSAMHETS BIDRAG	2 319 441	11 861	2 331 302	2 343 102	11 800	2 324 414
Kommunalskatt	44 984 311		44 984 311	49 045 288	4 060 977	44 175 093
Fastighetsskatt	2 620 373		2 620 373	2 809 904	189 531	2 549 361
Samfundsskatt	7 731 043		7 731 043	5 815 835	-1 915 208	9 097 996
Övriga skatteintäkter	194 161		194 161	265 354	71 193	230 801
Skatteintäkter	55 529 888		55 529 888	57 936 381	2 406 493	56 053 251
Landskapsandelar och kompensationer	7 957 243		7 957 243	8 574 053	616 809	5 503 317
Ränteintäkter	1 022 154		1 022 154	1 046 393	24 239	1 110 536
Övriga finansiella intäkter	302 065		302 065	364 914	62 849	102 751
Räntekostnader	-753 913		-753 913	-664 615	89 298	-179 644
Övriga finansiella kostnader	-47 620		-47 620	-39 230	8 390	-32 708
Finansiella intäkter och kostnader	522 686		522 686	707 462	184 776	1 000 935
Årsbidrag	66 329 259	11 861	66 341 120	69 560 998	3 219 878	64 881 917
ÅRETS RESULTAT	66 329 259	11 861	66 341 120	69 560 998	3 219 878	64 881 917
Ökning (-) eller minskning (+) av fonder	-500		-500	-3 859	-3 359	
Årets överskott (underskott)	66 328 759	11 861	66 340 620	69 557 138	3 216 519	64 881 917

Utfallet för anslaget finansiering överstiger budget med 3,2 miljoner eller ca 4,8 procent. Avvikelsen hänför sig i första hand till skatteintäkter samt landskapsandelar och kompensationer. Kommunalskatteintäkterna överstiger budget med 4 miljoner, var av hälften uppskattas hänföra sig till en underprognostisering av den rytmstörning i skatteredovisning till åländska kommuner som SOTE-reformen i riket förorsakas. Samfundsskatterna, vilka till sin karaktär är mer volatila, understiger budget med ca 2 miljoner. Bortsett från felprognostiseringen av SOTE-effekten utfaller skatteintäkterna totalt på i stort sett budgeterad nivå. Under 2023 har samfundsskatter för första gången till en tredjedel kanaliserats via landskapet i form av kompensationer. Dessa kompensationer har utfallit 600 000 euro högre än budgeterat. Tomtförsäljning var budgeterad till 400 000 euro och utfall med 477 000 euro.

Investering	Grundbudget	Ändr. i	Budget eft.	Bokslut	Avvik.bok-	Utfall		
Finansiering	Total budget	2023	budget 2023	ändr. 2023	2023	budg 2023	tidigare år	Utfall totalt
Inkomster					24 313	24 313		
Netto					24 313	24 313		
20030 Försäljning av fast egendom					24 313	24 313		

Måluppfyllelse

▶ Påbörjad
 ⏸ Ej startad
 ✔ Klar
 ⏸ Väntar
 ⏹ Stoppad

Mål för mandatperioden

Utvecklingsaktiviteter	Status	Färdiggrad
1. Staden stärks som hållbar bosättningsort och plats för företagande.		
Samarbete med Åland Living och Visit Åland kring inflyttnings- och rekryteringskampanj.	⏹	<div style="width: 100%; height: 10px; background-color: black;"></div>
Staden samverkar med aktörerna inom City Mariehamn med målet att utses till årets stadskärna i Finland år 2024.	▶	<div style="width: 90%; height: 10px; background-color: green;"></div>
När "Mariehamn 2040" är fastställd ses stadens varumärkesplattform över och en varumärkeshierarki fastställs. Internutbildning ordnas.	▶	<div style="width: 70%; height: 10px; background-color: green;"></div>
En policy för avgifterna utarbetas.	⏸	<div style="width: 100%; height: 10px; background-color: black;"></div>
2. Staden ska ha en stabil ekonomi.		
Plan för omställning av stadens IT färdigställs. Utgående från den påbörjas konkurrensutsättning av relevanta delar av stadens IT-miljö.	▶	<div style="width: 90%; height: 10px; background-color: green;"></div>
Översyn av uppgifter, kompetensbehov och organisation i syfte att utveckla stadsledningens stödfunktioner.	▶	<div style="width: 100%; height: 10px; background-color: green;"></div>
Utreda lämplig ärendehanteringslösning för att samla in alla IT-förfrågningar och skapa en central brygga mellan IT och stadens verksamheter samt stärka stadens beställarfunktion i förhållande till stadens IT-leverantörer.	⏸	<div style="width: 70%; height: 10px; background-color: green;"></div>
Utarbetande av en fastighetsstrategi i syfte att optimera stadens fastighetsnyttjande, sänka stadens fastighetskostnader och säkra ett långsiktigt hållbart fastighetsunderhåll.	▶	<div style="width: 30%; height: 10px; background-color: green;"></div>
Stadens digitala portal för verksamhetsstyrning ska under året kompletteras med nya funktioner för att på sikt ha funktionalitet personalbudgetering, riskkartläggning och nyckeltalshantering samt länkning till egna fakturor.	▶	<div style="width: 30%; height: 10px; background-color: green;"></div>
Chef med personalansvar ska i den digitala portalen för verksamhetsstyrning kunna budgetera och följa upp verksamhetens personalkostnader på detaljnivå.	▶	<div style="width: 10%; height: 10px; background-color: green;"></div>
Kartlägga verksamheternas digitala mognad samt höja den digitala mognaden genom riktade utbildningsinsatser.	✔	<div style="width: 100%; height: 10px; background-color: green;"></div>
Kartlägga stadens IT-system och se över behovet av uppgradering och utveckling.	⏸	<div style="width: 90%; height: 10px; background-color: green;"></div>
Analys med åtgärdsförslag av sektorernas verksamhetsmässiga och ekonomiska resultatutveckling, i syfte att höja effektiviteten.	⏸	<div style="width: 100%; height: 10px; background-color: black;"></div>
En central funktion för att hantera ansökningar och redovisning av externa projektmedel etableras.	✔	<div style="width: 100%; height: 10px; background-color: green;"></div>
Bevaka möjligheter till extern finansiering, exempelvis Central Baltic finansiering av relevanta projekt där stadens eller koncernens olika verksamheter kan åta sig att uppträda som partners.	▶	<div style="width: 100%; height: 10px; background-color: green;"></div>
Staden initierar en översyn av kommunala avtalsdelegationens organisation och organisationsstöd.	⏸	<div style="width: 100%; height: 10px; background-color: black;"></div>
En översyn av upphandlingsfunktionen genomförs i syfte att nå ökad effektivitet.	▶	<div style="width: 70%; height: 10px; background-color: green;"></div>
Uppdatering av stadens gemensamma kundfaktureringsrutiner.	⏹	<div style="width: 100%; height: 10px; background-color: black;"></div>
Översyn och därefter eventuella gemensamma anvisningar angående hanteringen av stadens interna köp- och säljtjänster.	⏹	<div style="width: 100%; height: 10px; background-color: black;"></div>
Sammanställning av ett gemensamt fordonsregister i staden, med beskrivning hur registret ska kunna uppdateras löpande.	⏹	<div style="width: 100%; height: 10px; background-color: black;"></div>
Arbete för att öka andelen ärenden som kan hanteras direkt av växel utan vidarekoppling.	▶	<div style="width: 30%; height: 10px; background-color: green;"></div>
3. Personalen är vår viktigaste resurs.		
Implementering av HR-systemets andra och tredje fas.	▶	<div style="width: 90%; height: 10px; background-color: green;"></div>
En revidering av det personalstrategiska programmet.	▶	<div style="width: 90%; height: 10px; background-color: green;"></div>
Utveckla stödfunktioner som hjälper verksamheterna med bl.a kompetensutveckling, rekrytering, arbetsmiljöfrågor och rehabilitering.	▶	<div style="width: 90%; height: 10px; background-color: green;"></div>
4. Staden tillhandahåller en god kommunal service och är attraktiv samt välkomnande för alla med utvecklingsfokus på den äldre befolkningen.		
Staden anlitar en högskolepraktikant eller examensarbetare för att kartlägga och jämföra stadens insatser för att motverka digitalt utanförskap med andra kommuner.	▶	<div style="width: 90%; height: 10px; background-color: green;"></div>

5. Delaktigheten och engagemanget i staden ska vara högt.		
Stadsledningen utformar ett koncept för medborgarbudget. Anslag anslås i budgeten för 2024.	▶	
Informationskampanj för att höja valdeltagandet.	✓	
6. Staden skapar förutsättningar för trygghet, god hälsa och välbefinnande med utvecklingsfokus på barn och unga.		
Staden tillskriver landskapsregeringen med en anhållan om att inkomstgränserna för barnomsorgsavgifterna ändras och höjs till minst samma nivå som i riket.	✓	
7. Staden arbetar målmedvetet och systematiskt med miljö- och klimatfrågor samt cirkulär ekonomi i hela koncernen.		
Utreda system för kontroll, bokning och kartläggning av stadens fordon och transporter.	▶	
Färdigställa fordonspolicy.	✓	
Färdigställa handlingsplan för att minska plast i stadens verksamheter.	▶	
Påbörja arbetet med blåplan, i enlighet med indikator 7, kopplat till stadens miljömål: Rent vatten och hav.	▶	
Färdigställa skyfallskartering som kopplas till åtgärder för framtida klimatförändringar.	✓	
Fortsatt arbete med strategi för klimatanpassning av stadens verksamheter.	▶	
En klimat- och energihandlingsplan tas fram som strategisk grund för stadens klimat- och energiåtgärder.	▶	

Nyckeltal

Nyckeltal	Budget 2023	Bokslut 2023	Bokslut 2022
Leverantörsfakturer totalt via attestprogrammet	20 500	21 187	21 946
därav e-leverantörsfakturer	9 600	10 544	10 595
Försäljningsfakturer totalt	28 500	32 117	31 104
därav e-fakturer	13 750	12 999	13 603

Bildningsnämnden

Verksamhetsområde och verksamhetsidé

Till verksamhetsområdet hör barnomsorgen, grundskolorna, fritidshemmen och Medborgarinstitutet.

Barnomsorgen bidrar till att barnen får goda uppväxtvillkor i en trygg och stimulerande miljö i sådan form och omfattning som barnfamiljernas situation kräver. I samarbete med vårdnadshavare erbjuder barnomsorgen barnen möjlighet till allsidig utveckling utifrån deras ålder och individuella behov. För barn med utökade behov ska finnas resurser för extra stöd. Staden ska tillhandahålla ett tillräckligt antal barnomsorgsplatser av god kvalitet.

Grundskolan ska ge en god allmänbildande grund för fortsatt utbildning och beredskap att möta ett föränderligt samhälle och arbetsliv. Fritidshemmen bidrar till att barn får goda uppväxtvillkor i en stimulerande och trygg miljö.

Medborgarinstitutet erbjuder mångsidiga utbildningstjänster tillsammans med sina samarbetskommuner, samt fungerar som innovativ kursarrangör och traditionsbärare. Utbildningstjänster säljs till organisationer och företag.

Utfall drift och investering

Bildningsnämnden

	Grundbudget 2023	Ändr. i budget 2023	Budget efter ändr. 2023	Bokslut 2023	Avvik. bokslut-budget 2023	Bokslut 2022
Försäljningsintäkter	2 482 938		2 482 938	2 486 828	3 890	2 353 868
Avgiftsintäkter	872 789		872 789	828 178	-44 610	793 052
Understöd och bidrag				75 285	75 285	38 156
Övriga verksamhetsintäkter	71 400		71 400	82 179	10 779	59 101
Interna verksamhetsintäkter				15 579	15 579	10 665
VERKSAMHETSINTÄKTER	3 427 127		3 427 127	3 488 049	60 921	3 254 842
Löner och arvoden	-13 164 068	-687 364	-13 851 432	-13 994 201	-142 769	-13 223 826
Pensionskostnader	-2 459 664	-228 474	-2 688 139	-2 744 657	-56 519	-2 510 543
Övriga lönebikostnader	-497 362	-33 582	-530 944	-566 591	-35 647	-495 597
Lönebikostnader	-2 957 026	-262 056	-3 219 083	-3 311 248	-92 166	-3 006 139
Personalkostnader	-16 121 094	-949 420	-17 070 515	-17 305 449	-234 935	-16 229 965
Köp av tjänster	-1 061 410		-1 061 410	-1 125 810	-64 400	-991 971
Material, förnödenheter och varor	-696 405		-696 405	-676 849	19 556	-676 246
Bidrag	-702 000		-702 000	-628 310	73 690	-619 308
Övriga verksamhetskostnader	-249 476		-249 476	-285 259	-35 782	-215 200
Interna verksamhetskostnader	-6 939 577	-45 000	-6 984 577	-6 940 744	43 833	-6 601 174
- därav internhyra	-3 196 119		-3 196 119	-3 181 377	14 742	-3 008 819
- därav kost- och lokalservice	-3 073 616	-45 000	-3 118 616	-3 080 189	38 427	-2 930 056
- därav centrala it kostnader	-473 611		-473 611	-473 611	0	-465 557
VERKSAMHETSKOSTNADER	-25 769 962	-994 420	-26 764 382	-26 962 420	-198 038	-25 333 863
VERKSAMHETSBI DRAG	-22 342 835	-994 420	-23 337 255	-23 474 372	-137 116	-22 079 021
Årsbidrag	-22 342 835	-994 420	-23 337 255	-23 474 372	-137 116	-22 079 021
Planenliga avskrivningar	-27 603		-27 603	-27 390	214	-21 603
Avskrivningar och nedskrivningar	-27 603		-27 603	-27 390	214	-21 603
ÅRETS RESULTAT	-22 370 438	-994 420	-23 364 858	-23 501 761	-136 903	-22 100 625
Årets överskott (underskott)	-22 370 438	-994 420	-23 364 858	-23 501 761	-136 903	-22 100 625

Bokslutet för bildning, med undantag för Medborgarinstitutet, visar en total överskridning på 137 000 euro eller cirka 0,5 procent. Särskilt är det köp av tjänster (elever i annan kommun samt elev- och persontransporter) och personalkostnader som har orsakat detta. Personalkostnaderna påverkades i slutet av året av avtalsenliga lönejusteringar, som vid tiden för anhållan om tilläggsanslag inte var klara. Därför noterades följande i beredningen om tilläggsanslag: "Det bör noteras att ytterligare lönejusteringar, vilka utbetalas retroaktivt i september, inte är klarlagda och finns därmed inte med i anhållan om tilläggsanslag. Överskridningen om 776 465 euro kan komma

att öka.” Utfallet av den avtalsenliga lönejusteringen blev ca 55 000 euro. År 2023 präglades av avtalsmässiga lönejusteringar, samtidigt som kostnaderna steg och elevunderlaget ökade medan barnantalet inom barnomsorgen hölls stabilt.

Barnomsorgens personalkostnader överskreds på grund av de stora avtalsmässiga lönejusteringarna under året. Även vikariekostnaderna blev högre än förväntat. I övrigt kan noteras att gruppfamiljedaghemmet Mästerkatten stängde 31.07.2023 och skiftesbarnomsorgen flyttades till daghemmet Vinkelboda. De samhällsstödda enheterna Sankt Mårtens daghem och Waldorfbarnträdgården upphörde bägge med sina verksamheter under året, vilket innebär att det inte längre finns någon samhällsstödd aktör som tillhandahåller barnomsorg på Åland.

Det kan också noteras att anslaget för hemvårdsstödet underskreds med ca 70 000 euro.

Grundskolorna och fritidshemmens personalkostnader överskreds på grund av de stora avtalsmässiga lönejusteringarna under året samt på grund av den ovanligt stora oförutsedda elevtillströmningen. Den stora elevtillströmningen gjorde att fler lärare behövde anställas. Ökningen av elevantalet påverkade även materialkostnaderna. I Övernäs skola behövdes verksamhetsanpassningar av undervisningsutrymmen göras och Ytternäs modulerna flyttades till Strandnäs.

Hemundervisningen jobbade med utvecklandet av en åländsk tillsynsenhet och fick 30 000 euro i stöd från landskapet för detta uppdrag. Arbetet blev klart i slutet av december 2023 och alla kommuner är nu med i samarbetet.

Ålands barnomsorgs- och skolpsykologienhet underskred budgeten på grund av att enheten inte hade full bemanning hela året. Personalkostnaderna var lägre än det budgeterade medan köp av tjänster överskreds en del på grund av att man i början av året använde köptjänster i viss mån för att kompensera underbemanningen.

Grundskolornas datorisering hölls inom ram trots att försäljningsintäkterna av gammal utrustning inbringade mindre än planerat. Under året utarbetades en ny datoriseringsplan för grundskolorna på grund de höjda kostnaderna.

Träningsundervisningen blev dyrare än budgeterat på grund av över lag högre kostnader.

Intäkterna blev högre än budgeterat på grund av fler sålda skolplatser, men samtidigt hade Mariehamn fler elever i annan kommun än budgeterat.

Investering	Grundbudget		Ändr. i budget 2023	Budget eft. ändr. 2023	Bokslut 2023	Avvik.bok- budg 2023	Utfall	
	Total budget	2023					tidigare år	Utfall totalt
Bildningsnämnden								
Utgifter		-60 000		-60 000	-57 864	2 136		
Netto		-60 000		-60 000	-57 864	2 136		
40119 Möbler till skolorna		-60 000		-60 000	-57 864	2 136		

Investeringarna gick enligt plan och varje skola fick möjlighet att uppdatera en del av sitt möblemang.

Medborgarinstitutet

	Grundbudget 2023	Ändr. i budget 2023	Budget efter ändr. 2023	Bokslut 2023	Avvik. bokslut- budget 2023	Bokslut 2022
Försäljningsintäkter	1 032 727		1 032 727	1 630 497	597 770	1 142 553
Avgiftsintäkter	275 000		275 000	274 567	-433	182 844
Understöd och bidrag	32 250		32 250	202 500	170 250	38 344
Övriga verksamhetsintäkter	101 836		101 836	94 849	-6 987	93 939
Interna verksamhetsintäkter	308 040		308 040	383 043	75 003	428 598
VERKSAMHETSINTÄKTER	1 749 853		1 749 853	2 585 457	835 604	1 886 278
Löner och arvoden	-912 812		-912 812	-1 125 210	-212 398	-990 731
Pensionskostnader	-169 260	-11 993	-181 253	-207 779	-26 526	-198 226
Övriga lönebikostnader	-34 212		-34 212	-43 254	-9 042	-36 449
Lönebikostnader	-203 472	-11 993	-215 465	-251 033	-35 568	-234 675
Personalkostnader	-1 116 284	-11 993	-1 128 277	-1 376 243	-247 966	-1 225 406
Köp av tjänster	-183 915		-183 915	-159 381	24 534	-141 292
Material, förnödenheter och varor	-112 750		-112 750	-142 800	-30 050	-107 842
Övriga verksamhetskostnader	-360 602		-360 602	-383 072	-22 470	-360 755
Interna verksamhetskostnader	-475 699		-475 699	-556 346	-80 647	-599 143
- därav kost- och lokalservice	-88 321		-88 321	-88 321	0	-89 472
- därav centrala it kostnader	-15 313		-15 313	-15 313	0	-14 954
VERKSAMHETSKOSTNADER	-2 249 250	-11 993	-2 261 243	-2 617 843	-356 600	-2 434 438
VERKSAMHETSBRIDRAG	-499 398	-11 993	-511 391	-32 386	479 004	-548 160
Landskapsandelar och kompensationer	112 750		112 750		-112 750	108 012
Årsbidrag	-386 647	-11 993	-398 640	-32 386	366 254	-440 148
ÅRETS RESULTAT	-386 647	-11 993	-398 640	-32 386	366 254	-440 148
Årets överskott (underskott)	-386 647	-11 993	-398 640	-32 386	366 254	-440 148

Medborgarinstitutets bokslut omfattar både fri bildning och uppdragsutbildning. Bokslutet visar ett resultat om 366 000 euro bättre än budgeterat. Detta beror i huvudsak på utökade intäkter från uppdragsutbildningen som 2023 utgjordes av integrationsutbildning för vuxna inflyttade, vilken staden sköter som en utbildningstjänst från landskapet. Integrationsutbildningen för vuxna inflyttade blev mer omfattande än budgeterat. Personalkostnaderna överskreds med knappt 250 000 euro, vilket beror på avtalsmässiga justeringar och personalkostnaderna i samband med utökningen av uppdragsutbildningen.

Från 2023 erhöll staden samtliga landskapsstöd för Medborgarinstitutet enligt ett nytt avtal, drygt 200 000 euro. I övrigt kan noteras att förvaltningen under 2023 arbetade med separering av kostnader mellan fri bildning, uppdragsutbildning och böndernas hus.

Måluppfyllelse

▶ Påbörjad
 ⏸ Ej startad
 ✔ Klar
 ⏸ Väntar
 ⏹ Stoppad

Mål för mandatperioden

Utvecklingsaktiviteter	Status	Färdiggrad
2. Staden ska ha en stabil ekonomi.		
Skiftesbarnomsorgen flyttas till daghemmet Vinkelboda från 1.8.2023. Detta innebär att kostnaderna för lokaler som staden hyr minskar då gruppfamiljedaghemmet Mästerkatten stängs 31.07.2022.	✔	<div style="width: 100%; height: 10px; background-color: green;"></div>
Medborgarinstitutet gör en översyn över externa hyreslokaler i syfte att minska externa hyreskostnader.	✔	<div style="width: 100%; height: 10px; background-color: green;"></div>
3. Personalen är vår viktigaste resurs.		
Rutiner för barnomsorgens nya personalpool utarbetas under året.	✔	<div style="width: 100%; height: 10px; background-color: green;"></div>
Fyra av daghemsföreståndarna prövar under 2023 ett delat ledarskap som ett led i att uppnå hållbar arbetsbelastning för daghemmens föreståndare. Arbetsparen är Skutan – Strandbacken samt Wäktars – Ångsbacken.	✔	<div style="width: 100%; height: 10px; background-color: green;"></div>
Välbefinnandegrupperna i stadens skolor tar fram en handlingsplan för personalens och elevernas trivsel.	✔	<div style="width: 100%; height: 10px; background-color: green;"></div>
Den 2-åriga fortbildningsinsatsen i positiv psykologi för grundskolan fortgår under våren 2023.	✔	<div style="width: 100%; height: 10px; background-color: green;"></div>
En plan för mentorskap inom grundskolorna utarbetas under året.	▶	<div style="width: 75%; height: 10px; background-color: green; background-image: linear-gradient(to right, green, black);"></div>
Medborgarinstitutet påbörjar ett samarbete med det svenskspråkiga Finlands medborgarinstitut.	✔	<div style="width: 100%; height: 10px; background-color: green;"></div>
4. Staden tillhandahåller en god kommunal service och är attraktiv samt välkomnande för alla med utvecklingsfokus på den äldre befolkningen.		
Hemvårdstödet görs mer tillgängligt via en uppdaterad e-tjänst som hjälper sökanden att veta vilka stöd hen har rätt till.	✔	<div style="width: 100%; height: 10px; background-color: green;"></div>
Barnomsorgens kundundersökning genomförs under höstterminen 2023.	✔	<div style="width: 100%; height: 10px; background-color: green;"></div>
Medborgarinstitutet undersöker möjligheter till en Erasmuskreditering.	⏸	<div style="width: 100%; height: 10px; background-color: black;"></div>
5. Delaktigheten och engagemanget i staden ska vara högt.		
Elevråden hörs och görs delaktiga i angelägenheter som berör dem.	✔	<div style="width: 100%; height: 10px; background-color: green;"></div>
Medborgarinstitutet genomför en kundundersökning under våren 2023.	✔	<div style="width: 100%; height: 10px; background-color: green;"></div>
6. Staden skapar förutsättningar för trygghet, god hälsa och välbefinnande med utvecklingsfokus på barn och unga.		
En långsiktig plan för specialklassundervisningen i Övernäs skola utarbetas.	▶	<div style="width: 25%; height: 10px; background-color: green; background-image: linear-gradient(to right, green, black);"></div>
Implementering av barnomsorgens nya läroplan pågår under hela året. Den nya lärloggen tas i bruk på daghemmen.	✔	<div style="width: 100%; height: 10px; background-color: green;"></div>
En hemundervisningsenhet utvecklas och organiseras under året med syfte att kvalitetssäkra verksamheten.	✔	<div style="width: 100%; height: 10px; background-color: green;"></div>
Arbetsbeskrivningar samt uppdaterade arbetsrutiner för personal som arbetar specifikt med stöd till barn med annat modersmål än svenska tas fram inom barnomsorgen.	✔	<div style="width: 100%; height: 10px; background-color: green;"></div>
Utarbeta en plan för digitalisering av barnomsorgen med utgångspunkt i den nya läroplanen.	✔	<div style="width: 100%; height: 10px; background-color: green;"></div>
7. Staden arbetar målmedvetet och systematiskt med miljö- och klimatfrågor samt cirkulär ekonomi i hela koncernen.		
Stadens skolor ordnar en gemensam miljötemadag under våren 2023.	✔	<div style="width: 100%; height: 10px; background-color: green;"></div>
Skolorna ökar användningen av digitala läromedel i de äldre årskurserna och minskar i motsvarande grad på användningen av fysiska läromedel.	✔	<div style="width: 100%; height: 10px; background-color: green;"></div>
Medborgarinstitutet minskar på produktionen av trycksaker.	✔	<div style="width: 100%; height: 10px; background-color: green;"></div>

Nyckeltal

Nyckeltal	Budget 2023	Bokslut 2023	Bokslut 2022
Daghem, antal platser	529	520	529
Daghemsplatser, kostnad	6 725 541	7 161 928	6 806 968
Daghem, kostnad/plats per år	12 524	13 772	12 868
Daghemsplatser, avgiftstäckningsgrad, %		8,1%	8,9%
Gruppfamiljedaghem, antal platser	8	0	8
Gruppfamiljedaghem, kostnad	73 665	94 154	159 216
Gruppfamiljedaghem, kostnad/plats per år	9 208	11 769	19 902
Gruppfamiljedaghem, avgiftstäckningsgrad, %		8,7%	7,3%
Skiftesbarnomsorg, kostnad	44 041	74 585	72 231
Skiftesbarnomsorg, antal barn	21	41	33
Samhällsstödda enheter, kostnad	100 000	41 526	84 008
Samhällsstödda enheter, antal barn	15		13
Specialpedagogiskt stöd, antal barn	105	89	114
Annat hemspråk än svenska, antal barn 31.12	100	91	94
Deltagande i språkstöd, antal barn	75	81	80
Andel behöriga barnskötare, %		89,4%	92,0%
Andel behöriga lärare i barnomsorg, %		93,5%	93,0%
Barnomsorg, andel anställda kvinnor 31.12, %		89,3%	95,9%
Barnomsorg, andel anställda män 31.12, %		10,7%	4,1%
Antal dokumenterade avvikelser		69	50
Verksamheten är stimulerande för barnet, %		99,0%	98,0%
Andel nöjda med platsen de fått vid ansökan, %		95,0%	100,0%
Hemvårdsstöd, antal familjer	260	233	190
Hemvårdsstöd, mottagare kvinnor		205	178
Hemvårdsstöd, mottagare män		28	32
Hemvårdsstöd, kostnad totalt	700 000	626 719	619 449
Hemvårdsstöd, kostnad/familj	2 692	2 690	3 260
Elever i Ytternäs skola	285.0	292.0	276.5
Elever i Strandnäs skola	499.5	517.0	512.0
Elever i Övernäs skola	446.0	463.0	451.5
Kostnad per elev i stadens grundskolor, brutto	12 116	12 459	11 891
Kostnad per elev i stadens grundskolor, netto exkl ls-andelar	10 264	10 558	10 089
Elever i träningsundervisning samt specialsolor	6.0	6.0	5.5
Kostnad per elev i specialsolor, brutto	52 161	56 518	39 297
Elever i annan kommun	4.0	5.5	4.0
Elever i ersättande skolor	0.0	0.0	0.0
Elever som fullgör läroplikten genom hemundervisning	39.5	34.5	42.5
Elever i stadens skolor	1 230.5	1 278.0	1 240.0
Elever från annan kommun i stadens skolor	173.0	176.0	179.0
Elever utanför stadens skolor	48.0	46.0	52.0
Läropliktiga mariehamnare	1 102.5	1 148.0	1 116.0
Kostnad per elev totalt, brutto	11 952	12 374	11 667
Kostnad per elev totalt, netto	10 103	10 477	9 869
Kostnad per elev, netto inkl ls-andelar	9 051	9 325	8 960
Nettokostnad per invånare, grundskola		1 169	1 082
Barn i stadens fritidshem	153.5	193.0	153.5

Undervisningstimmar inom ordinarie kursutbud vid Medborgarinstitutet	8 380	8 228	12 060
Undervisningstimmar inom fria bildningen vid Medborgarinstitutet i Mariehamn	6 380	5 385	8 811
Undervisningstimmar inom fria bildningen vid Medborgarinstitutet i samarbetskommunerna	2 000	1 783	3 249
Undervisningstimmar inom ungdomsorkestern vid Medborgarinstitutet			0
Undervisningstimmar inom uppdragsutbildningen vid Medborgarinstitutet	6 500	9 547	6 702
Kursdeltagare inom fria bildningen i Mariehamn	2 570	2 392	2 185
Kursdeltagare inom fria bildningen i samarbetskommunerna	2 600	2 222	2 470
Kvinnliga kursdeltagare inom fria bildningen	4 150	3 827	3 778
Manliga kursdeltagare inom fria bildningen	1 030	787	877
Kursdeltagare inom uppdragsutbildningen	200	354	357
Bruttokursdeltagare EU-projekt			0
Bruttokursdeltagare i svenska	150	138	94

Kultur- och fritidsnämnden

Verksamhetsområde och verksamhetsidé

Kultur- och fritidsnämndens ansvarsområden omfattar bibliotek, ungdomsverksamhet, fritidsverksamhet, idrott, kultur, evenemang, kulturarv, museifartyget Pommern samt övrig museiverksamhet.

Nämnden ska genom samarbete med föreningar i staden skapa förutsättningar för ett mångsidigt och rikt kulturliv, diversifierad idrottsverksamhet och hälsofrämjande motion samt för ett annars aktivt föreningsliv. Nämnden hanterar även ärenden som rör konstinköp.

Utöver vad som annars stadgas ankommer det på kultur- och fritidsnämnden

- att fördela och följa upp användning av medel för understöd eller samarbetsavtal med föreningar, organisationer och enskilda konstnärer inom kultur-, idrotts och ungdomsområdet
- att föreslå namn på gator, parker, torg och andra allmänna platser samt
- att inköpa och förvalta konstverk för stadens räkning.

Kultur- och fritidsnämnden handhar och besluter i ärenden som enligt gällande bibliotekslagstiftning ankommer på staden.

Utfall drift och investering

Kultur- och fritidsnämnden

	Grundbudget 2023	Ändr. i budget 2023	Budget efter ändr. 2023	Bokslut 2023	Avvik. bokslut-budget 2023	Bokslut 2022
Försäljningsintäkter	252 711		252 711	253 920	1 208	241 747
Avgiftsintäkter	377 039		377 039	501 730	124 691	457 576
Understöd och bidrag	5 300		5 300	18 241	12 941	10 039
Övriga verksamhetsintäkter	576 710		576 710	568 392	-8 319	566 355
Interna verksamhetsintäkter	85 995		85 995	90 122	4 128	90 267
VERKSAMHETSINTÄKTER	1 297 755		1 297 755	1 432 405	134 649	1 365 985
Löner och arvoden	-1 794 753		-1 794 753	-1 648 475	146 278	-1 704 340
Pensionskostnader	-329 610	-23 580	-353 190	-327 843	25 347	-380 832
Övriga lönebikostnader	-66 831		-66 831	-66 589	242	-61 694
Lönebikostnader	-396 441	-23 580	-420 021	-394 432	25 589	-442 526
Personalkostnader	-2 191 194	-23 580	-2 214 774	-2 042 907	171 867	-2 146 866
Köp av tjänster	-376 195		-376 195	-404 925	-28 730	-417 640
Material, förnödenheter och varor	-559 170		-559 170	-586 282	-27 112	-712 953
Bidrag	-221 813		-221 813	-196 831	24 982	-199 433
Övriga verksamhetskostnader	-12 986		-12 986	-29 450	-16 464	-11 072
Interna verksamhetskostnader	-2 528 356	-920	-2 529 277	-2 529 032	245	-2 466 806
- därav internhyra	-2 128 080		-2 128 080	-2 126 899	1 181	-2 062 472
- därav kost- och lokalservice	-203 651		-203 651	-203 651	0	-209 086
- därav centrala it kostnader	-63 151		-63 151	-63 151	0	-61 671
VERKSAMHETSKOSTNADER	-5 889 715	-24 501	-5 914 216	-5 789 427	124 788	-5 954 771
VERKSAMHETSBRIDRAG	-4 591 960	-24 501	-4 616 460	-4 357 023	259 437	-4 588 786
Årsbidrag	-4 591 960	-24 501	-4 616 460	-4 357 023	259 437	-4 588 786
Planenliga avskrivningar	-345 582	-1 737	-347 320	-340 550	6 769	-318 700
Avskrivningar och nedskrivningar	-345 582	-1 737	-347 320	-340 550	6 769	-318 700
ÅRETS RESULTAT	-4 937 542	-26 238	-4 963 780	-4 697 573	266 207	-4 907 486
Årets överskott (underskott)	-4 937 542	-26 238	-4 963 780	-4 697 573	266 207	-4 907 486

Kultur- och fritidsnämndens bokslut visar ett årsbidrag som är knappt 266 000 euro bättre än budgeterat. Intäkterna är knappt 135 000 högre och kostnaderna 125 000 lägre än budgeterat. De lägre kostnaderna beror bland annat på semesterlöneperiodiseringar och fasta platser som inte har varit tillsatta på Mariebad. Av de högre intäkterna står Mariebad för nästan 100 000 euro. Samtliga enheter, förutom Baltichallen och övriga idrottsanläggningar, har ett bättre driftsresultat mot budget. Mariebad sticker ut med 116 000 bättre resultat.

Bibliotek och kultur visar ett bättre slutresultat mot budget på 87 000 euro. En positiv kronkurs då licenser och medier köps från Sverige samt semesterperiodisering bidrar till det positiva resultatet. Ungdomsenhetens resultat är så gott som på budgeterad nivå med ett litet plus.

Fyra idrottsanläggningar har ett bättre driftsresultat än budgeterat: Mariebad, Idrottsgården, Islandia och Bollhalla. Den positiva avvikelsen beror i de flesta fall på en kombination av bättre intäkter och lägre kostnader än budgeterat.

Två anläggningar gör ett sämre resultat än budgeterat: Baltichallen och Övriga idrottsanläggningar. För Baltichallens beror resultatet på den brand som bröt ut våren 2023. Självrisken på 20 000 euro för försäkringen, som täckte skadorna vid branden, bärs efter utredning av staden. Hallen kunde inte heller hyras ut under den tid som saneringsarbetet fortgick.

Övriga idrottsanläggningar är ett samlingsnamn för den verksamhet som utgår från Idrottsparken och omfattar i första hand WHA, Idrottsparkens konstgräsplan, fotbollsplanerna i Backeberg, Baltic friidrottsarena men även motionsspår, utegym, Gnisten, planerna på Nabben och vid Strandnäs skola etc. Verksamheten visar en negativ driftsavvikelse om ca 62 000 euro. Verksamhetens intäkter är ca 27 000 euro lägre än budgeterat vilket till största del beror på lägre planhyror. Samtidigt är kostnaderna ca 35 000 euro högre än budgeterat. På flera kostnadsställen har budgeten överskridits men de större avvikelserna finns på elkostnader samt för årsskötseln av WHA:s konstgräsplan och den efterföljande certifieringen. Det sistnämnda är en förutsättning för herrligans matcher och belastar stadens driftsbudget för första gången efter det att upphandlingen av nytt konstgräs gjordes.

Investering	Grundbudget		Ändr. i Budget eft.		Bokslut	Avvik.bok-	Utfall	
	Total budget	2023	budget 2023	ändr. 2023	2023	budg 2023	tidigare år	Utfall totalt
Kultur- och fritidsnämnden								
Inkomster		87 500			87 500	181 340	93 840	
Utgifter		-669 063	-47 750	-716 813	-797 832	-81 019		
Netto		-581 563	-47 750	-629 313	-616 492	12 821		
44143 Konstverk-Ytternäs skola					-11 415	-11 415		
44149 Konstverk-bostadsområde Södra Lillängen					-15 684	-15 684		
44151 Konstverk i centrum					-225	-225		
44500 Konstnärlig miljögestaltning, budget%		-33 602		-33 602		33 602		
47300 Solceller till WHA		-74 461		-74 461	-70 848	3 613		
47301 Byte av bil		-45 000		-45 000	-47 480	-2 480		
47302 Ny konstgräsmatta till Idrottsparkens konstgräsplan		-262 500	-21 750	-284 250	-284 250			
47305 Nya armaturer till WHA:s master		-166 000	-26 000	-192 000	-186 590	5 410		

Konstnärliga miljögestaltningen har tre projekt som så gott som färdigställt under år 2023. Det år 2022 inköpta verket Peace of Art fick en tillfällig placering i Stadshusbacken. Konstverken i Södra Lillängen invigdes men väntar ännu på belysning. En konstnärlig miljögestaltning för Ytternäs skolas fasad monterades i slutet av året med invigning i januari. Även här återstår belysningen innan verket är helt klart.

För idrottsanläggningarnas del har fyra investeringar gjorts under året. Solcellerna på WHA-läktarens tak togs i drift i juli. En ny arbetsbil ingick i en större upphandling som gjordes centralt av stadsledningen. Den nya konstgräsmattan på Idrottsparkens konstgräsplan färdigställdes i månadsskiftet oktober-november. Efter det att ligasäsongerna var färdigspelade byttes belysningsarmaturerna på Wiklöf Holding Arena så att det nu är LED-belysning. Ekonomiskt blev utfallet för det nya konstgräset exakt som budgeterat. För investeringarna i solceller och nya armaturer noteras positiva avvikelser om totalt 9 023 euro medan arbetsbilen blev 2 480 euro dyrare än budgeterat.

4mbk Pommern

	Grundbudget 2023	Ändr. i budget 2023	Budget efter ändr. 2023	Bokslut 2023	Avvik. bokslut-budget 2023	Bokslut 2022
Löner och arvoden						-1 080
Pensionskostnader						-1 146
Övriga lönebikostnader						-4
Lönebikostnader						-1 150
Personalkostnader						-2 230
Köp av tjänster	-9 000		-9 000	-3 185	5 815	-5 520
Bidrag	-223 692		-223 692	-225 834	-2 142	-205 678
Interna verksamhetskostnader	-35 319		-35 319	-35 319	0	-37 887
VERKSAMHETSKOSTNADER	-268 011		-268 011	-264 338	3 673	-251 315
VERKSAMHETS BIDRAG	-268 011		-268 011	-264 338	3 673	-251 315
Årsbidrag	-268 011		-268 011	-264 338	3 673	-251 315
Planenliga avskrivningar	-128 419		-128 419	-128 418	0	-133 077
Avskrivningar och nedskrivningar	-128 419		-128 419	-128 418	0	-133 077
ÅRETS RESULTAT	-396 430		-396 430	-392 757	3 673	-384 392
Årets överskott (underskott)	-396 430		-396 430	-392 757	3 673	-384 392

Driften för 4 mbk Pommern hålls inom budget.

Investering	Grundbudget	Ändr. i Budget eft.	Bokslut	Avvik.bok-	Utfall
4mbk Pommern	Total budget	2023 budget 2023	ändr. 2023	2023 budg 2023	tidigare år Utfall totalt
Inkomster		101 477		101 477	79 676 -21 801
Utgifter		-126 846		-126 846	-100 203 26 643
Netto		-25 369		-25 369	-20 527 4 842
46405 Restaurering av däck och skanstak	-54 000	-25 369		-25 369	-20 527 4 842 -101 407 -121 934

På hösten påbörjades etapp två av restaurering av däck och skanstak. Denna etapp slutförs i början av 2024. Etapp 3 genomförs 2024–2025.

Måluppfyllelse

▶ Påbörjad
 ⏸ Ej startad
 ✔ Klar
 ⏸ Väntar
 ⏹ Stoppad

Mål för mandatperioden

Utvecklingsaktiviteter	Status	Färdiggrad
1. Staden stärks som hållbar bosättningsort och plats för företagande.		
Aktivt arbeta med att stärka konstnärlig miljögestaltning i det offentliga rummet.	✔	<div style="width: 100%; height: 10px; background-color: #90EE90;"></div>
Fortsätta att utveckla och marknadsföra Mariehamn som en idrottsdestination.	✔	<div style="width: 100%; height: 10px; background-color: #90EE90;"></div>
Kultur- och fritidssektorn deltar i arbetet för Mariehamns stads satsning att bli Årets stadskärna 2024.	✔	<div style="width: 100%; height: 10px; background-color: #90EE90;"></div>
2. Staden ska ha en stabil ekonomi.		
Utbildning för personal och brukare i energioptimering med mål att minska energiförbrukningen.	✔	<div style="width: 100%; height: 10px; background-color: #90EE90;"></div>
3. Personalen är vår viktigaste resurs.		
Gemensam teambuilding för hela sektorns personal.	✔	<div style="width: 100%; height: 10px; background-color: #90EE90;"></div>
Implementering av sektorns servicepolicy.	✔	<div style="width: 100%; height: 10px; background-color: #90EE90;"></div>
4. Staden tillhandahåller en god kommunal service och är attraktiv samt välkomnande för alla med utvecklingsfokus på den äldre befolkningen.		
Uppmärksamma att det 2023 är 100 år sedan Mariehamns allmänna bibliotek öppnade.	✔	<div style="width: 100%; height: 10px; background-color: #90EE90;"></div>
5. Delaktigheten och engagemanget i staden ska vara högt.		
Träff med föreningarna i syfte att fördjupa och utveckla samarbetet med tredje sektorn.	✔	<div style="width: 100%; height: 10px; background-color: #90EE90;"></div>

Under valåret 2023 gör stadsbiblioteket och kulturenheten en speciell satsning för att lyfta demokratifrågorna.	✓	
6. Staden skapar förutsättningar för trygghet, god hälsa och välbefinnande med utvecklingsfokus på barn och unga.		
Kultur- och fritidsnämnden utreder under året hur Islands/Finlandsmodellen kunde införas i staden med syfte att stärka barn och ungas fysiska och psykiska hälsa.	✓	
Kultur- och fritidssektorn jobbar aktivt för att skapa nya tillgängliga aktiviteter för barn och unga.	✓	
Stärka barn och ungdomars medie- och informationskompetens.	✓	
Bredda och utveckla verksamheten i Uncans musikstudio.	✓	
7. Staden arbetar målmedvetet och systematiskt med miljö- och klimatfrågor samt cirkulär ekonomi i hela koncernen.		
Kultur- och fritidssektorn följer aktivt i diskussionen kring frågor om cirkulär ekonomi.	✓	

Aktivitetserna i verksamhetsplanen har genomförts. Flera av dem är sådana som fortsätter även framöver, exempelvis att skapa nya lättillgängliga aktiviteter för barn och unga.

Nyckeltal

Nyckeltal	Budget 2023	Bokslut 2023	Bokslut 2022
Utlån totalt	175 000	180 202	171 344
Besök biblioteket.ax	180 000	163 577	157 646
Arrangemang/biblioteket, kostnad	55	119	105
Gruppbesök/biblioteket	30	26	18
Besök/huvudbibliotek	170 000	163 577	149 356
Samarrangemang	40	32	53
Besök Idrottsgården	53 000	57 724	47 201
Besök Islandia	42 000	37 891	38 587
Besök Baltichallen (alla)	35 400	39 231	31 864
Besök Bollhalla	67 047	55 747	62 332
Besök Ridanläggningen	15 645	15 713	15 766
Besök ungdomsverksamhet	13 500	10 657	10 900
Besök utomhusanläggningar	50 400	54 312	76 191
Besök Wiklöf Holding Arena	32 000	29 992	31 235
Besök Mariebad	65 000	81 839	79 237
Elkostnad per m ²		25,98	29,51
Lokalkostnad per m ²		15,20	23,40
Värmekostnad per m ²		11,20	11,51

Stadsbiblioteket noterar en höjd utlåning och fler besök än år 2022. En förklaring är att biblioteket för första gången sedan pandemin bröt ut år 2020 hade söndagsöppet. Även antalet evenemang ökade.

Nyckeltalen för idrottsanläggningarna visar på cirka 12 000 fler besök än budgeterat samtidigt som antalet besök minskat med cirka 10 000 i jämförelse med år 2022. Gällande Bollhalla kan noteras att Åland Gymnastics flyttade ut från anläggningen i början av året. Underlaget byttes på Idrottsparkens konstgräsplan under årets andra halva. Glädjande är att besöken till Mariebad ökat ytterligare efter pandemiåren vilket också återspeglas i anläggningens ekonomiska resultat.

Äldreomsorgsnämnden

Verksamhetsområde och verksamhetsidé

Äldreomsorgen i Mariehamns stad erbjuder trygg och kvalitativ omsorg inom två enheter:

1. Enheten för hemmaboendeservice

Enheten för hemmaboendeservice fördelas i två inriktningar dels seniorservice som omfattar de förebyggande verksamheterna drop in- och dagverksamheten, stöd för närståendevård, servicehandledning, bedömning av servicebehov samt dels hemservice som stöder klienterna i det ordinära hemmet. Målet är att stödja den äldre i det dagliga livet och den personliga omsorgen för att ge den äldre verktyg för ett så självständigt liv som möjligt. Genom att erbjuda hälsofrämjande och meningsfulla aktiviteter samt kunskap om välfärdsteknik motverkas social isolering och psykisk ohälsa.

2. Enheten för boendeservice

Utifrån en individuell bedömning och gällande lagstiftning beviljas boendeplats på en korttidsavdelning, serviceboende med heldygnsoomsorg eller institution. Med hjälp av korttidsplatser stödjer äldreomsorgen även närståendevårdare som på detta sätt får avlastning och rekreation. Servicen ska tillhandahålla kvalitativ vård och omsorg på rätt nivå, aktiviteter för en meningsfull vardag och trivsel i en hemliknande miljö.

Utfall drift och investering

	Grundbudget 2023	Ändr. i budget 2023	Budget efter ändr. 2023	Bokslut 2023	Avvik. bokslut-budget 2023	Bokslut 2022
Försäljningsintäkter	1 396 669		1 396 669	1 438 779	42 110	1 552 019
Avgiftsintäkter	2 055 800		2 055 800	2 249 992	194 192	2 254 902
Understöd och bidrag	4 000		4 000	8 350	4 350	3 250
Övriga verksamhetsintäkter	469 000		469 000	478 795	9 795	490 573
Interna verksamhetsintäkter						46
VERKSAMHETSINTÄKTER	3 925 469		3 925 469	4 175 915	250 446	4 300 789
Löner och arvoden	-9 157 620	-399 186	-9 556 806	-9 450 497	106 309	-9 148 082
Pensionskostnader	-1 747 848	-139 121	-1 886 969	-1 883 353	3 616	-1 720 536
Övriga lönebikostnader	-346 752	-76 848	-423 600	-384 745	38 855	-334 973
Lönebikostnader	-2 094 600	-215 969	-2 310 569	-2 268 098	42 471	-2 055 508
Personalkostnader	-11 252 220	-615 155	-11 867 375	-11 718 595	148 780	-11 203 590
Köp av tjänster	-1 568 412	-141 000	-1 709 412	-1 862 422	-153 010	-1 734 762
Material, förnödenheter och varor	-289 346		-289 346	-323 502	-34 156	-319 334
Bidrag	-397 000		-397 000	-376 849	20 151	-374 225
Övriga verksamhetskostnader	-355 780		-355 780	-263 483	92 297	-292 842
Interna verksamhetskostnader	-3 923 582		-3 923 582	-3 922 234	1 348	-3 968 292
- därav internhyra	-1 706 325		-1 706 325	-1 706 325	0	-1 668 072
- därav kost- och lokalservice	-1 897 398		-1 897 398	-1 898 675	-1 277	-1 975 102
- därav centrala it kostnader	-251 085		-251 085	-251 085	0	-245 200
VERKSAMHETSKOSTNADER	-17 786 340	-756 155	-18 542 495	-18 467 086	75 409	-17 893 045
VERKSAMHETS BIDRAG	-13 860 871	-756 155	-14 617 026	-14 291 170	325 855	-13 592 256
Årsbidrag	-13 860 871	-756 155	-14 617 026	-14 291 170	325 855	-13 592 256
Planenliga avskrivningar	-18 146	4 133	-14 013	-6 763	7 250	-6 763
Avskrivningar och nedskrivningar	-18 146	4 133	-14 013	-6 763	7 250	-6 763
ÅRETS RESULTAT	-13 879 016	-752 022	-14 631 039	-14 297 934	333 105	-13 599 019
Årets överskott (underskott)	-13 879 016	-752 022	-14 631 039	-14 297 934	333 105	-13 599 019

Äldreomsorgsnämndens resultat för år 2023 visar ett resultat på 333 105 euro bättre än budgeterat. Resultatet beror dels på en höjning av budgetmedel i form av ett tilläggsanslag på 635 838 euro som stadsfullmäktige beviljade till äldreomsorgsnämnden efter tertial 2, dels resultatet av semesterperiodiseringen på 346 833 euro.

Nedan följer en kort analys och sammanfattning av resultatet för år 2023:

Tilläggsanslag

Äldreomsorgsnämnden beviljades tilläggsanslag på 635 838 euro. Tilläggsanslag har erhållits på grund av att samtliga avtalsenliga löneförhöjningar inte varit med i budgeten för år 2023. Detta på grund av att avtalsförhandlingarna inte varit klara då budgeten fastställdes. Därmed har de ökade kostnaderna inte kunnat prognostiseras i årets budget. Tilläggsanslaget har även använts för ökat behov av platser utanför egen regi.

Verksamhetsintäkter

Stadens enhet för kostservice tillreder och distribuerar måltider till hemmaboende seniorer. Antalet portioner har ökat under året vilket har föranlett ökade intäkter.

Utfallet av hemvårds- och vårdavgifter är högre gentemot prognosticerade intäkter.

Stadsfullmäktige beviljade medel för tryggnad av personaltillgången med ett anslag på 101 000 euro för år 2023. Förvaltningen har använt medlen till utökade personalresurser för att förstärka verksamheterna vid frånvaro samt ökad vårdtyngd. Medlen har även använts för studiebesök till Helsingfors för fortbildning och utbyte av effektiviserande arbetssätt.

Verksamhetskostnader

Personalkostnader visar ett positivt utfall vilket beror på resultatet av semesterperiodiseringen.

Äldreomsorgen har dock haft utmaningar kring bemanning. Bemanningssvårigheterna har medfört att befintlig personal arbetat övertid vilket har föranlett till övertidsersättningar.

Under året har platsbehovet varit omfattande vilket har föranlett ökade kostnader för platser utanför egen regi i större utsträckning än beräknat.

Ökningen består till största delen av ökade kostnader för läkemedel och vårdmaterial.

Antalet närståendevårdare har minskat i antal från föregående år vilket medfört minskade kostnader för utbetalda arvoden.

Utfallet för övriga verksamhetskostnader beror till största delen på budgeterade medel för trygghetstelefon. Vid ingången av 2023 förändrades faktureringsprinciperna gällande trygghetstelefon på sådant sätt att faktureringen flyttades från äldreomsorgen till leverantören. Förändringen var inte aktuell då budgeten fastställdes. Utfallet beror även på att nyckelfri hemservice inte aktiverats under året. Framtagande av underlag för upphandling pågår och arbetet fortsätter under år 2024.

Investering	Grundbudget	Ändr. i	Budget eft.	Bokslut	Avvik.bok-	Utfall		
Äldreomsorgsnämnden	Total budget	2023	budget 2023	ändr. 2023	2023	budg 2023	tidigare år	Utfall totalt
Utgifter		-172 650	82 650	-90 000	-30 501	59 499		
Netto		-172 650	82 650	-90 000	-30 501	59 499		
33123 Digital välfärdsteknik		-35 000		-35 000		35 000		
34011 Möbler		-55 000		-55 000	-30 501	24 499		
34012 Markiser		-82 650	82 650					

Under 2023 har inte medel ur investeringsbudgeten använts för digitalisering och välfärdsteknik då kostnader kring dessa områden omfattat licenskostnader vilka tas från driftsbudgeten.

För möbler har 30 501 euro av budgeterade 55 000 euro förbrukats under 2023 och resterande medel uppgående till 24 499 euro flyttas fram till år 2024.

Samtliga medel för markiser om 82 650 euro har flyttats till stadens fastighetsavdelning. Markiser har monterats vid äldreomsorgens boenden under år 2023.

Måluppfyllelse

▶ Påbörjad
 ⏸ Ej startad
 ✔ Klar
 ⏸ Väntar
 ⏹ Stoppad

Mål för mandatperioden

Utvecklingsaktiviteter	Status	Färdiggrad
1. Staden stärks som hållbar boställningsort och plats för företagande.		
Förvaltningen fortsätter med arbetet med servicesedlar för kommuninvånare över 65 år.	▶	<div style="width: 10%; background-color: green; height: 10px;"></div>
2. Staden ska ha en stabil ekonomi.		
Förvaltningen arbetar för en mer hållbar ekonomi bland annat genom att effektivisera äldreomsorgens lokalanvändning.	▶	<div style="width: 10%; background-color: green; height: 10px;"></div>
3. Personalen är vår viktigaste resurs.		
Förvaltningen använder resurserna utifrån kompetens, personaldimensioneringen och tydliga processer för optimering av äldreomsorgens personalbemanning.	▶	<div style="width: 80%; background-color: green; height: 10px;"></div>
4. Staden tillhandahåller en god kommunal service och är attraktiv samt välkomnande för alla med utvecklingsfokus på den äldre befolkningen.		
Staden fortsätter med planering av ett korttidsboende och ett demenscenter.	▶	<div style="width: 20%; background-color: green; height: 10px;"></div>
Äldreomsorgens Drop-In -verksamhet växer och erbjuder service, information, utbildning och aktiviteter för alla seniorer, med nytt fokus på närstående vårdare.	✔	<div style="width: 100%; background-color: green; height: 10px;"></div>
5. Delaktigheten och engagemanget i staden ska vara högt.		
Följsamhet i äldreomsorgens synpunktshanteringsprocess	✔	<div style="width: 100%; background-color: green; height: 10px;"></div>
Följsamhet i äldreomsorgens avvikelseprocess	✔	<div style="width: 100%; background-color: green; height: 10px;"></div>
Följsamhet i äldreomsorgens process för introduktion av personal	✔	<div style="width: 100%; background-color: green; height: 10px;"></div>
Följsamhet i äldreomsorgens kompetensutvecklingsplan för personalen	✔	<div style="width: 100%; background-color: green; height: 10px;"></div>
Aktiv användning och utveckling av äldreomsorgens hemsida för en god informationsgång till kommuninvånarna	✔	<div style="width: 100%; background-color: green; height: 10px;"></div>
7. Staden arbetar målmedvetet och systematiskt med miljö- och klimatfrågor samt cirkulär ekonomi i hela koncernen.		
Äldreomsorgen arbetar aktivt med stadens miljömål genom att minska transportkostnader med effektiv besöksplanering och fortsatt implementering av cykelstrategin samt effektivare besök genom nyckelfri hemservice.	▶	<div style="width: 10%; background-color: green; height: 10px;"></div>

Nedan följer en beskrivning av status för de utvecklingsaktiviteter som inte har klarmärkats.

1. Förvaltningen fortsätter med arbetet med servicesedlar för kommuninvånare över 65 år:

- Samarbete påbörjat med Kommunernas socialtjänst r.f. (KST) och kommuner för framtagande av RFI. ÅDA deltar med projektledning. Arbetet fortsätter under år 2024.

2. Förvaltningen arbetar för en mer hållbar ekonomi bland annat genom att effektivisera lokalanvändning:

- Samarbetet påbörjat med stadens fastighetsavdelning för att utveckla Seniorcenter samt se över övrig lokalanvändning. Arbetet fortsätter under år 2024.

3. Förvaltningen använder resurserna utifrån kompetens, personaldimensionering och tydliga processer för optimering av äldreomsorgens personalbemanning:

- Uppdragen har förtydligats, cheferna fokuserar på ledarskap och andra roller har tagit över uppgifter som inter kräver mandat som chef. Antalet chefer har minskat i antal och titlarna har moderniserats.
- En kompetensutvecklingsplan har utarbetats inom äldreomsorgen.
- Deltagande i rekryteringsmässor, ökat stöd från HR-avdelningen under rekryteringsprocessen.
- 6 personer har utbildats till instruktörer inom lågaffektivt bemötande med syfte att ge fortbildning till omvårdnadspersonalen.
- Arbetet fortsätter under år 2024.

4. Staden fortsätter med planering av ett korttidsboende och ett demenscenter:

- Arbetsgrupp utsedd för att göra en förstudie gällande planering av korttidsboende och demenscenter/äldrecenter. Behandlades i stadsfullmäktige under hösten 2023. Fullmäktige beslöt att inte gå vidare med förstudien utförd av Sweco.
- Planeringen av att förverkliga utökande av boendeplatser fortsätter under år 2024.

7. Äldreomsorgen arbetar aktivt med stadens miljömål genom att minska transportkostnader med effektiv besöksplanering och fortsatt implementering av cykelstrategin samt effektivare besök genom nyckelfri hemservice:

- Fordonsersättningarna har minskat p.g.a. inköp av elcyklar samt ökad leasing av bilar.
- Arbetet med kravspecifikation och upphandlingsdokument har påbörjats gällande nyckelfri hemservice.
- Arbetet fortsätter under år 2024.

Nyckeltal

Nyckeltal	Budget 2023	Bokslut 2023	Bokslut 2022
Hemmaboende, andel invånare 75+ (mål 91%)		92,5%	91,1%
Stödtjänst Matservice, antal klienter 31.12	171	169	171
Stödtjänst Trygghetslarm, antal klienter 31.12	175	179	174
Närståendestöd, antal klienter 31.12, kvinnor		29	30
Närståendestöd, antal klienter 31.12, män		29	39
Närståendestöd, mottagare av stöd 31.12, kvinnor		35	44
Närståendestöd, mottagare av stöd 31.12, män		23	25
Korttidsvård, antal platser	10	10	10
Effektiverat serviceboende ESB, antal platser	88	88	88
Effektiverat serviceboende ESB, andel inv. 75+(mål 6%)	6,0%	5,5%	6,1%
Institutionsboende, antal platser	52	52	52
Institutionsboende, andel inv. 75+, (mål 3%)	2,8%	3,0%	2,8%
Äldreomsorgen, andel anställda 31.12, kvinnor	89,0%	90,7%	90,0%
Äldreomsorgen, andel anställda 31.12, män	11,0%	9,3%	10,0%

Stadsmiljönämnden

Verksamhetsområde och verksamhetsidé

Infrastruktursektorn blev den 1 november stadsmiljösektorn som är indelad i tre avdelningar: fastighetsavdelningen, strategisk planering och samhällstekniska avdelningen. Som stöd för verksamheten finns ett kansli innefattande administration, ekonomistöd och kundservice.

Sektorns verksamhetsområde inkluderar:

- räddningsverksamhet innefattande operativ räddningstjänst, ambulanssjukvård, förebyggande arbete mot bränder och olyckor, brandskyddsutbildning, befolkningskyddsplanering, Strandnäs frivilliga brandkår (FBK) samt räddningsmyndighetsfunktionen i sex samarbetskommuner
- planering, byggande samt drift och underhåll av stadens fastigheter
- allmänna områden, parker och grönområden och specialobjekt
- gator, gc-vägar och trottoarer och andra trafikleder samt parkeringsövervakning
- VA-ledningsnät och reningsverk för staden och sex samarbetskommuner
- utförande av mätningförrättningar och förande av fastighetsregister, karthantering samt beredning av ärenden gällande markinköp, försäljning och arrende.
- byggnadsinspektionen tillkom 1 november men är en egen myndighet med en egen nämnd.
- stadsarkitektkansliet tillkom 1 november och bytte då namn till planläggningsenheten.
- lokalservice och vaktmästeri tillkom 1 november och ligger under fastighetsavdelningen.

Stadsmiljösektorn erbjuder alla mariehamnare och besökare en trygg och välskött stad med en väl fungerande infrastruktur dygnet runt. Sektorn tillhandahåller ändamålsenliga, väl underhållna och energieffektiva lokaler. Verksamheten bedrivs med hjälp av en samarbetsvillig och kunnig personal i samråd med entreprenörer eller andra aktörer.

Stadsmiljösektorn upprätthåller en räddningstjänst och ambulanssjukvård med god utryckningsberedskap och en hög servicenivå, vilket gör att de som bor och vistas i Mariehamn kan känna sig trygga. Det förebyggande arbetet görs i samarbete med fastighetsägare och verksamhetsidkare. Verksamheten omfattar regelbunden brandsyn, rådgivning, syner i samband med bygglov och administration av automatiska larmanläggningar.

Stadsmiljösektorn förser stadens olika verksamheter med ändamålsenliga lokaler och sköter och underhåller fastigheterna så att deras värde består eller förbättras samtidigt som reparations- och underhållskostnaderna och energianvändningen minskas. En kontinuerlig dialog förs med nyttjarna om fastighetsanvändningen och behovet av verksamhetsändringar. Sektorn genomför planering av nya projekt och handhar deras projektledning.

Stadsmiljösektorn erbjuder ett varierat utbud av tomter för ny bosättning och tillhandahåller attraktiva och säkra gatu- och parkanläggningar samt fritidsområden. Gator, gc-vägar och trottoarer planeras och underhålls på ett sådant sätt att trafiksäkerheten förbättras. Både drift- och reinvesteringsprojekt genomförs med tanke på långsiktighet och god driftkostnadseffektivitet. Sektorn har sedan 2022 inte mera hand om stadens busstrafik, utan trafiken sköts av Ålands Landskapsregering inom ramen för "tätortstrafiken". Kartinformationen är behovsanpassad, korrekt och den upprätthålls med modern utrustning. Nya kartprodukter utvecklas såväl för stadens behov som för externa användare.

Sektorn levererar ett rent vatten utan avbrott till abonnenterna, tar emot avloppsvattnet i staden och från samarbetskommuner och renar det bättre än vad tillståndsmyndigheterna kräver samt kontrollerar att dagvattnet inte påverkar vattnen kring staden skadligt.

Utfall drift och investering

Infrastrukturnämnden

	Grundbudget 2023	Ändr. i budget 2023	Budget efter ändr. 2023	Bokslut 2023	Avvik. bokslut-budget 2023	Bokslut 2022
Försäljningsintäkter	1 999 381		1 999 381	1 953 851	-45 531	1 954 206
Avgiftsintäkter	53 923		53 923	68 180	14 256	78 585
Understöd och bidrag						39 754
Övriga verksamhetsintäkter	1 670 676		1 670 676	2 156 000	485 323	1 748 548
Interna verksamhetsintäkter	2 401 494		2 401 494	2 810 453	408 959	2 603 414
VERKSAMHETSINTÄKTER	6 125 476		6 125 476	6 988 483	863 008	6 424 507
TILLVERKNING FÖR EGET BRUK	134 800		134 800	148 135	13 335	146 098
Löner och arvoden	-4 439 106		-4 439 106	-4 531 604	-92 498	-4 402 428
Pensionskostnader	-818 928	-58 323	-877 251	-895 365	-18 114	-957 547
Övriga lönebikostnader	-165 888		-165 888	-184 195	-18 307	-163 782
Lönebikostnader	-984 816	-58 323	-1 043 139	-1 079 559	-36 420	-1 121 329
Personalkostnader	-5 423 922	-58 323	-5 482 245	-5 611 163	-128 918	-5 523 757
Köp av tjänster	-1 075 258	19 355	-1 055 903	-1 159 537	-103 634	-910 297
Material, förnödenheter och varor	-1 216 237	-163 500	-1 379 737	-1 484 231	-104 494	-1 515 603
Bidrag	-22 700		-22 700	-19 235	3 465	-13 000
Övriga verksamhetskostnader	-446 054	144 145	-301 909	-184 075	117 833	-158 910
Interna verksamhetskostnader	-3 080 315	-5 925	-3 086 240	-3 463 281	-377 041	-3 264 919
- därav internhyra	-681 398		-681 398	-681 398	0	-662 978
- därav kost- och lokalservice	-90 276		-90 276	-90 276	0	-90 006
- därav centrala it kostnader	-127 130		-127 130	-127 130	0	-124 150
VERKSAMHETSOSTNADER	-11 264 486	-64 248	-11 328 734	-11 921 522	-592 788	-11 386 485
VERKSAMHETSBRIDRAG	-5 004 210	-64 248	-5 068 458	-4 784 904	283 554	-4 815 880
Årsbidrag	-5 004 210	-64 248	-5 068 458	-4 784 904	283 554	-4 815 880
Planenliga avskrivningar	-1 219 057	-3 750	-1 222 807	-1 173 522	49 285	-1 166 755
Avskrivningar och nedskrivningar	-1 219 057	-3 750	-1 222 807	-1 173 522	49 285	-1 166 755
ÅRETS RESULTAT	-6 223 267	-67 998	-6 291 265	-5 958 426	332 839	-5 982 636
Årets överskott (underskott)	-6 223 267	-67 998	-6 291 265	-5 958 426	332 839	-5 982 636

Kansliet

Kansliet uppvisar ett resultat om 6 119 euro bättre än budgeterat, främst på grund av mindre köp av tjänster.

Räddningsverket

Räddningsverket som helhet visar ett negativt resultat om -177 030 euro. Resultatet är i huvudsak en följd av för låg finansieringsgrad av de prehospitla akutvårdstjänster som Räddningsverket producerar för Ålands hälso- och sjukvårds räkning. En slutregleringsfaktura om 260 000 euro har skickats till Ålands hälso- och sjukvård men har avslagits med hänvisning till att den inte kan kopplas mot gällande avtal. Räddningsverket har sedan sommaren 2021 försökt få en avtalsändring till stånd men ännu har inget konkret hänt trots påtryckningar. En ny faktura som kopplar mot det gamla avtalet ger en slutregleringskostnad om 66 700 euro.

I huvudsak är det personalkostnader kopplat till för låg finansieringsgrad av Ålands hälso- och sjukvård som ger den stora avvikelsen. Kostnader för resor och dagtraktamenten högre än normalt och det kan fortsättningsvis kopplas till den fortbildningskuld som uppstod under pandemiåren.

Samhällstekniska avdelningen (exklusive VA-verket)

Årets resultat blev 508 640 euro bättre än budgeterat. Mätningensheten fick ett överskott avseende personalkostnader då stadsgeodettjänsten var vakant hela året trots två utlysningar av tjänsten. Arrendeintäkterna ökade, i och med de höga indexjusteringarna, med 147 000 euro. Priserna på material till parker och trafikområden, drivmedel och el har stabiliserat sig, men ligger dock fortsatt på en hög nivå. Intäkterna för intagning av parkmark ökade under året med 17 000 euro. Interna intäkter och kostnader är felbalanserade och jämnar i princip ut sig med trafikleders dito. För trafikleder har friköpsplatser genererat 245 000 euro mer än budgeterat och parkeringsövervakningen 16 000 euro. Flertalet byggprojekt har hyrt gatemark vilket resulterat i

intäkter om 40 000 euro. Stabilisering av elpriser samt konvertering till LED armaturer har lett till ett överskott om 33 000 euro.

Personalkostnaderna ökade med 93 000 euro då projektchefstjänsten som tillsattes den 1 mars inte var budgeterad. Detta gjordes bland annat för att möjliggöra en överlämning då den långvarigt anställda samhällstekniska chefen gick i pension under året. En ytterligare förklaring är att enbart 40 procent av tjänsten samhällsteknisk chef belastar trafikleder samt för att beredskapsersättningarna för vinterunderhållet överstegs med 50 000 euro.

Indexhöjningarna för grävttjänster resulterade i att kontot överskreds med 44 000 euro. Interna intäkter och kostnader är felbalanserade och jämnar i princip ut sig med parkers dito.

Driftsprojektens överskridningar var tjärasfaltshantering 75 000 euro och vinterunderhåll 112 000 euro, dessa poster är inte på förhand kalkylerbara. Gatubelysningens löpande underhåll överskreds med 44 000 euro då vi haft flertalet kabelstråk som behövs bytas i sin helhet i kombination med indexjusteringar. Asfaltering av gc vägar kostade 58 000 euro mer än kalkylerat då vi prioriterade den lätta trafiken framom gator samt höga indexjusteringar.

Investering	Grundbudget		Ändr. i Budget eft.		Bokslut	Avvik.bok-	Utfall	
	Total budget	2023	budget 2023	ändr. 2023	2023	budg 2023	tidigare år	Utfall totalt
Infrastrukturnämnden								
Inkomster					190 472	190 472		
Utgifter		-865 000	-387 590	-1 252 590	-1 021 970	230 620		
Netto		-865 000	-387 590	-1 252 590	-831 499	421 092		
50037 Enslinjen		-40 000	-300 000	-340 000	-271 839	68 161		
50038 Lejdargränd					-27 647	-27 647		
50039 Upprustning Österhamn	-1 940 000	-40 000		-40 000	-17 795	22 205	-16 800	-34 595
50187 Systemuppdatering	-100 000	-40 000	-23 863	-63 863		63 863	-36 137	-36 137
50249 GC-vägar och gångstigar		-100 000		-100 000	-121 099	-21 099		
50264 Svibyvägen GC-väg					-7 600	-7 600		
50265 Ny belysning Torggatan - gågatan		-80 000		-80 000	-91 512	-11 512		
50266 Belysningsplan och styrning		-50 000		-50 000	-16 050	33 950		
52047 Flakbil med kran			-90 000	-90 000		90 000		
52048 Skåpbil (elfordon)			-60 000	-60 000	-47 480	12 520		
59900 Projekteringar		-30 000		-30 000		30 000		
59990 Fordon		-150 000	150 000	0	0	0		
59995 Gatuarbeten efter VA-grävningar		-50 000		-50 000	0	50 000		
70724 Mjölalnagr - Klintvägen			-35 234	-35 234	-14 082	21 152		
70744 Ljungvägen		-160 000		-160 000	-112 725	47 275		
70745 Gullvivegränd		-60 000		-60 000	-25 258	34 742		
70746 Mangelgränd		-30 000		-30 000	-29 756	244		
70750 Kilvägen					-580	-580		
83106 Transportbil					17 175	17 175		
83118 Andningsskydd		-35 000		-35 000	-36 703	-1 703		
83148 Uppgradering befolkningskyddsalarm	-98 740		-28 494	-28 494	-28 548	-54	-70 246	-98 794

Räddningsverket

Investering i förnyat andningsskydd för brand- och räddningsväsendet samt slutförande av uppgradering av befolkningskyddsalarm genomfördes.

Samhällstekniska avdelningen (exklusive VA-verket)

Systemuppdateringen för Trimble Locus höll inte tidsplanen på grund av tekniska problem och har skjutits fram till år 2024. Enslinjenprojektet fick avbrytas på grund av väderlek och färdigställs under 2024. Wirenska parkens investeringsmedel är upptaget under årets stadskärna 2024 och visar därför ett stort minus. Lejdargränd fylldes upp för att skydda VA ledningar och möjliggöra inflyttning till BAB Fyren. GC vägar och gångstigar belastas av att Vikingagränds gc väg inte färdigställdes under 2022.

Fastighetsavdelningen

	Grundbudget 2023	Ändr. i budget 2023	Budget efter ändr. 2023	Bokslut 2023	Avvik. bokslut- budget 2023	Bokslut 2022
Försäljningsintäkter	7 048		7 048	6 129	-919	7 460
Understöd och bidrag						1 125
Övriga verksamhetsintäkter	581 648		581 648	567 699	-13 949	595 355
Interna verksamhetsintäkter	8 423 011		8 423 011	8 417 088	-5 923	8 062 919
VERKSAMHETSINTÄKTER	9 011 707		9 011 707	8 990 916	-20 791	8 666 860
Löner och arvoden	-542 304		-542 304	-530 701	11 603	-507 401
Pensionskostnader	-99 312	-7 125	-106 437	-102 573	3 864	-109 211
Övriga lönebikostnader	-20 052		-20 052	-21 084	-1 032	-17 984
Lönebikostnader	-119 364	-7 125	-126 489	-123 657	2 832	-127 195
Personalkostnader	-661 668	-7 125	-668 793	-654 358	14 435	-634 596
Köp av tjänster	-2 353 417		-2 353 417	-1 938 028	415 389	-1 521 678
Material, förnödenheter och varor	-1 872 985		-1 872 985	-2 110 264	-237 279	-2 229 714
Övriga verksamhetskostnader	-140 578		-140 578	-175 963	-35 385	-120 412
Interna verksamhetskostnader	-1 872 842	-2 850	-1 875 692	-1 841 021	34 671	-1 797 091
- därav internhyra	-190 707		-190 707	-190 707	0	-185 513
- därav kost- och lokalservice	-29 622		-29 622	-32 272	-2 650	-26 977
- därav centrala it kostnader	-12 587		-12 587	-12 587	0	-12 292
VERKSAMHETSOSTNADER	-6 901 491	-9 975	-6 911 466	-6 719 635	191 831	-6 303 491
VERKSAMHETSBI DRAG	2 110 216	-9 975	2 100 241	2 271 280	171 040	2 363 369
Årsbidrag	2 110 216	-9 975	2 100 241	2 271 280	171 040	2 363 369
Planenliga avskrivningar	-2 670 055	-11 632	-2 681 687	-2 639 112	42 575	-2 606 691
Avskrivningar och nedskrivningar	-2 670 055	-11 632	-2 681 687	-2 639 112	42 575	-2 606 691
ÅRETS RESULTAT	-559 839	-21 608	-581 447	-367 832	213 615	-243 322
Årets överskott (underskott)	-559 839	-21 608	-581 447	-367 832	213 615	-243 322

Fastighetsavdelningens årsbidrag är 2 271 280 euro, vilket är 171 040 euro bättre än budgeterat. Årets resultat inklusive avskrivningar visar ett underskott om 367 832 euro, vilket är 213 615 euro bättre än budgeterat. Avdelningen fungerar som en balansräkningsenhet och resultatet överförs till kommande år.

För driftsprojekten underskreds budgeten med ca 115 000 euro i huvudsak på grund av att visst planerat underhåll inte genomfördes under året. Verksamhetsåret har medgivit ett intensifierat arbete kring det planerade underhållet då investeringsprojektens omfattning och framdrift inte varit så omfattande. I likhet med föregående år har en stor del av det planerade underhållet styrts till att målinriktat arbeta med och korta av den ackumulerade underhållsskulden, både byggnadstekniskt och drifttekniskt. Fastighetsavdelningen har också arbetat brett med energieffektiviseringsåtgärder i fastighetsbeståndet, fördelat på sju olika teknikområden.

Konsumtionsutgifterna underskred budget med 256 000 euro, främst på grund av lägre fjärrvärmekostnader än budgeterat. Elkostnaderna låg 27 000 euro lägre än budget, trots ett svårbedömt marknadsläge. Fjärrvärmekostnaderna jämfört med budget underskreds med 92 000 euro. Arbetet med att minska energiförbrukningen över hela fastighetsbeståndet fortsatte, dock med en utplanande kurva, vilket tidigare aviserats. Elanvändningen minskade med 3,6 procent och den årsgraddagtalskorrigerade fjärrvärmeförbrukningen minskade med 2,4 procent jämfört med 2022 års förbrukningar. Jämfört med elförbrukningen 2018 innebär 2023 års nivåer en sänkt årsförbrukning om 17 procent eller 910 000 kWh. För fjärrvärmens är den graddagtalskorrigerade förbrukningen 21 procent lägre under 2023 än nivån för 2018, eller en sänkning med nästan 2 285 MWh av förbrukningen från 10 933 MWh till 8 648 MWh.

Personalkostnaderna följde budget.

Verksamhetsintäkterna var 21 000 euro lägre än budget, främst beroende på budgeterad hyra som inte genererade utfall pga. uppsägningar av externa hyresavtal i bland annat Trobergshemmet och vid Tekniska verken.

Investering		Grundbudget	Ändr. i	Budget eft.	Bokslut	Avvik.bok-	Utfall	
Fastighetsavdelningen	Total budget	2023	budget 2023	ändr. 2023	2023	budg 2023	tidigare år	Utfall totalt
Inkomster					167 630	167 630		
Utgifter		-1 040 000	-957 650	-1 997 650	-1 468 670	528 980		
Netto		-1 040 000	-957 650	-1 997 650	-1 301 040	696 610		
59900 Projekteringar		-100 000		-100 000		100 000		
60003 Mariebad, reinvesteringar	-250 000	-250 000	-260 000	-510 000	-373 110	136 890	-479 068	-852 178
60005 Mariebad, grundrenovering		-100 000		-100 000		100 000		
60010 Hållbar energi		-60 000		-60 000	-9 976	50 024		
60063 Ytternäs skola, utbyggnad klassrum	-2 100 000		-390 000	-390 000	-360 272	29 728	-1 485 843	-1 846 114
60065 St.Göranshemmet		-70 000		-70 000		70 000		
60067 Grundförbättringar i fastigheter		-300 000		-300 000		300 000		
60068 Nytt daghem, Strandnäs	-4 000 000				-2 613	-2 613	-268 823	-271 435
60069 Stadshuset, ventilation och värme		-70 000		-70 000	-2 671	67 329		
60071 IG, ventilation södra del					-18 891	-18 891		
60072 Laddning elbilar infra		-30 000		-30 000	-21 878	8 123		
60073 Solceller		-30 000		-30 000		30 000		
60074 ARX passersystem		-30 000		-30 000		30 000		
60078 Äldrecenter Mariehamn			-225 000	-225 000	-222 451	2 549		
60079 TBH, markiser			-82 650	-82 650	-82 347	303		
60081 Idrottsgården fasad					-54 599	-54 599		
60082 TV, kontorsanpassning stadsmiljös					-50 369	-50 369		
60083 Sleipners, takbyte stall					-91 452	-91 452		
60084 Ytternäs skola, sadeltak					-10 413	-10 413		

För reinvesteringar Mariebad användes 540 000 med ett budgeterat anslag om 510 000 euro. För Mariebad beviljade Ålands landskapsregering också PAF-medel om 167 630 euro utöver budget. Den överskjutande kostnaden om 30 000 euro orsakades av kostnader för tilläggsarbeten och högre kostnader än budgeterat för extern projektledning och arbetet med att separera utjämningstankarna. En av entreprenören orsakad försening medförde att projektet inte kunde slutföras som planerat under 2023, utan i stället under våren 2024.

Ytternäs skolas tillbyggnad beviljades tilläggsanslag för slutförandet till sommaren. Utredningen om laddinfrastruktur genomfördes enligt plan. Av anslaget för hållbar energi nyttjades endast en del av medlen, främst med anledning av att slutförandet av installation av fjärrvärmeundercentral vid Johannahemmet försenades av entreprenören. Ur anslaget grundförbättringar i fastigheter har medel använts till slutförandet av installationen av nytt ventilationsaggregat i judosalen vid Idrottsgården. Vidare användes anslaget till kontorsanpassningsprojektet vid Tekniska verken i samband med omorganiseringen och bildandet av den nya stadsmiljösektorn. Anslaget användes också till två projekt av mer akut karaktär, stallbyggnadens takbyte vid Sleipner och fasadrenoveringen vid Idrottsgården. Förstudien för äldrecenter och markisprojektet vid Trobergshemmet och Odalgården genomfördes efter beviljade tilläggsanslag.

VA-verket

	Grundbudget 2023	Ändr. i budget 2023	Budget efter ändr. 2023	Bokslut 2023	Avvik. bokslut- budget 2023	Bokslut 2022
Försäljningsintäkter	4 541 286		4 541 286	4 437 921	-103 365	4 275 057
Understöd och bidrag						72
Övriga verksamhetsintäkter	196 500		196 500	200 366	3 866	197 365
Interna verksamhetsintäkter	394 313		394 313	377 713	-16 601	374 064
VERKSAMHETSINTÄKTER	5 132 100		5 132 100	5 016 000	-116 099	4 846 559
TILLVERKNING FÖR EGET BRUK	55 000		55 000	51 254	-3 746	42 959
Löner och arvoden	-556 740		-556 740	-568 819	-12 079	-590 576
Pensionskostnader	-101 928	-7 315	-109 243	-104 928	4 315	-137 133
Övriga lönebikostnader	-20 652		-20 652	-22 063	-1 411	-21 460
Lönebikostnader	-122 580	-7 315	-129 895	-126 990	2 905	-158 593
Personalkostnader	-679 320	-7 315	-686 635	-695 809	-9 174	-749 169
Köp av tjänster	-349 363		-349 363	-369 758	-20 395	-370 752
Material, förnödenheter och varor	-1 815 707		-1 815 707	-1 883 151	-67 445	-1 769 316
Övriga verksamhetskostnader	-42 335		-42 335	-29 625	12 710	-41 657
Interna verksamhetskostnader	-846 354	-1 672	-848 026	-856 841	-8 815	-858 978
- därav internhyra	-52 881		-52 881	-52 881	0	-51 441
- därav kost- och lokalservice	-5 868		-5 868	-16 868	-11 000	-5 835
- därav centrala it kostnader	-19 490		-19 490	-19 490	0	-19 033
VERKSAMHETSOSTNADER	-3 733 079	-8 986	-3 742 065	-3 835 184	-93 119	-3 789 872
VERKSAMHETSBRIDRAG	1 454 021	-8 986	1 445 034	1 232 071	-212 964	1 099 646
Årsbidrag	1 454 021	-8 986	1 445 034	1 232 071	-212 964	1 099 646
Planenliga avskrivningar	-1 037 613	-1 417	-1 039 029	-1 007 770	31 259	-1 005 812
Avskrivningar och nedskrivningar	-1 037 613	-1 417	-1 039 029	-1 007 770	31 259	-1 005 812
ÅRETS RESULTAT	416 408	-10 403	406 005	224 301	-181 704	93 834
Årets överskott (underskott)	416 408	-10 403	406 005	224 301	-181 704	93 834

VA-verket överskred sin driftsbudget med 181 704 euro, detta främst för att såld vattenmängd minskat avsevärt. Kostnader för material och grävningstjänster ökade med indexhöjningarna. El, olja och kemikalier till Lotsbroverket har påverkats av det ekonomiska världsläget.

Investering	Grundbudget	Ändr. i	Budget eft.	Bokslut	Avvik.bok-	Utfall		
VA-verket	Total budget	2023	budget 2023	ändr. 2023	2023	budg 2023	tidigare år	Utfall totalt
Inkomster					24 745	24 745		
Utgifter		-1 210 000	-135 000	-1 345 000	-1 073 916	271 084		
Netto		-1 210 000	-135 000	-1 345 000	-1 049 171	295 829		
70502 Pumpstationer, uppgradering		-30 000		-30 000	-29 664	336		
70569 Ceders pumpstation		-40 000		-40 000		40 000		
70668 Brunnar, ventiler, lednings		-150 000		-150 000	-56 148	93 852		
70707 Lotsbroverket ny gasmotor		-170 000	-85 000	-255 000	-14 289	240 711		
70722 Lotsbroverket, maskinutrustning		-60 000		-60 000	-41 626	18 374		
70736 Skillnadsg (vid Espen)		-75 000		-75 000	-70 975	4 025		
70737 Leidargränd (rör hängslas i garage)			-50 000	-50 000	-73 187	-23 187		
70741 Främmanberg KV 11		-35 000		-35 000	-36 958	-1 958		
70742 Skarpansvägen 19-21		-50 000		-50 000	-29 351	20 649		
70743 Godbyvägen södra		-135 000		-135 000	-226 291	-91 291		
70744 Ljungvägen		-180 000		-180 000	-199 594	-19 594		
70745 Gullvivegränd		-55 000		-55 000	-54 773	227		
70746 Mangelgränd		-90 000		-90 000	-89 965	35		
70747 Västra Skolgatan		-100 000		-100 000	-85 199	14 801		
75500 Vattenmätare		-40 000		-40 000	-41 152	-1 152		

Projekteringen av Ceders pumpstation flyttades fram till år 2024. Den nya gasmotorn på Lotsbroverket, färdigställs under 2024. Ljungvägen överskreds då Ålands vattens huvudvattenledning

inte byttes samtidigt, vilket förväntades vid projekteringen. Godbyvägen hade mycket besvärliga markförhållanden samt tjärasfalt och överskreds med 90 000 euro.

Måluppfyllelse

▶ Påbörjad
🕒 Ej startad
✅ Klar
⏸ Väntar
🛑 Stoppad

Mål för mandatperioden

Utvecklingsaktiviteter	Status	Färdiggrad
1. Staden stärks som hållbar bosättningsort och plats för företagande.		
Utbyggnad av Ytternäs skola genomförs	✅	<div style="width: 100%; height: 10px; background-color: #92d050;"></div>
Med kontinuerligt förebyggande underhåll kan trivsamma skolor och daghem erbjudas.	✅	<div style="width: 100%; height: 10px; background-color: #92d050;"></div>
Staden utvärderar den nya tätortstrafiken som sedan 2022 sköts av landskapsregeringen.	▶	<div style="width: 20%; height: 10px; background-color: #92d050;"></div> <div style="width: 80%; height: 10px; background-color: #333;"></div>
Nämnden prioriterar evenemanget Årets stadskärna 2024 i budgetplanen.	▶	<div style="width: 30%; height: 10px; background-color: #92d050;"></div> <div style="width: 70%; height: 10px; background-color: #333;"></div>
Bosättningsmöjligheter skapas. Områden som kan planeras för att skapa nya tomter ses över.	▶	<div style="width: 20%; height: 10px; background-color: #92d050;"></div> <div style="width: 80%; height: 10px; background-color: #333;"></div>
2. Staden ska ha en stabil ekonomi.		
Särskilda åtgärder för energibesparingar genomförs.	✅	<div style="width: 100%; height: 10px; background-color: #92d050;"></div>
Byggnader som inte behövs för stadens egen verksamhet hyrs ut eller avyttras. Infrastrukturnämnden ombesörjer egna planeringsförslag för att snabba upp processen.	✅	<div style="width: 100%; height: 10px; background-color: #92d050;"></div>
Bänkar i staden ska ha en hållbar lösning. Utökning av antal bänkar utanför stadens centrala delar ska utföras med hållbara lösningar som inte är säsongsbundna.	▶	<div style="width: 20%; height: 10px; background-color: #92d050;"></div> <div style="width: 80%; height: 10px; background-color: #333;"></div>
3. Personalen är vår viktigaste resurs.		
Staden ska erbjuda sina anställda goda möjligheter till kompetensutveckling.	✅	<div style="width: 100%; height: 10px; background-color: #92d050;"></div>
Inom sektorn görs regelbundna kontroller av arbetsplatsens säkerhet. Arbetsledningen utför dessa tillsammans med personalen för att kartlägga, dokumentera och åtgärda eventuella brister i arbetsmiljön.	▶	<div style="width: 30%; height: 10px; background-color: #92d050;"></div> <div style="width: 70%; height: 10px; background-color: #333;"></div>
Praktisk vägledning ges till personal i ledande ställning hur man hanterar trakasserier, sexuella trakasserier och repressalier.	▶	<div style="width: 30%; height: 10px; background-color: #92d050;"></div> <div style="width: 70%; height: 10px; background-color: #333;"></div>
Utvecklingssamtal hålls med varje anställd.	▶	<div style="width: 30%; height: 10px; background-color: #92d050;"></div> <div style="width: 70%; height: 10px; background-color: #333;"></div>
Deltagande i olika kultur- och sportaktiviteter uppmuntras.	▶	<div style="width: 30%; height: 10px; background-color: #92d050;"></div> <div style="width: 70%; height: 10px; background-color: #333;"></div>
4. Staden tillhandahåller en god kommunal service och är attraktiv samt välkomnande för alla med utvecklingsfokus på den äldre befolkningen.		
Arbetet med att göra stadens byggnader och anläggningar tillgängliga fortgår.	✅	<div style="width: 100%; height: 10px; background-color: #92d050;"></div>
5. Delaktigheten och engagemanget i staden ska vara högt.		
Räddningsverket underlättar integration för nyinflyttade genom deltagande i olika aktiviteter samt behovsstyrd information.	▶	<div style="width: 20%; height: 10px; background-color: #92d050;"></div> <div style="width: 80%; height: 10px; background-color: #333;"></div>
6. Staden skapar förutsättningar för trygghet, god hälsa och välbefinnande med utvecklingsfokus på barn och unga.		
Staden ska ha en god planering för händelser i såväl normaltid som under höjd beredskap.	✅	<div style="width: 100%; height: 10px; background-color: #92d050;"></div>
Stadens operativa räddningstjänst ska vara effektiv och dynamisk.	✅	<div style="width: 100%; height: 10px; background-color: #92d050;"></div>
Staden ska bedriva ett olycksförebyggande arbete.	✅	<div style="width: 100%; height: 10px; background-color: #92d050;"></div>
Verksamheten vid Lilla Holmen omstruktureras, anläggningarna renoveras och nybyggnation utförs i enlighet med beslutade planer.	▶	<div style="width: 20%; height: 10px; background-color: #92d050;"></div> <div style="width: 80%; height: 10px; background-color: #333;"></div>
7. Staden arbetar målmedvetet och systematiskt med miljö- och klimatfrågor samt cirkulär ekonomi i hela koncernen.		
Byggnaders värmesystem och ventilationssystem driftoptimeras samt övervakningen av samtliga anläggningar optimeras.	✅	<div style="width: 100%; height: 10px; background-color: #92d050;"></div>
Lotsbroverkets verksamhet effektiveras för att spara resurser.	🛑	<div style="width: 20%; height: 10px; background-color: #92d050;"></div> <div style="width: 80%; height: 10px; background-color: #333;"></div>

Fastighetsavdelningen:

Vid sidan av den löpande ärendehantering, vilken som regel är prioriterad framför planerat underhåll och investeringsprojekt, utgjorde det pågående arbetet med digital transformation av fastigheternas tekniska system och arbetet med energieffektiviseringar det enskilt mest prioriterade arbetet. Injustering av värme- och ventilationssystem, uppkoppling av fastighetsteknik mot centralt styrda DUC:ar och modernisering av fastighetstekniken är central för den omformning av fastighetsförvaltningen som inletts och behöver fortgå över många år. Energieffektiviseringsarbetet har medfört betydande sänkningar av energiförbrukningen i fastighetsbeståndet över åren 2018 - 2023. Som tidigare aviserats är de enklare och minst kostnadsdrivande åtgärderna i stort sett genomförda, vilket framgick i 2023 års förbrukningsstatistik. Det är mycket viktigt att insatserna för fortsatta energieffektiviseringar förstärks, då det långsiktiga arbetet innebär fler och mer komplexa teknikprojekt. Trots att det inte framgick i årets förbrukning förväntas Mariebads elförbrukning minska med ca 30 procent för kommande helår.

Fastighetsavdelningen arbetade under året aktivt med kompetensutveckling och fördjupade kunskaper bland annat inom teknisk fastighetsförvaltning. Arbetet med tillgänglighetsanpassningar i fastighetsbeståndet pågick enligt plan. Över lag finns stora utmaningar kring tillgänglighetsanpassningar i ett bredare spektrum och i de k-märkta byggnaderna är detta extra tydligt. För 2023 planerades en tillgänglighetsinventering, vilken inte hann genomföras. Avsikten är att genomföra arbetet under 2024.

Samhällstekniska avdelningen:

Avdelningen har under året arbetat med Årets stadskärna projektet genom att uppgradera belysningen längs med Torggatan, anlagt en ny lekpark invid torget och punktinsatser gällande ogräsbehandling i stadskärnan. Vi har arbetat för att sänka energikostnaderna genom att uppgradera gamla belysningsarmaturer till nya, energibesparande LED. Torggatans nya belysning har försetts med styrdon som möjliggör att belysningsstyrkan kan regleras digitalt. En belysningsplan för stadens framtida behov har arbetats fram. Avdelningen har under året arbetat med kvalitetssäkring av sitt arbete genom att arbeta fram klara direktiv och rutiner över hur arbeten ska utföras för att få till en god arbetsmiljö för vår personal. Personal som utför arbeten i stadens randområden har fått möjlighet till rastbod i närheten av sin arbetsplats. Vi har även arbetat med att använda rätt resurser på rätta platser.

Lilla holmen

Lilla holmen har uppgraderats med en grillplats och Kajakuthyrning. Omklädningsrummet är renoverat och belysningen förbättrad. En besiktning av samtliga byggnader utfördes under året och visade på flera stora utmaningar. Under hösten tillsattes en intern arbetsgrupp för utvecklingen av Lilla holmen och stora förbättringar kommer att ske under 2024.

Nyckeltal

Nyckeltal	Budget 2023	Bokslut 2023	Bokslut 2022
Våningsyta m ² per invånare	6,4	6,4	6,4
Investeringar i fastigheter/invånare	82	110	129
Driftkostnader för fastighetsförvaltningen/invånare	805	816	756
Våningsyta m ² per elev i skolorna	18,2	17,4	17,6
Lokalkostnad för skolorna per elev	1 115	1 498	1 255
Lokalkostnad per m ²	126,74	127,33	118,47
Värmekostnad per m ²	9,81	8,60	8,20
Elkostnad per m ²	14,52	14,16	17,18
Gator m ²	646 900	646 900	646 900
Driftkostnader för vinterunderhåll	220 000	363 580	335 073
Driftkostnader för vinterunderhåll/invånare	18	31	28
Driftkostnader för gatuunderhåll	1 482 317	1 517 735	1 503 508

Driftkostnader för gatuunderhåll/invånare	124	128	128
Driftkostnader för gång- o cykelbana samt trottoar	189 460	283 967	273 689
Driftkostnader för gång- o cykelbana samt trottoar/invånare.	16	24	23
Driftkostnader för parker	733 601	755 123	507 468
Driftkostnader för parker/invånare	62	64	43
Driftkostnader för övriga grönområden	263 784	255 304	195 194
Driftkostnader för övriga grönområden/invånare	22	19	17
Driftkostnader för badplatser	81 646	99 195	86 998
Driftkostnader för badplatser/invånare	7	8	7
Driftkostnader för gatubelysning	541 162	551 073	613 791
Energiförbrukning för gatubelysning kWh	1 750 000	1 560 442	1 774 713
Energikostnad för gatubelysning	377 350	344 174	419 732
Belysningspunkter gator	4 570	4 570	4 570
Driftkostnader för gatubelysning/invånare	45	47	52
Driftkostnader för stadsbussen	0	0	0
Driftkostnader för stadsbussen/invånare	0		0
Passagerare på stadsbussen	0		80 684
Parkeringsböter	1 430	1 751	1 745
Abonnenter vid Vattenverket	3 170	2 926	2 907
Abonnenter som är storförbrukare	275	148	155
Inköpt vattenmängd m ³	990 000	851 515	929 427
Svinn m ³	208 000	110 620	176 533
Såld vattenmängd m ³	782 000	740 895	752 894
Såld vattenmängd m ³ totalt/invånare	66	63	64
Anslutna abonnenter vid Avloppsverket	2 837	2 839	2 833
Avloppsvattenmängd totalt m ³	1 369 000	1 683 927	1 451 064
Larm totalt vid Räddningsverket	2 900	3 399	3 479
Räddningstjänstuppdrag	150	243	269
Ambulansutryckningar	2 750	3 156	3 210
Dubbla ambulanslarm	530	664	709
Trippla ambulanslarm	50	90	76
Akutbilsuppdrag	800	789	798
Brandsyner	400	415	455
Räddningsverket, kostnad per invånare	190	201	197
Räddningsverket, kostnad/inv. exkl. interna överf. o avskr.	151	163	160
Larm vid Strandnäs FBK	90	105	90
Manskap per larm i medeltal hos Strandnäs FBK	6	6	6
Övningar hos Strandnäs FBK	40	25	33
Deltagare per övning hos Strandnäs FBK	15	16	16
Kursdeltagare totalt	100	0	0
Utbildningsdagar totalt	8	0	0
Antal sjöfartskurser			0
Antal övriga brandskyddskurser	10	0	0
Antal kurser i sjukvård	8	0	0

Räddningsverket:

Kostnaderna per invånare för de kommunala uppgifterna skulle kunna sänkas betydligt med korrekt finansiering från Ålands hälso- och sjukvård gällande uppdraget att producera akutvårdstjänster.

Samhällstekniska avdelningen:

Stadens vinterunderhåll har varit utmanande det senaste året, skiftande väderlek har gjort att kostnaderna ökat, dels i form av beredskapsersättningar och arbetstid, dels av indexhöjningar som påverkat resultatet. Den lätta trafiken prioriteras och har medfört ökade driftskostnader för gång- o cykelbana samt trottoarer. Belysningsarmaturer byts till energisnåla LED armaturer vilket medfört en minskning av energiåtgången.

VA-Verket:

VA-verket arbetar aktivt med sanering av gamla ledningar och läckagesökning, detta har resulterat i en stor minskning av vattensvinnet. Lotsbroverket har tagit emot betydligt mera avloppsvatten än i fjol vilket beror på inläckage i avloppsledningar, inte enbart från staden utan även från de sex samarbetskommunerna.

Stadsutvecklingsnämnden

Verksamhetsområde och verksamhetsidé

Nämnden handhar de uppgifter som utgör de fysiska förutsättningarna för stadsutvecklingen.

Nämnden/stadsarkitektkansliet avger utlåtanden och stadsarkitektkansliet tar fram nödvändiga utredningar och informerar allmänheten om aktuella stadsplaneringsfrågor. Stadsutvecklingsnämndens verksamhet handhas av stadsarkitektkansliet.

Nämndens verksamhetsidé är att med utgångspunkt i den befintliga stadens gestalt och förstärkta identitet förtäta bebyggelsen på ett attraktivt och stadsmässigt sätt. Eftersom staden är i ständig förändringsprocess måste stadsplanerna ses över kontinuerligt.

Detaljplaneringen utgör verksamhetens tyngdpunkt samtidigt som arbetet fortgår med översiktliga utvecklingsplaner.

Nämnden strävar till social, ekonomisk, kulturell och miljömässig hållbarhet.

Utfall drift och investering

Stadsutvecklingsnämnden

	Grundbudget 2023	Ändr. i budget 2023	Budget efter ändr. 2023	Bokslut 2023	Avvik. bokslut-budget 2023	Bokslut 2022
Försäljningsintäkter						135
Avgiftsintäkter	36 970		36 970	29 623	-7 347	36 490
Övriga verksamhetsintäkter				370	370	68
VERKSAMHETSINTÄKTER	36 970		36 970	29 993	-6 977	36 693
TILLVERKNING FÖR EGET BRUK				7 600	7 600	
Löner och arvoden	-243 636		-243 636	-249 918	-6 282	-218 401
Pensionskostnader	-43 128	-3 201	-46 329	-44 840	1 489	-31 594
Övriga lönebikostnader	-9 012		-9 012	-7 596	1 416	-5 680
Lönebikostnader	-52 140	-3 201	-55 341	-52 436	2 905	-37 273
Personalkostnader	-295 776	-3 201	-298 977	-302 354	-3 377	-255 674
Köp av tjänster	-81 309		-81 309	-60 810	20 499	-37 183
Material, förnödenheter och varor	-15 500		-15 500	-17 493	-1 993	-15 252
Bidrag	-8 000		-8 000	-2 000	6 000	-4 000
Övriga verksamhetskostnader				-642	-642	-53
Interna verksamhetskostnader	-67 905		-67 905	-68 832	-927	-66 675
- därav internhyra	-38 684		-38 684	-38 684	0	-38 219
- därav centrala it kostnader	-5 948		-5 948	-5 948	0	-5 809
VERKSAMHETSKOSTNADER	-468 490	-3 201	-471 691	-452 130	19 561	-378 837
VERKSAMHETS BIDRAG	-431 520	-3 201	-434 721	-414 537	20 183	-342 144
Årsbidrag	-431 520	-3 201	-434 721	-414 537	20 183	-342 144
Planenliga avskrivningar	-1 996		-1 996	-1 996	0	-1 996
Avskrivningar och nedskrivningar	-1 996		-1 996	-1 996	0	-1 996
ÅRETS RESULTAT	-433 515	-3 201	-436 716	-416 533	20 183	-344 140
Årets överskott (underskott)	-433 515	-3 201	-436 716	-416 533	20 183	-344 140

Bokslutet följer till största del budgeten men på intäktssidan har vi understigit vårt mål som främst kan komma sig av att vi under hösten flyttade, men också av att planarbetet i framtiden ska innehålla ett beslut och ställningstagande om miljökonsekvensbedömning. Detta ändrades i förvaltningsstadgan först på senhösten och då hann vi inte behandla flera planärenden före årsskiftet.

På kostnadssidan investerade vi i ny datorutrustning för vår nyanställda planarkitekt vilket gjorde att budgeten överskreds.

I helhet underskreds budgeten för året 2023.

Måluppfyllelse

▶ Påbörjad
🛑 Ej startad
✅ Klar
⏸ Väntar
🛑 Stoppad

Mål för mandatperioden

Utvecklingsaktiviteter	Status	Färdiggrad
1. Staden stärks som hållbar bosättningsort och plats för företagande.		
Delgeneralplan för Styrso holme; förutsatt att vägfrågan lösts tas ett planutkast fram.	▶	<div style="width: 10%;"></div>
Delgeneralplan för Svinö holme; utgående från planutkastet tas nödvändiga utredningar fram.	▶	<div style="width: 10%;"></div>
Utredningar tas fram som underlag för strategiska beslut; Rossen inkl. Klintkajen, servicestationerna och privata markområden.	▶	<div style="width: 10%;"></div>
Staden förbinder sig att slutföra planeringen av privat mark i södra staden för att skapa en ändamålsenlig helhet.	▶	<div style="width: 10%;"></div>
2. Staden ska ha en stabil ekonomi.		
Stadsplaneändringsansökningar från privata markägare behandlas.	✅	<div style="width: 100%;"></div>
3. Personalen är vår viktigaste resurs.		
Studieresor och utbildningstillfällen erbjuds personalen med anknytning till aktuella arbetsuppgifter.	✅	<div style="width: 100%;"></div>
Stadsarkitektkansliets personal och stadsutvecklingsnämnden genomför studieresor och deltar i kurser och seminarier kring aktuella planeringsfrågor och skapar nätverk.	✅	<div style="width: 100%;"></div>
4. Staden tillhandahåller en god kommunal service och är attraktiv samt välkomnande för alla med utvecklingsfokus på den äldre befolkningen.		
Servicestationerna kan omplaneras till servicebostäder för den äldre befolkningsgruppen.	⏸	<div style="width: 0%;"></div>
5. Delaktigheten och engagemanget i staden ska vara högt.		
De aktuella stadsplaneförslagen finns framställda på stadens hemsida och är under utställningstiden även tillgängliga på stadsbiblioteket.	✅	<div style="width: 100%;"></div>
Samråd ordnas i samband med komplexa stadsplaner som har betydande inverkan.	✅	<div style="width: 100%;"></div>
Medborgarenkäter ordnas i samband med översiktsplaner.	✅	<div style="width: 100%;"></div>
Tvärsektoriellt samarbete vid planläggning med olika berörda enheter i staden.	✅	<div style="width: 100%;"></div>
Tvärsektoriellt samarbete med landskapet och berörda kommuner, föreningar och näringslivet sker i samband med större stadsplaneärenden.	✅	<div style="width: 100%;"></div>
6. Staden skapar förutsättningar för trygghet, god hälsa och välbefinnande med utvecklingsfokus på barn och unga.		
Större stadsplaner förses med konsekvensbedömning för social hållbarhet.	✅	<div style="width: 100%;"></div>
Genom planläggning skapas förutsättningar för trygga allmänna mötesplatser.	✅	<div style="width: 100%;"></div>
I stadsplaner tillgodoses behovet av bostadsnära grönområden för rekreation. (Miljömål 4.3)	✅	<div style="width: 100%;"></div>
Vid planering eftersträvas under processen en dialog med barn och unga.	✅	<div style="width: 100%;"></div>
7. Staden arbetar målmedvetet och systematiskt med miljö- och klimatfrågor samt cirkulär ekonomi i hela koncernen.		
Större stadsplaneärenden förses med en fördjupad miljökonsekvensbedömning.	✅	<div style="width: 100%;"></div>
Som en del av hållbar planering tas hänsyn till klimatanpassning. (Miljömål 4)	✅	<div style="width: 100%;"></div>
Som en del av hållbar planering för att säkra biologisk mångfald och klimatanpassning tas en grönplan fram. (Miljömål 4.1)	✅	<div style="width: 100%;"></div>
I planeringen skapas förutsättningar för den lätta trafikens cykelleder och strandpromenader. (Miljömål 4)	✅	<div style="width: 100%;"></div>
Förutsättningar för en övergripande trafikplan utreds. (Miljömål 4)	▶	<div style="width: 10%;"></div>
Bevarandet av kulturhistoriskt värdefulla byggnader och miljöer försäkras.	✅	<div style="width: 100%;"></div>
Vård av kulturarvet uppmuntras med rådgivning och genom att staden delar ut medel ur stadsbildsbidraget samt att Chiewitzpris utses.	✅	<div style="width: 100%;"></div>

Punkt 1 är det mål som inte uppnåtts under perioden. Vi har arbetat på det, men vissa delområden som borde ha lösts innan ett planarbete kunde ha inletts har inte gått vidare. Detta har lett till att

arbeten med ifrågavarande områden inte tagit det steg vidare som den förra stadsarkitekten och nämnden satt upp som mål för perioden.

Målet med området kring servicestationerna påbörjades inte detta år i väntan på att Rönnebergs torg skulle vinna laga kraft, så man kunde fortsätta att utveckla vidare i samma stil. Rönnebergs torg förväntas bli klart 2024 vilket ger möjlighet att återuppta arbetet med närområdet inom 2024–2025.

Rossens område ligger också starkt i planen och borde startas 2024 om allt går bra.

Arbetet med en övergripande trafikplan har inletts i samarbete med markenheten samt Landskapsregeringen. Det är ett arbete som kan tänkas vara slutfört under 2025–2026. Men som stadsplanering i allmänhet så tar det tid och ett arbete kan tänkas pågå i flera än ett år och detta borde också återspeglas i målbilden.

Nyckeltal

Nyckeltal	Budget 2023	Bokslut 2023	Bokslut 2022
Fastställda stadsplaner, totalt		5	9
Fastställda stadsplaner, komplexa		3	3
Fastställda stadsplaner, enkla		2	6
Nya egnahemstomter	21	0	0
Nya flerbostadstomter	2	0	0
Nya övriga tomter	0	0	0
Stadsplanerad areal (ha)	19.0	4.4	8.4
Stadsplanerad areal, tidigare oplanerad (ha)	0.0	0.0	0.0
Stadsplanerad byggnadsrätt (v.y. m ²)		20 015	28 830
Stadsplanerad byggnadsrätt (v.y. m ²), ny		2 123	1 500
Uppskattat antal nya bostäder (1/75 m ² v.y. bostad)	161	0	0
Grönområden, allmänna parker m ²		0	-702
Grönområden, allmänna parker m ² , därav nya		0	0
Samråd	2	0	2
Utlåtanden	40	19	34
Nämndmöten	10	7	8

De nya tomter som vi hade i planen att förverkliga under året sköts upp till våren 2024. Detta igen pga. flytten till Tekniska verken som tog nästan 2 månader i sin helhet av vår tid. Därmed blev också målen med planerad areal ouppnått.

Det stora antalet bostäder som fanns med i målen kom sig av uppskattning att Rönnebergs torg skulle ha vunnit laga kraft, men det målet uppnås tidigast 2024 om allt går bra.

Utlåtandemängden underskreds med hälften av det uppskattade och det kommer sig av det ekonomiska läget. Bygglovens antal sjönk drastiskt och därmed också våra utlåtanden.

Nämndmöten föll bort pga. flytten samt för att ärendemängden minskade.

Byggnadsnämnden

Verksamhetsområde och verksamhetsidé

Verksamheten är lagstadgad och närmare beskriven i plan- och bygglagen och -förordningen. Byggnadsnämnden ska övervaka byggandet med hänsyn till det allmänna intresset och kontrollera att antagna planer följs, behandla ansökningar om bygglov och andra tillstånd, övervaka att gällande bestämmelser och givna tillstånd följs och att underhållet av byggnader sköts samt ansvara för att rådgivning i byggnadsfrågor ordnas i kommunen. Nämnden rapporterar byggnadsstatistik och tillhandahåller uppgifter om fastigheter och bestämmelser som berör dessa. Byggnadsinspektionen är byggnadsnämndens berednings- och verkställighetsorgan.

Byggnadsinspektionen förbereder ärenden till byggnadsnämnden, mindre ärenden är delegerade till byggnadsinspektören.

Byggnadsnämnden strävar efter rättvisa och likabehandling samt övervakar kontinuerligt så att lagar och föreskrifter följs.

Utfall drift och investering

Byggnadsnämnden

	Grundbudget 2023	Ändr. i budget 2023	Budget efter ändr. 2023	Bokslut 2023	Avvik. bokslut-budget 2023	Bokslut 2022
Försäljningsintäkter	1 400		1 400	667	-733	2 461
Avgiftsintäkter	160 000		160 000	132 980	-27 020	84 083
Övriga verksamhetsintäkter				0	0	10
Interna verksamhetsintäkter				1 051	1 051	4 072
VERKSAMHETSINTÄKTER	161 400		161 400	134 698	-26 702	90 627
TILLVERKNING FÖR EGET BRUK				2 065	2 065	
Löner och arvoden	-238 236		-238 236	-220 490	17 746	-185 741
Pensionskostnader	-42 240	-3 130	-45 370	-39 851	5 519	-40 244
Övriga lönebikostnader	-8 820		-8 820	-8 219	601	-6 260
Lönebikostnader	-51 060	-3 130	-54 190	-48 070	6 120	-46 504
Personalkostnader	-289 296	-3 130	-292 426	-268 560	23 866	-232 245
Köp av tjänster	-16 418		-16 418	-13 173	3 244	-11 749
Material, förnödenheter och varor	-11 233		-11 233	-9 802	1 431	-5 375
Övriga verksamhetskostnader				-11	-11	-515
Interna verksamhetskostnader	-26 659		-26 659	-26 444	215	-26 059
- därav internhyra	-16 415		-16 415	-16 415	0	-16 217
- därav centrala it kostnader	-5 569		-5 569	-5 569	0	-5 438
VERKSAMHETSKOSTNADER	-343 605	-3 130	-346 735	-317 990	28 746	-275 943
VERKSAMHETSBRIDRAG	-182 205	-3 130	-185 335	-181 226	4 110	-185 316
Årsbidrag	-182 205	-3 130	-185 335	-181 226	4 110	-185 316
Planenliga avskrivningar	-6 000		-6 000	0	6 000	0
Avskrivningar och nedskrivningar	-6 000		-6 000	0	6 000	0
ÅRETS RESULTAT	-188 205	-3 130	-191 335	-181 226	10 110	-185 316
Årets överskott (underskott)	-188 205	-3 130	-191 335	-181 226	10 110	-185 316

Försäljningsintäkter består av avgifter när byggnadsinspektionen kopierar handlingar till kunder från arkivet. Avvikelsen mellan budgeterade medel och bokslut 2023 grundar sig i stadens nya policy med en enhetlig fakturering mellan alla enheter, där avgifterna är lägre än byggnadsinspektionens tidigare avgiftstaxa.

Avgiftsintäkterna består främst av handläggningsavgifterna i samband med bygglovsansökningar. Avvikelsen grundar sig i sjukskrivning bland personalen, eftersom en liten enhet är känslig p.g.a. avsaknaden av ersättare. Summan av intäkterna år 2023 var hela 133 000 euro, jämfört med 84 000 euro år 2022 och 73 000 euro år 2021 vilket ger en positiv bild av byggandet under 2023.

Avvikelser i personalkostnader bottnar i att granskningsingenjören vad budgeterad från 01.01.2023 men tillträdde 31.01.2023. Även obetald tjänstledighet är en bidragande faktor.

Sammanfattningsvis kan man konstatera att byggnadsnämnden följt angiven budget.

Investering	Grundbudget		Ändr. i budget 2023	Budget eft. ändr. 2023	Bokslut 2023	Avvik.bok- budg 2023	Utfall	
	Total budget	2023					tidigare år	Utfall totalt
Byggnadsnämnden								
Utgifter			-11 555	-11 555		11 555		
Netto			-11 555	-11 555		11 555		
85001 Uppgradering av Trimble Locus			-11 555	-11 555		11 555		

Investeringen för uppgraderingen av Trimble Locus är försenad p.g.a. att staden har inväntat ett serverbyte som ägt rum i februari 2024.

Måluppfyllelse

▶ Påbörjad
 ⏸ Ej startad
 ✔ Klar
 ⏸ Väntar
 ⏹ Stoppad

Mål för mandatperioden

Utvecklingsaktiviteter	Status	Färdiggrad
1. Staden stärks som hållbar bosättningsort och plats för företagande.		
Ibrukttagande av ny molnbaserad trimble-programvara, vilken tillåter skapande av permanent lägenhetsbeteckning.	⏸	<div style="width: 50%; background-color: #92d050; border-radius: 10px;"></div>
7. Staden arbetar målmedvetet och systematiskt med miljö- och klimatfrågor samt cirkulär ekonomi i hela koncernen.		
Besök på annan byggnadsinspektion inom Finland för utbyte av kunskap och hanteringsprinciper.	✔	<div style="width: 100%; background-color: #92d050; border-radius: 10px;"></div>

Projektet att ta i bruk en ny molnbaserad trimble-programvara har framskridit. Konvertering av databasen påbörjades under 2023, och det inväntade serverbytet ägde rum februari 2024. Den permanenta lägenhetsbeteckningen måste samköras med BDR under 2024 varefter programmet kan tas i bruk.

Byggnadsinspektionen har bytt erfarenheter med byggnadstillsynsmyndigheten i Kristinestad och Kronoby i samband med projektet att granska fastighetsbeskattningsunderlaget i Mariehamn. Mötet ordnades digitalt.

Nyckeltal

Nyckeltal	Budget 2023	Bokslut 2023	Bokslut 2022
Byggnadslov/anmälningar/miljötillstånd/övriga tillstånd, totalt	140	152	208
Byggnadslov/-tillstånd, en/tvåfamiljshus	12	5	10
Byggnadslov/-tillstånd, radhus	4	0	0
Byggnadslov för flervåningshus (låghus/flervåningsbostadshus)	4	2	2
Byggnadslov för övriga byggnader	30	45	26
Byggnadslov för om och tillbyggnad	105	4	3
Beviljad byggnadsrätt (m ²)	10 000	14 883	5 702
Lägenhetsyta m ²	4 500	3 674	3 358
Beviljade antal nya bostäder	75	39	45

Nyckeltalen följer i huvudsak budgeterade antal.

Mariehamns stad - Förtroendevalda i nämnder 2023

Stadsutvecklingsnämnden	Namn	Parti
Ordförande	Barbro Sundback	Soc
Vice ordförande	Tom Forsbom	Mså
Ledamöter	Dexter Mäkelä	Soc
	Siv Forsbom	Mså
	Michele Ferrari	Lib
	Anna Sjöwall	Hi
	Ann Gottberg	Ocå
	Pelle Hägglund	Ocå
Bildningsnämnden	Namn	Parti
Ordförande	Henrik Boström	Mså
Vice ordförande	Jonny Landström	Ocå
Ledamöter	Kimmo Mattsson	Lib
	Joanna Isaksson	Lib
	Kristine Dzene	Soc
	Andreas Westmark	Soc
	Lotta Jakobsson	Hi
	Pia Lunden	Ocå
Kultur- och fritidsnämnden	Namn	Parti
Ordförande	Erica Sjöström	Ocå
Vice ordförande	Karl-Johan Fogelström	Soc
Ledamöter	Lene-May Lindvall	Soc
	Lotta Kärkkäinen-del Prete	Mså
	Robert Söderdahl	Lib
	Andrea Holm	Lib
	Arn-Henrik Blomqvist	Hi
	Lennart Öfverström	Ocå
Äldreomsorgsnämnden	Namn	Parti
Ordförande	Conny Nylund	Ocå
Vice ordförande	Pernilla Söderlund	Lib
Ledamöter	Uffe Westmark	Lib
	Nina Fellman	Soc
	Tony Wikström	Soc
	Annika Eriksson	Mså
	Simon Holmström	Hi
	Christina Johansson	Ocå
Infrastrukturnämnden	Namn	Parti
Ordförande	Julia Birney	Lib
Vice ordförande	Jill Fredrickson	Ocå
Ledamöter	Gunnar Granlund	Ocå
	Jessy Eckerman	Soc
	Kaveh Bahar	Soc
	Björn- E Zetterman	Lib
	Björn Hägerstrand	Mså
	Lillian Holmberg	Mså

Byggnadsnämnden	Namn	Parti
Ordförande	Camilla Hägglund-Palmqvist	Mså
Ledamöter	Clas-Folke Hansen	Ocå
	Viveka Landgårds	Lib
	Lasse Welroos	Soc
	Åsa Mattsson	Hi

Databokslut

Allmänt

Mariehamns stad (staden) upprättar årligen ett databokslut som ger en helhetsbild av principerna och nuläget för behandling av personuppgifter.

Med personuppgifter avses all information om en fysisk person som kan identifieras. Exempel på personuppgift är personsignum, namn, adress, foton, registreringsnummer, fastighetsbeteckning, identifikationer online, personers fysiska, fysiologiska, genetiska, psykiska, ekonomiska, kulturella eller sociala identitet.

I staden fungerar kommunens nämnder som personuppgiftsansvariga.

Bestämmelser om dataskydd

EU:s dataskyddförordning (GDPR) reglerar behandling av personuppgifter i EU. Landskapslag (2019:9) om dataskydd inom landskaps och kommunförvaltning preciserar och kompletterar dataskyddförordningen och tillämpningen för Åland.

För Mariehamns stad gäller offentlighetsprincipen. Enligt offentlighetsprincipen kan personuppgifter begäras och lämnas ut som en allmän handling om handlingen inte är belagd med sekretess enligt landskapslagen och allmänna handlingars offentlighet (ÅFS 1977:72). Enligt lagförslag nr 8/2020–2021 ska en revidering genomföras av den åländska offentlighetslagstiftningen.

Den Personuppgiftsansvariges skyldigheter

När Mariehamns stad behandlar personuppgifter är det den personuppgiftsansvarige enligt EU:s dataskyddsförordning som bestämmer för vilka ändamål personuppgifter ska behandlas och hur behandlingen ska ske.

Ansvarsskyldighet

Mariehamns stad följer EU:s dataskyddsförordning vid behandling av personuppgifter. Stadens dataskyddspolicy informerar om hur Mariehamns stad behandlar personuppgifter och redogör för:

- Personuppgiftsansvarig
- Behandling av personuppgifter
- Personuppgiftsincidenter
- Registerbiträdesavtal
- Lagring och arkivering av personuppgifter
- Information till den registrerade
- E-post
- Behörighet och personuppgifter
- Grund för behandling av personuppgifter
- Publicering av personuppgifter på hemsidan
- Principer för behandling av personuppgifter
- Korrekta personuppgifter
- Lagringstid för personuppgifter
- Säkerhet och princip
- Kontakt, frågor och information
- Dataskyddsförordningen och offentlighetsprincipen
- Känsliga och extra skyddsvärda personuppgifter
- Konsekvensbedömning
- Information och kommunikation
- Den registrerades rättigheter

Information om behandling av personuppgifter

På Mariehamns stads hemsida finns information om hur Mariehamns stads behandlar personuppgifter samt vad de registrerade har för rättigheter.

Personuppgifter sparas i olika register beroende på ändamål för behandling och sparas inte längre än vad som är nödvändigt för behandlingen.

Information om datasäkerhetsincidenter i samband med personuppgifter

Mariehamns stad informerar dataskyddsombudsmannen om datasäkerhetsincidenter. Incidenten rapporteras till tillsynsmyndigheten inom 72 timmar efter att den har upptäckts.

Även den registrerade informeras om incidenten om den bedöms medföra stor risk för de registrerades fri- och rättigheter.

Ingen dataskyddsincident rapporterades till Datainspektionen år 2023.

Dataskyddet och datasäkerheten vid planering av processer och datasystem

Mariehamns stad beaktar dataskyddspolicyn och den basnivå som staden fastställt för informationssäkerhet i all planering som berör behandling av personuppgifter.

Mariehamns stad beaktar under hela livscykeln för stadens IT-system eventuella risker som kan drabba användningen av systemen och vidtar åtgärder för att förbygga att incidenter uppkommer.

I samhället sker en ökning av incidenter såsom dataintrång, bedrägerier och spridning av skadlig kod. För att skydda stadens informationstillgångar genomförs ett kontinuerligt informationssäkerhetsarbete.

Bestämmelser om lagring av personuppgifter

En av de grundläggande principerna i GDPR (Dataskyddsförordningen) är principen om lagringsminimering. Staden samlar således bara in sådana uppgifter som behövs för att kunna utföra stadens åtagande.

På Mariehamns stad arbetar vi utifrån en informationshanteringsplan som inbegriper förvaringstider och på vilket sätt handlingar förvaras i pappers- eller i elektronisk form.

Staden utför årliga granskningar av stadens användarregister. Staden för även diskussioner med leverantörer i syfte att säkerställa nivån på användarroller och behörigheter till stadens IT-lösningar.

Dataskyddsombud

Eftersom det ingår i stadens centrala uppgifter att behandla personuppgifter finns ett dataskyddsombud. Dataskyddsombudet säkerställer och övervakar att dataskyddet förverkligas på Mariehamns stad.

Dataskyddsombudet

- är de registrerades kontaktperson i dataskyddsärenden
- deltar i beredningen av dataskydds- och datasäkerhetsanvisningar

Den registrerades rättigheter

Den registrerade kan begära ut information om när dennes personuppgifter har behandlats inom staden. Uppgifterna lämnas ut av personuppgiftsansvarige i lättillgänglig skriftlig form både när de samlas in direkt från den registrerade eller när de samlas in på annat sätt. På stadens hemsida har upprättats en digital blankett (E-formulär) för att med säker e-post kunna inlämna begäran om

insyn/registerutdrag. Möjligheten att söka på manuellt vis kvarhålls ännu en tid på grund av likabehandlingsprincipen.

Den registrerade har rätt till

- Insyn
- Ändring
- Radering, rätten till att bli bortglömd
- Begränsning
- Dataportabilitet (rätt att få ut och använda sina personuppgifter på annat håll)
- Samtycke
- Behandling
- Klagomål

Under år 2023 begärdes det ut 9 registerutdrag. Därtill gjordes 2 sökningar som resulterade i svar att handlingarna inte fanns hos Mariehamns stad. Det är uppenbart att alla de individ- och familjeomsorgs handlingar (tidigare socialnämndens ansvar, numera stadsstyrelsens/förvaltningsstabens ansvar) som finns arkiverade i Mariehamns stad från tiden före Kommunernas socialtjänsts (KST) bildande, absolut borde överföras till KST för att bilda en sammanhållen helhet och uppnå en värdig kundbetjäning med sammanhållendata vid begäran om registerutdrag. Det finns situationer där kunder behöver söka registerutdrag från många olika myndigheter (från olika kommuner/staden och från KST) beroende på var personerna varit bosatta!

Hur uppgifterna skyddas på Mariehamns stad

Sekretess

Mariehamns stad behandlar sekretessbelagda uppgifter. Mariehamns stad behandlar endast känsliga personuppgifter när det finns särskilt stöd i lag eller om den registrerade särskilt samtyckt till den specifika behandlingen.

Även personuppgifter som inte är särskilt reglerade som känsliga kan vara mer skyddsvärda än andra. Personuppgifter av mycket personlig eller privat natur anses generellt vara mer skyddsvärda än andra typer av personuppgifter.

Mariehamns stad ingår personuppgiftsbiträdesavtal med sina samarbetspartner för behandling av känsliga personuppgifter.

Datasäkerhet

Mariehamns stads målsättning är att vidta kontinuerligt både tekniska och organisatoriska åtgärder för att säkerställa att informationen skyddas för obehörig åtkomst, förändring och förstörelse.

En kort handbok finns tillgänglig för registeransvariga som beskriver hur man systematiskt ska gå till väga vid en personuppgiftsincident. Principen är att det alltid är de berörda som först ska bli informerade om händelsen. Ledningsgruppen informeras sen särskilt.

Övervakning av användningen av personuppgifter

Under år 2023 konsekvensbedömdes och begränsades användningen av Facebook sidor och användningen av analysverktyget Google-analytics avslutades på stadens hemsida. Utbildning i processen vid personuppgiftsincidenter har under år 2022 hållits för stadens chefsgrupp.

Behörighet

I Mariehamns stad beviljas användarbehörigheter endast på basis av vad som krävs för arbetsuppgiften. Varje användare har ett individuellt användarnamn. Det är bara

behörighetsansvariga som kan beställa användarbehörigheter. När en användares arbetsuppgifter ändras raderas de behörigheter som inte längre ska vara gällande.

Stadens informationstillgångar och personuppgifter ska finnas tillgängliga på rätt sätt, vid rätt tidpunkt samt för rätt personer.

Informationshantering och personuppgifternas livscykel

Informationshantering handlar om att samla in, organisera och lagra information så att informationen kan användas på ett ändamålsenligt och kontrollerat sätt under hela sin livscykel från det att den uppstår tills den raderas.

Livscykellängden är unik för varje register och beror på hur länge en kund är aktuell i Mariehamns stad. Enligt dataskyddsförordningen ska respektive personuppgift inte sparas längre än nödvändigt. Detta varierar beroende på kundförhållandet och register. Registeransvarig bedömer behovet av datalagringens längd så att informationen om personen inte sparas längre än nödvändigt. När personuppgiftsdata eller register inte längre behövs ska informationen raderas eller avslutas. Register som övergår till annan huvudman ska staden inte längre ha tillgång till.

Dataskyddsutbildning för personal

Dataskyddsfrågor är en del av introduktionsprocessen för nya anställda enligt en checklista. Nyanställda får även hjälp med att ställa i ordning sin arbetsplats med telefoni, nycklar, kontorsmaterial samt för åtkomst till stadens IT-miljö.

På Mariehamns stads intranät finns anvisningar för hantering av personalregister, EU:s dataskyddsförordning, IT-användaravtal och policy, policy för datalagring, policy för intern kommunikation och stadens registerbeskrivningar samt en handbok vid händelse av personuppgiftsincidenter.

Utbildning i processen gällande rättigheter och hanteringen av personnummer och personer med skyddad identitet i verksamheten har under år 2023 hållits för stadens chefsgrupp.

Behandling av personuppgifter inom Mariehamns stad

Mariehamns stad har en lagstadgad rätt att behandla personuppgifter och är personuppgiftsansvarig för ett flertal register. Registren inrättas för att kommunen ska kunna utföra kommunens lagstadgade uppgifter. Dessutom upprätthåller Mariehamns stad olika stöd- och bakgrundsregister för att kunna sköta sina lagstadgade uppgifter och uppfylla sina skyldigheter som arbetsgivare.

Bara fyra av stadens kundregister hämtar information om Ålands befolkning från Befolkningsregistercentralen (DVV) så det finns risk att flera av stadens kundregister inte är korrekta.

Tabell 1. På Mariehamns stad finns bland annat följande register.

Registergrupper	Register	Innehåll (varierar i registren)	Känsliga uppgifter
Användarregister	Användarkonton Användarinformation E-postlistor Intranät E-avrop Telefonsystem Inventarieregister	Namn Titel E-postadress Närmaste chef Arbetsuppgifter Telefon typ Telefontider Kalenderkoppling Mobilnummer	
Kundregister	Arrendetagare för trädgårdslotter Interna och externa fakturor Faktureringsregister Elever Elever och kursstarter Kiva Närvarohantering Läroplattform Lärarynklar Hantering av elevernas skolgång Fritid Skolpsykologer Bokningssystem Vattenavläsning Utbildningsfunktioner Boken kommer Låneregister Föreningsregister Föreningsbidrag Incheckningssystem E-tjänstplattformen Kostservice Tomt- och ägarinformation Bygglov	Kundnummer Namn Telefonnummer E-postadress Hemkommun Kontaktuppgifter Fakturor Kreditfakturor Betalingstransaktioner Betalningspåminnelser	Personsignum Personuppgifter Utbildningsarrangemang Hälsotillstånd
Klientregister	Barnomsorg Äldreomsorg Hemservice Institutionsvård Serviceboende Vårdtyngdsmätning Klientjournaler	Namn Telefonnummer Adressuppgifter E-postadress Hemkommun Kontaktuppgifter Uppgifter om närstående namn och telefonnummer, eventuell e-postadress.	Personsignum Modersmål
Personalregister	Löneregister Personal- och lönebudgetering Arbetsavtal Arbetsbeskrivning Företagshälsovård Vikarielistor Timlistor Schemaläggning	Namn Adressuppgifter Arbetsuppgift Utbildningsnivå Arbetsfarenhet Närmaste anhörig	Personsignum Hälsotillstånd CV-handlingar
Övervakningsregister	Stadens fastigheter Kamerabevakning Elektroniskt låssystem Automatlarm Brandsyn	Namn Titel Användarnamn Fastighet Avdelning Kundnamn	Senaste passage Anmärkning

Registergrupper	Register	Innehåll (varierar i registren)	Känsliga uppgifter
Övriga register	Diarium Avsända och inkomna handlingar IP adresser Fastighetsadressregister Fastighetsbytarregister Fastighetsöverlåtelseregister Drift- och underhållssystem Entreprenadavtal Fordonsägare Geografiskt informationssystem Gatusyn Skåp Kortregister Bild och filmbank Hemsidan Avtal FÖPI Förtroendeman Leverantörsregister Administrering av stadens abonnemang Fotodokumentation Skyddade byggnader Inventering Fältares tillfälliga resor Ärendehantering Myndighetsbeslut Möteshandlingar Kansliregister	Namn Efternamn Adressuppgifter Telefonnummer E-postadress Inkomna, utgående handlingar Beslutsprotokoll Lokalisering Företagsnamn Avtalsparter Avtalsregister Fastighetsuppgifter	Personsignum Möteshandlingar (Sekretessärenden)

Utveckling av dataskydd

Utvecklingsbehov inom dataskyddet på Mariehamns stad

Mariehamns stad planerar att införa en utbildningsplattform som ska möjliggöra Online-utbildningar för stadens verksamheter.

Samtliga informationssystem ska vara förtecknade och klassificerade i stadens Klassa plattform. För verksamhetskritiska system ska en riskanalys upprättas. Klassificeringen och en eventuell riskanalys utförs av systemägaren i samråd med IT. Alla system ska minst klara den basnivå för informationssäkerhet som staden har fastställt.

Säkerhetsaspekt (Konsekvensnivåer)	Skyddsvärde	Riktighet	Tillgänglighet
Kravnivå (1 – 4)			
Mycket hög (4)	Information som är sekretessbelagd och inte får röjas	Information som: Enligt lagkrav ska säkras mot förändring eller förstöring. Av andra skäl än lagkrav inte får vara felaktiga	Information som ska vara åtkomlig inom högst 2 timmar.
Hög (3)	Information som kan medföra allvarliga negativa konsekvenser för staden, stadens verksamheter eller för enskild person om den röjs.	Information som kan medföra allvarliga negativa konsekvenser för staden, stadens verksamheter eller enskild person om den röjs.	Information som ska vara tillgänglig inom högst 4 timmar.
Medel (2)	Information som kan ge negativa konsekvenser för staden, stadens verksamheter eller för enskild person om den röjs.	Information som ge negativa konsekvenser för staden, stadens verksamheter eller enskild person om den röjs.	Information som ska vara tillgänglig inom högst 1 dygn
Basnivå (1)	Information orsakar inte negativa konsekvenser för staden, stadens verksamheter eller för enskild person om den röjs.	Information som kan ge försumbar negativa konsekvenser för staden, stadens verksamheter eller enskild person om den röjs.	Information som ska vara tillgänglig inom högst en vecka.

Stadens har utarbetat en informationssäkerhetspolicy samt rutiner för informationssäkerhet båda på användarnivå och på förvaltningsnivå med målet att fastställa dem under år 2023.

Redogörelse över hur stadens interna tillsyn har ordnats

Iakttagande av bestämmelser, föreskrifter och beslut

Stadens övergripande organisation finns fastslagen i stadens förvaltningsstadga. Förvaltningsstadgan bemyndigar stadsstyrelsen och nämnder att besluta om indelning av stadsledningen i staber och sektorer i avdelningar samt förvaltningschef att besluta om ytterligare indelning i enheter. Förvaltningschef bär det övergripande ansvaret för vare anslag och kan fördela detta till underlydande nivåer. Godkännare för verksamheter inom anslag specificeras närmare av respektive förvaltningschef i en godkännanderättslista. I förvaltningsstadga och delegeringsbeslut finns angivet tjänsteinnehavarnas befogenheter och åligganden. Tjänsteinnehavare är skyldig att föra protokoll eller på annat sätt dokumentera tjänstemannabeslut. Tjänsteinnehavares beslut tillställs styrelsen eller nämnd till kännedom.

Uppnående av mål, tillsyn över användningen av tillgångar, kompetent och tillförlitlig bedömning av lönsamheten

Stadsfullmäktige har godkänt rambudgetering med nettoanslag för driften. Uppföljning av användningen av budgeterade medel, sker minst tertiälvis i styrelse eller respektive nämnd. Två övergripande tertialuppföljningar behandlas i stadsstyrelsen och delges stadsfullmäktige. För stadsfullmäktige presenteras hela årets verksamhet i bokslut och verksamhetsberättelse. I verksamhetsberättelsen klargörs även hur verksamhetsplaner och målsättningar uppfyllts. Kanslichefen beslutar om användarrätt till stadens bankkonton. Vid årsskiftet beställs verifierade saldobesked från respektive bank. Registrering av leverantörsfakturor samt övriga betalningar sker centralt i stadsledningen. Hela betalningsrutinen kan inte genomföras av en och samma person. Ansvarig för en betalningsrutin kan inte registrera leverantörsfakturor.

Ordnande av riskhantering

Risker i anslutning till verksamhet, investeringar och finansiering bärs i regel av staden. Ekonomiska risker (såsom minskade skatteintäkter, lånebördan), strategiska risker (såsom finansierings- och borgensåtaganden för bostadsbyggande, näringslivsfrågor), skaderisker (såsom eldsvåda, vattenläckage, andra olyckor) samt verksamhetsrisker (såsom tillräcklig och behörig personal) beaktas enligt behov av respektive nämnd. Stadsledningens ekonomienhet övervakar stadens penningströmmar och likviditet för att reducera stadens finansiella risker. Egendomsriskerna och verksamhetsansvaret har minimerats genom försäkringar. Datariskerna hanterar staden genom väl skyddat nätverk, multifaktor autentisering och utarbetade informationssäkerhetsrutiner. Backup görs kontinuerligt med regelbundna kontroller. IT-drift och underhåll har skötts av ÅDA Ab. Se även kapitel om Data i detta bokslut.

Tillsyn av anskaffning, överlåtelse och skötsel av tillgångar

Ansvar för investeringarna samt driftsupphandlingar följer verksamhetsansvaret. Förvaltningsgemensamma upphandlingar kan genomföras centralt. Ansvar för egendom följer verksamhetsansvaret dock så att infrastrukturnämnden och stadens fastighetsavdelning har ansvarat för förvaltning och underhåll av de fastigheter som ingår i internhyressystemet.

Avtal

Stadens avtal finns samlade i mappar och förvaras i brandsäkert arkiv. Det finns en numrerad innehållsförteckning. Från och med september 2018 registreras nya avtal in i stadens ärendehanteringssystem Hilda. Upphandlingsavtal registreras därtill i stadens upphandlingsprogram e-Avrop. Uppföljning av avtalsvillkor och -preskribering åligger respektive verksamhet.

Beskrivning av hur den interna kontrollen är ordnad

Stadsstyrelsen ansvarar för ordnandet av den interna övervakningen och utfärdar vid behov direktiv för denna övervakning. Respektive nämnd övervakar att nämndens verksamhet är föremål för fungerande intern kontroll. Stadsledningen bär ett samordnande ansvar. Respektive förvaltningschef ansvarar för verkställighet inom sitt ansvarsområde.

Säkerställande av den interna kontrollen i koncernen

Stadsfullmäktige beslutar om koncern och ägardirektiv. Varje enskilt koncernsamfund i Mariehamns stads koncern har egen revision. Koncernkommittén ansvarar för koncernstyrning och koncerntillsyn. Koncernkommittén utser stämmorepresentanter och beslutar om direktiv till stämmorepresentanter. Ägardirektiv bekräftas vid bolagsstämmor såsom gällande för respektive bolag. Under året förs en dialog mellan koncernkommittén och respektive bolagsledning. Koncernbolagen rapporterar i koncerndirektivet specificerade uppgifter om sin verksamhet och ekonomiska ställning till staden.

Stadens interna kontroll under den gångna räkenskapsperioden

Inga slutavgörande brister av väsentlighet har upptäckts i den interna kontrollen under den gångna räkenskapsperioden.

Ekonomirapporter

Resultaträkning

Belopp i euro	Not nr.	Bokslut 2023	Bokslut 2022	Förändring 2023-2022
Verksamhetsintäkter	2.	21 925 806,51	20 641 485,69	6,2 %
Försäljningsintäkter		12 286 400,40	11 663 156,40	5,3 %
Avgiftsintäkter		4 085 250,40	3 887 445,75	5,1 %
Understöd och bidrag		883 383,63	422 230,60	109,2 %
Övriga intäkter		4 670 772,08	4 668 652,94	0,0 %
Tillverkning för eget bruk	25.	209 054,67	189 057,08	10,6 %
Verksamhetskostnader		-80 742 154,58	-77 371 204,86	4,4 %
Personalkostnader:	25.	-46 828 823,13	-44 871 099,34	4,4 %
Löner och arvoden		-37 904 907,67	-36 258 876,90	4,5 %
Lönebikostnader:		-8 923 915,46	-8 612 222,44	3,6 %
- pensionskostnader		-7 381 144,34	-7 291 376,81	1,2 %
- övriga lönebikostnader		-1 542 771,12	-1 320 845,63	16,8 %
Köp av tjänster	5.	-21 948 426,95	-20 760 393,09	5,7 %
Material, förnödenheter och varor		-9 077 706,27	-9 024 696,03	0,6 %
Understöd		-1 489 059,60	-1 457 143,52	2,2 %
Övriga verksamhetskostnader		-1 398 138,63	-1 257 872,88	11,2 %
Verksamhetsbidrag		-58 607 293,40	-56 540 662,09	3,7 %
Skatteintäkter:	3.	57 936 380,82	56 053 251,22	3,4 %
Kommunalskatt		49 045 288,34	44 175 092,95	11,0 %
Fastighetsskatt		2 809 903,97	2 549 361,05	10,2 %
Samfundsskatt		5 815 834,62	9 097 996,11	-36,1 %
Övriga skatteinkomster		265 353,89	230 801,11	15,0 %
Landskapsandelar, kompensationer	4.	8 574 052,68	5 611 329,05	52,8 %
Finansiella intäkter och kostnader:		707 462,15	1 000 935,13	-29,3 %
Ränteintäkter		1 046 392,99	1 110 536,43	-5,8 %
Övriga finansiella intäkter	9.	364 913,95	102 750,82	255,1 %
Räntekostnader		-664 615,00	-179 644,01	270,0 %
Övriga finansiella kostnader		-39 229,79	-32 708,11	19,9 %
Årsbidrag		8 610 602,25	6 124 853,31	40,6 %
Planenliga avskrivningar		-5 505 712,64	-5 431 251,77	1,4 %
Nedskrivningar		0,00	-132 902,97	100,0 %
Extraordinära intäkter	8.	0,00	0,00	0,0 %
Extraordinära kostnader	8.	0,00	0,00	0,0 %
Årets resultat		3 104 889,61	560 698,57	453,8 %
Ökning (-), minskning (+) av fonder		-3 859,06	0,00	0,0 %
Årets överskott (underskott)		3 101 030,55	560 698,57	453,1 %

Balansräkning

Belopp i euro per 31.12	Not nr.	Bokslut 2023	Bokslut 2022	Förändring 2023-2022
AKTIVA		164 531 737,44	163 710 775,13	820 962,31
A. BESTÅENDE AKTIVA		122 191 113,33	123 432 982,01	-1 241 868,68
I Immateriella tillgångar	10.	626 569,28	476 262,72	150 306,56
1. Imateriella rättigheter		0,00	0,00	0,00
2. Datorprogram		411 887,60	212 881,59	199 006,01
3. Övriga utgifter med lång verkningstid		214 681,68	263 381,13	-48 699,45
II Materiella tillgångar	10.	90 253 390,69	91 645 565,93	-1 392 175,24
1. Mark- och vattenområden		13 138 170,98	13 162 483,73	-24 312,75
2. Byggnader		47 082 235,61	47 637 938,83	-555 703,22
3. Fasta konstruktioner o anordningar		25 272 942,67	25 736 308,39	-463 365,72
4. Maskiner och inventarier		2 564 407,93	2 453 439,57	110 968,36
5. Övriga materiella tillgångar		42 871,06	42 871,06	0,00
6. Förskottsbetalningar, pågående nyanläggningar		2 152 762,44	2 612 524,35	-459 761,91
III Placeringar	11.	31 311 153,36	31 311 153,36	0,00
1. Aktier och andelar		30 702 022,34	30 702 022,34	0,00
4. Övriga fodringar		609 131,02	609 131,02	0,00
B. FÖRVALTADE MEDEL		61 779,61	101 196,49	-39 416,88
1. Landskaps- o. statliga uppdrag		36 223,50	47 354,20	-11 130,70
2. Donationsfondernas särskilda täckning		25 556,11	53 842,29	-28 286,18
C. RÖRLIGA AKTIVA		42 278 844,50	40 176 596,63	2 102 247,87
I Omsättningstillgångar		446 805,11	445 588,94	1 216,17
4. Övriga omsättningstillgångar		446 805,11	445 588,94	1 216,17
II Fordringar	13.	30 256 452,95	30 431 935,12	-175 482,17
Långfristiga fordringar		23 173 880,00	24 620 660,01	-1 446 780,01
2. Lånefordringar		23 047 380,00	24 468 860,01	-1 421 480,01
3. Övriga fordringar		126 500,00	151 800,00	0,00
Kortfristiga fordringar		7 082 572,95	5 811 275,11	1 271 297,84
1. Kundfordringar		4 792 351,36	3 614 105,76	1 178 245,60
2. Lånefordringar		1 421 480,00	1 421 479,99	0,00
3. Övriga fordringar		763 666,20	650 190,59	113 475,61
4. Resultatregleringar	14.	105 075,39	125 498,77	-20 423,38
IV Kassa och bank	19.	11 575 586,44	9 299 072,57	2 276 513,87
PASSIVA		164 531 737,44	163 710 775,13	820 962,31
A. EGET KAPITAL	15.	135 541 395,45	132 415 966,60	3 125 428,85
I Grundkapital		78 167 195,67	78 167 195,67	0,00
V Över-/underskott från tidigare år		54 273 169,23	53 688 072,36	585 096,87
VI Över-/underskott för räkenskapsåret		3 101 030,55	560 698,57	2 540 331,98
D. FÖRVALTAT KAPITAL		282 811,34	309 903,44	-27 092,10
1. Landskaps- o. statliga uppdrag		36 223,50	54 842,55	-18 619,05
2. Donationsfondernas kapital	16.	245 587,84	255 060,89	-9 473,05
3. Övrigt förvaltad kapital		1 000,00	0,00	1 000,00
E. FRÄMMANDE KAPITAL		28 707 530,65	30 984 905,09	-2 277 374,44
I Långfristigt främmande kapital		16 375 738,03	18 263 091,92	-1 887 353,89
2. Lån från finansinstitut, försäkringsinrättningar		16 275 858,55	17 826 830,63	-1 550 972,08
3. Lån från offentliga samfund		92 040,00	419 100,00	-327 060,00
7. Övriga skulder		7 839,48	17 161,29	0,00
II Kortfristigt främmande kapital		12 331 792,62	12 721 813,17	-390 020,55
2. Lån från finansinstitut, försäkringsinrättningar		1 550 972,08	1 642 400,66	-91 428,58
3. Lån från offentliga samfund		327 060,00	378 169,99	-51 109,99
5. Erhållna förskott		367 000,69	457 168,99	-90 168,30
6. Skulder till leverantörer	18.	4 444 990,01	4 420 497,68	24 492,33
7. Övriga skulder		787 260,22	771 284,25	15 975,97
8. Resultatregleringar	20.	4 854 509,62	5 052 291,60	-197 781,98

Finansieringsanalys

Belopp i euro	Bokslut 2023	Bokslut 2022	Förändring 2023–2022
Kassaflödet i verksamheten			
Internt tillförda medel:	8 126 189,59	5 671 769,24	43,3 %
Årsbidrag	8 610 602,25	6 124 853,31	40,6 %
Extraordinära poster	0,00	0,00	0,0 %
Rättelseposter till internt tillförda medel	-484 412,66	-453 084,07	6,9 %
Investeringarnas kassaflöde	-3 783 290,36	-4 908 828,15	-22,9 %
Investeringar i anläggningstillgångar	-4 932 019,54	-5 619 528,10	-12,2 %
Finansieringsandelar till investeringsutgifter	644 594,83	225 254,95	186,2 %
Överlåtelseintäkter från tillgångar bland bestående aktiva	504 134,35	485 445,00	3,8 %
Verksamhetens och investeringarnas kassaflöde	4 342 899,23	762 941,09	469,2 %
Finansieringens kassaflöde			
Förändringar i utlåningen:	0,00	-1 753,52	-100,0 %
Ökning av utlåningen	0,00	-1 753,52	-100,0 %
Minskning av utlåningen	0,00	0,00	0,0 %
Förändringar av lånestocken:	-2 020 570,65	-4 443 410,90	-54,5 %
Ökning av långfristiga lån	0,00	0,00	0,0 %
Minskning av långfristiga lån	-2 020 570,65	-4 443 410,90	-54,5 %
Förändring i eget kapital	24 398,30	-310 178,70	100,0 %
Övriga förändringar av likviditeten:	-70 213,01	4 314 875,36	-101,6 %
Förändring av förvaltade medel och förvaltad kapital	12 324,78	-36 755,33	-133,5 %
Förändring av omsättningstillgångar	-1 216,17	-21 577,76	-94,4 %
Förändring av lång- och kortfristiga fordringar	175 482,17	3 755 536,90	-95,3 %
Förändring av räntefria lång- och kortfristiga skulder	-256 803,79	617 671,55	-141,6 %
Finansieringens kassaflöde	-2 066 385,36	-440 467,76	369,1 %
Förändring av likvida medel	2 276 513,87	322 473,33	606,0 %
Likvida medel 31 december	11 575 586,44	9 299 072,57	24,5 %
Likvida medel 1 januari	9 299 072,57	8 976 599,24	3,6 %
Summa förändring av likvida medel	2 276 513,87	322 473,33	606,0 %

Finansiella nyckeltal

	Bokslut 2023	Bokslut 2022	Förändring 2023–2022
Invånarantal 31 december	11 817	11 757	0,5 %
Drift			
Verksamhetsintäkter i procent av verksamhetskostnaderna: Nyckeltalet beskriver avgiftsfinansieringens andel av verksamhetskostnaderna.	27,5 %	26,8 %	0,6 % -enheter
Årsbidraget i procent av avskrivningarna: Utgångspunkten är att kommunens egna medel är tillräckliga om årsbidraget är lika stort som kostnaderna för avskrivningar.	156,4 %	110,1 %	46,3 % -enheter
Årsbidrag euro/invånare: Årsbidrag per invånare är ett nyckeltal som används allmänt för bedömning av om den egna finansieringen är tillräcklig.	729	521	39,9 %
Investeringar			
Intern finansiering av investeringar i procent: Nyckeltalet anger hur stor del av den egna anskaffningsutgiften för investeringar som har finansierats med årsbidragets internt tillförda medel.	200,8 %	113,5 %	87,3 % -enheter
Intern finansiering av kapitalutgifter i procent: Detta nyckeltal utvisar årsbidragets procentuella andel av det totala beloppet av egna nettoanskaffningsutgifter för investeringar, nettoökningen av utgivna lån och amorteringar på lån.	136,5 %	62,2 %	74,3 % -enheter
Likviditet			
Kassamedel 31 december i miljoner euro: Till kassamedel räknas finansiella värdepapper samt kassa och banktillgodohavanden.	11,6	9,3	24,5 %
Kassautbetalningar i miljoner euro: Beloppet visar de sammanlagda utbetalningarna som skett under året.	88,4	87,6	0,9 %
Kassadagar: Nyckeltalet anger hur många dagars kassautbetalningar som kan täckas med kommunens kassamedel.	48	39	23,4 %
Soliditet			
Soliditetsgrad i procent: Soliditeten beskriver kommunens förmåga att bära underskott och kapacitet att klara av sina åtaganden på lång sikt.	82,0 %	80,9 %	1,2 % -enheter
Finansieringsförmögenhet euro/invånare: Nyckeltalet utvisar om de likvida tillgångarna räcker till för återbetalning av det främmande kapitalet.	1 142	783	45,9 %
Lån			
Låneskötselbidrag: Låneskötselbidraget visar om kommunens interna finansiering (årsbidraget exkl. räntekostnader) täcker räntor och amorteringar på främmande kapital. Finansieringen täcks vid värde 1 eller större.	3,5	1,4	153,3 %
Relativ skuldsättningsgrad i procent: Här anges hur stor del av kommunens verksamhetsintäkter (inkl. skatteinkomster och landskapsandelar/-kompensationer) som skulle behövas för återbetalning av det främmande kapitalet.	32,0 %	37,1 %	-5,0 % -enheter
Nettolån 31 december i miljoner euro: Till nettolån räknas det rörliga aktiva minus det främmande kapitalet.	13,6	9,2	47,6 %
Lånestock 31 december i miljoner euro: Till lånestocken räknas hela det främmande kapitalet minus erhållna förskott, skulder till leverantörer, resultatregleringar och övriga skulder.	18,2	20,3	-10,0 %
Lån euro/invånare: Lånebeloppet per invånare får man genom att dividera lånestocken med kommunens invånarantal vid utgången av bokslutsåret.	1 544	1 724	-10,4 %

Fastighetsavdelningen

Fastighetsavdelningens resultaträkning	Budget	Bokslut	Bokslut
Belopp i euro	2023	2023	2022
Omsättning	75 886,53	84 967,72	87 553,10
Tillverkning för eget bruk	0,00	0,00	0,00
Övriga rörelseintäkter	8 935 820,28	8 905 948,13	8 579 306,55
Material och tjänster			
Material, förnödenheter och varor	-1 872 985,20	-2 111 419,15	-2 231 597,15
Köp av tjänster	-2 861 616,53	-2 440 079,84	-1 988 399,21
Material och tjänster totalt	-4 734 601,73	-4 551 498,99	-4 219 996,36
Personalkostnader			
Löner och arvoden	-542 304,00	-530 701,05	-507 400,57
Lönebikostnader			
Pensionskostnader	-106 437,04	-102 572,82	-109 211,26
Övriga lönebikostnader	-20 052,00	-21 084,12	-17 984,09
Personalkostnader totalt	-668 793,04	-654 357,99	-634 595,92
Avskrivningar enligt plan	-2 681 687,46	-2 639 112,12	-2 606 691,17
Övriga rörelsekostnader	-336 005,12	-370 855,13	-309 979,90
Rörelseöverskott (-underskott)	590 619,46	775 091,62	895 596,30
Finansiella intäkter och kostnader			
Till kommunen betalda räntekostnader	-921 541,80	-892 399,04	-895 218,14
Övriga finansiella kostnader	-250 524,24	-250 524,24	-243 700,20
Finansiella intäkter och kostnader totalt	-1 172 066,04	-1 142 923,28	-1 138 918,34
Överskott (underskott) före extraordinära poster	-581 446,58	-367 831,66	-243 322,04
Extraordinära intäkter och kostnader	0,00	0,00	0,00
Överskott (underskott) före reserver	-581 446,58	-367 831,66	-243 322,04
Förändring av reserver	0,00	0,00	0,00
Räkenskapsperiodens överskott (underskott)	-581 446,58	-367 831,66	-243 322,04
Investering			
Investeringsinkomster	0,00	167 629,83	0,00
Investeringsutgifter	-1 997 650,00	-1 468 669,82	-2 590 671,42
Investeringsnetto	-1 997 650,00	-1 301 039,99	-2 590 671,42

Fastighetsavdelningens balansräkning Belopp i euro per 31.12	Bokslut 2023	Bokslut 2022
AKTIVA		
BESTÅENDE AKTIVA		
Immateriella tillgångar		
Övriga utgifter med lång verkningstid	155 564,16	217 789,83
Materiella tillgångar		
Byggnader	44 247 912,87	44 346 814,20
Fasta konstruktioner och anläggningar	102 657,35	86 474,79
Övriga materiella tillgångar	293 671,94	122 056,61
Pågående nyanläggningar	982 220,76	1 998 054,94
Placeringar		
Övriga fordringar	482 601,00	482 601,00
S:A BESTÅENDE AKTIVA	46 264 628,08	47 253 791,37
RÖRLIGA AKTIVA		
Kortfristiga fordringar		
Kundfordringar	1 870,41	0,00
Övriga fordringar	200 426,39	209 062,42
S:A RÖRLIGA AKTIVA	202 296,80	209 062,42
AKTIVA TOTALT	46 466 924,88	47 462 853,79
PASSIVA		
EGET KAPITAL		
Grundkapital	-37 093 099,58	-37 093 099,58
Tidigare års över/underskott	609 837,20	366 515,16
Årets resultat	367 831,66	243 322,04
S:A EGET KAPITAL	-36 115 430,72	-36 483 262,38
FRÄMMANDE KAPITAL		
Långfristigt		
Övriga skulder	-6 600,00	13 442,00
Kortfristigt	0,00	
Lån från kommunen	-9 451 298,04	-10 603 409,08
Erhållna förskott	-122,00	-2 015,88
Leverantörsskulder	-755 242,90	-265 865,52
Övriga skulder	-39 122,63	-10 339,39
Resultatregleringar	-99 108,59	-111 403,54
S:A FRÄMMANDE KAPITAL	-10 351 494,16	-10 979 591,41
PASSIVA TOTALT	-46 466 924,88	-47 462 853,79

VA-verket

VA-Verkets resultaträkning	Budget	Bokslut	Bokslut
Belopp i euro	2023	2023	2022
Omsättning	4 927 333,24	4 807 657,60	4 641 463,97
Tillverkning för eget bruk	54 999,96	51 254,33	42 958,93
Övriga rörelseintäkter	204 766,44	208 342,71	205 095,21
Material och tjänster			
Material, förnödenheter och varor	-1 815 706,71	-1 883 458,47	-1 770 747,89
Köp av tjänster	-734 582,57	-765 067,44	-760 367,87
Personalkostnader			
Löner och arvoden	-556 740,00	-568 818,61	-590 575,78
Lönebikostnader			
Pensionskostnader	-109 242,69	-104 927,26	-137 133,06
Övriga lönebikostnader	-20 652,00	-22 062,62	-21 459,91
Avskrivningar enligt plan	-1 039 029,31	-1 007 770,15	-1 005 812,42
Övriga rörelsekostnader	-95 820,00	-83 199,57	-93 718,76
Rörelseöverskott (-underskott)	815 326,36	631 950,52	509 702,42
Finansiella intäkter och kostnader			
Till kommunen betalda räntekostnader	-91 123,75	-89 452,08	-97 671,00
Ersättning för grundkapitalet	-318 197,52	-318 197,52	-318 197,52
Överskott (underskott) före extraordinära poster	406 005,09	224 300,92	93 833,90
Extraordinära intäkter och kostnader	0,00	0,00	0,00
Överskott (underskott) före reserver	406 005,09	224 300,92	93 833,90
Förändring av reserver	0,00	0,00	0,00
Räkenskapsperiodens överskott (underskott)	406 005,09	224 300,92	93 833,90
Investering			
Investeringsinkomster	0,00	24 745,19	30 787,96
Investeringsutgifter	-1 345 000,00	-1 073 916,21	-932 220,03
Investeringsnetto	-1 345 000,00	-1 049 171,02	-901 432,07

VA-verkets balansräkning	Bokslut	Bokslut
Belopp i euro per 31.12	2023	2022
AKTIVA		
BESTÅENDE AKTIVA		
Immateriella tillgångar		
Datorprogram	24 408,73	0,00
Materiella tillgångar		
Byggnader	1 806 658,73	1 954 083,37
Fasta konstruktioner och anläggningar	12 825 169,38	12 935 271,21
Maskiner och inventarier	490 678,95	523 766,59
Pågående nyanläggningar	360 880,90	53 274,65
Placeringar		
Övriga fordringar	14 076,43	14 076,43
S:A BESTÅENDE AKTIVA	15 521 873,12	15 480 472,25
RÖRLIGA AKTIVA		
Kortfristiga fordringar		
Kundfordringar	1 104 707,42	1 080 084,97
Övriga fordringar	39 084,61	264 178,16
S:A RÖRLIGA AKTIVA	1 143 792,03	1 344 263,13
SUMMA AKTIVA	16 665 665,15	16 824 735,38
PASSIVA		
EGET KAPITAL		
Grundkapital	-7 954 938,13	-7 954 938,13
Tidigare års över/underskott	-4 569 677,51	-4 475 843,61
Årets resultat	-224 300,62	-93 833,90
S:A EGET KAPITAL	-12 748 916,26	-12 524 615,64
FRÄMMANDE KAPITAL		
Kortfristigt		
Lån från kommunen	-3 436 050,48	-3 857 265,13
Leverantörsskulder	-356 833,20	-265 865,52
Övriga skulder	-41 611,48	-99 793,25
Resultatregleringar	-82 253,73	-77 195,84
S:A FRÄMMANDE KAPITAL	-3 916 748,89	-4 300 119,74
SUMMA PASSIVA	-16 665 665,15	-16 824 735,38

VA-Verkets finansieringsanalys	Bokslut	Bokslut
Belopp i euro	2023	2022
Kassaflödet i verksamheten		
Rörelseöverskott	631 950,52	509 702,42
Avskrivningar	1 007 770,15	1 005 812,42
Finansiella intäkter och kostnader	-407 649,60	-415 868,52
Rättelseposter till internt tillförda medel	0,00	0,00
	1 232 071,07	1 099 646,32
Investeringarnas kassaflöde		
Investeringsutgifter	-1 073 916,21	-932 220,03
Finansieringsandelar för investeringar	24 745,19	30 787,96
	-1 049 171,02	-901 432,07
Finansieringens kassaflöde		
Förändring i utlåningen		
Ökning (-)/Minskning (+) av utlåningen	0,00	0,00
Förändringar i lånebeståndet		
Ökning/minskning av långfristiga lån	0,00	0,00
Ökning/minskning av kortfristiga lån från kommunen	-421 214,65	279 167,14
Förändringar i eget kapital	0,00	0,00
Övriga förändringar av likviditeten		
Förändringar av fordringar på övriga	200 471,10	-571 402,46
Förändringar av räntefria skulder till övriga	37 843,80	94 021,07
	-182 899,75	-198 214,25
Förändring av likvida medel	0,00	0,00
Likvida medel 31.12	0,00	0,00
Likvida medel 01.01	0,00	0,00
Förändring	0,00	0,00
Finansiella nyckeltal:		
VA-verkets årsresultat, milj. euro	0,2	0,1
Kassamedel 31.12 milj. euro	0	0
Soliditetsgrad i procent	76,5 %	74,4 %
Nettolån 31 dec. i milj. euro	2,8	3,0
Lånestock 31.12 milj. euro	3,4	3,9
Lån euro/invånare	291	329
Verksamhetsintäkter i procent av verksamhetskostnaderna	148,6 %	145,5 %

Koncernens ekonomirapporter

Koncernens resultaträkning		Bokslut	Bokslut	Förändring
Belopp i euro	Not	2023	2022	2023-2022
Verksamhetens intäkter		63 337 126,60	61 544 754,23	2,9 %
Verksamhetens kostnader		-114 529 347,88	-109 821 901,82	4,3 %
Andel av intressebolagens vinst		453 743,05	149 452,27	203,6 %
Verksamhetsbidrag		-50 738 478,24	-48 127 695,34	5,4 %
Skatteinkomster		57 935 854,03	56 052 493,03	3,4 %
Landskapsandelar		10 173 380,38	6 908 669,68	47,3 %
Finansiella intäkter och kostnader	28.	-1 608 517,08	-513 840,45	213,0 %
Ränteintäkter		70 061,52	21 233,05	230,0 %
Övriga finansieringsinkomster		148 108,73	136 015,50	8,9 %
Räntekostnader		-1 685 883,48	-596 962,64	182,4 %
Övriga finansieringskostnader		-140 803,85	-74 126,36	90,0 %
Årsbidrag		15 762 239,08	14 319 626,91	10,1 %
Avskrivningar och nedskrivningar				
Avskrivningar enligt plan		-10 071 213,71	-9 791 248,24	2,9 %
Nedskrivningar		-35 601,52	-132 902,97	-73,2 %
Extraordinära poster	29.	0,00	0,00	100,0 %
Räkenskapsperiodens resultat		5 655 423,85	4 395 475,70	28,7 %
Bokslutsdispositioner		-3 859,06	0,00	0,0 %
Räkenskapsperiodens skatter		0,00	-128 448,70	-100,0 %
Latenta skatter		-137 359,84	-170 569,56	-19,5 %
Minoritetsandelar		-40 999,98	-49 357,89	-16,9 %
Räkenskapsperiodens överskott (underskott)		5 473 204,97	4 047 099,55	35,2 %

Koncernens balansräkning		Bokslut	Bokslut	Förändring
Belopp i euro per 31.12	Not	2023	2022	2023-2022
A k t i v a				
A BESTÅENDE AKTIVA		213 910 805,94	214 582 789,52	-0,3 %
I Imateriella tillgångar		876 273,84	800 426,89	9,5 %
Immateriella rättigheter		613 528,62	478 796,45	28,1 %
Övriga utgifter med lång verkningstid		262 745,22	321 630,44	-18,3 %
II Materiella tillgångar		203 482 195,46	204 618 736,34	-0,6 %
Mark- och vattenområden		14 074 351,76	14 096 210,28	-0,2 %
Byggnader		163 911 612,31	164 613 425,33	-0,4 %
Fasta konstruktioner o. anordningar		14 933 263,66	15 171 010,37	-1,6 %
Maskiner och inventarier		8 084 304,90	7 592 734,72	6,5 %
Övriga materiella tillgångar		231 117,28	236 530,16	-2,3 %
Förskottsbet. o. nyanläggningar		2 247 545,55	2 908 825,48	-22,7 %
III Placeringar		9 552 336,65	9 163 626,29	4,2 %
Aktier och andelar		9 546 336,99	9 157 626,63	4,2 %
Lånefordringar		5 999,66	5 999,66	0,0 %
B FÖRVALTADE MEDEL		311 130,39	337 217,58	-7,7 %
Landskapsuppdrag		36 223,50	47 354,20	-23,5 %
Donationsfondernas särsk. täckning		274 906,89	289 863,38	-5,2 %
C RÖRLIGA AKTIVA		30 041 813,45	30 543 289,81	-1,6 %
I Omsättningstillgångar		3 491 492,27	1 620 666,31	115,4 %
Material och varor		3 491 492,27	1 620 666,31	115,4 %
II Fordringar		10 269 521,96	11 773 671,51	-12,8 %
Långfristiga fordringar		126 500,00	151 800,00	-16,7 %
Lånefordringar hos dottersamfund		126 500,00	151 800,00	-16,7 %
Kortfristiga fordringar		10 143 021,96	11 621 871,51	-12,7 %
Försäljningsfordringar		8 817 879,60	8 393 747,41	5,1 %
Lånefordringar		0,00	0,00	0,0 %
Övriga fordringar		1 082 245,55	947 612,89	14,2 %
Resultatregleringar	31.	242 896,81	2 280 511,21	-89,3 %
III Finansiella värdepapper		0,00	0,00	0,0 %
IV Kassa och bank		16 280 799,22	17 148 951,99	-5,1 %
Kassamedel		16 280 799,22	17 148 951,99	-5,1 %
S : a A k t i v a		244 263 749,78	245 463 296,91	-0,5 %
P a s s i v a				
A EGET KAPITAL	32.	157 082 195,65	151 528 133,78	3,7 %
Grundkapital		78 167 195,67	78 167 195,67	0,0 %
Tidigare års/vinst och förlust		73 441 795,01	69 313 838,56	6,0 %
Räkenskapsperiodens resultat		5 473 204,97	4 047 099,55	35,2 %
MINORITETSANDELAR		829 264,07	875 454,65	-5,3 %
C Avsättningar		493 359,70	217 692,09	126,6 %
Övriga avsättningar		493 359,70	217 692,09	126,6 %
D FÖRVALTAT KAPITAL		626 807,98	610 956,23	2,6 %
Landskaps och statliga uppdrag		130 795,16	119 874,26	9,1 %
Donationsfondernas särskilda täckning		495 012,82	491 081,98	0,8 %
Övrigt förvaltad kapital		1 000,00	0,00	100,0 %
E FRÄMMANDE KAPITAL		85 232 122,36	92 231 060,16	-7,6 %
I Långfristigt		62 464 873,34	65 200 013,85	-4,2 %
Lån från finansiella institut och försäkringsanstalter		34 167 962,97	36 606 322,69	-6,7 %
Lån från offentliga samfund		18 754 413,65	19 240 389,44	-2,5 %
Långfristigt räntebärande kapital		52 922 376,62	55 846 712,13	-5,2 %
Övriga långfristiga skulder	33.	9 542 496,72	9 353 301,72	2,0 %
Latent skatteskuld		0,00	0,00	0,0 %
Långfristigt räntefritt främmande kapital		9 542 496,72	9 353 301,72	2,0 %
II Kortfristigt		22 767 249,01	27 031 046,30	-15,8 %
Lån från finansiella institut och försäkringsanstalter		3 458 920,42	3 788 702,76	-8,7 %
Lån från offentliga samfund		2 348 060,98	2 564 537,55	-8,4 %
Kortfristigt räntebärande kapital		5 806 981,40	6 353 240,31	-8,6 %
Erhållna förskott		529 022,60	704 031,63	-24,9 %
Leverantörsskulder		7 260 065,17	9 310 628,83	-22,0 %
Övriga kortfristiga skulder	33.	1 158 456,46	1 140 010,80	1,6 %
Resultatregleringar	31.	6 274 630,47	7 917 177,98	-20,7 %
Latent skatteskuld		1 738 092,91	1 605 956,75	8,2 %
Kortfristigt räntefritt främmande kapital		16 960 267,61	20 677 805,99	-18,0 %
S : a P a s s i v a		244 263 749,78	245 463 296,91	-0,5 %

Koncernens finansieringsanalys	Bokslut	Bokslut	Förändring
Belopp i euro	2023	2022	2023-2022
Verksamhetens kassaflöde	15 109 852,32	13 761 277,63	9,8 %
Årsbidrag	15 762 239,08	14 319 626,91	10,1 %
Extraordinära poster	0,00	0,00	100,0 %
Räkenskapsperiodens skatter	0,00	-8 072,52	-100,0 %
Korrigeringsposter	-652 386,76	-550 276,76	18,6 %
Investeringarnas kassaflöde	-8 450 006,20	-6 743 854,95	25,3 %
Investeringsutgifter	-9 693 542,02	-7 573 008,20	28,0 %
Finansieringsandelar för investeringsutgifter	729 921,63	257 046,96	184,0 %
Försäljningsink. av tillg. bland bestående aktiva	513 614,19	572 106,29	-10,2 %
Verksamhetens och investeringarnas kassaflöde	6 659 846,12	7 017 422,68	-5,1 %
Finansieringens kassaflöde			
Förändringar av utlåning	0,00	-1 753,52	-100,0 %
Ökning av utlåningen	0,00	0,00	0,0 %
Minskning av utlåningen	0,00	-1 753,52	-100,0 %
Förändringar i lånebeståndet	-6 139 428,27	-13 128 888,73	-53,2 %
Ökning av långfristiga lån	682 055,16	369 778,99	84,4 %
Minskning av långfristiga lån	-6 400 731,70	-14 268 482,79	-55,1 %
Förändring av kortfristiga lån	-420 751,84	769 815,07	-154,7 %
Förändringar i eget kapital	24 398,30	-442 745,88	-105,5 %
Övriga förändringar i likviditeten	-1 412 968,92	10 287 022,03	-113,7 %
Förändring av förvaltade medel och förvaltad kapital	41 938,93	-23 660,17	-277,3 %
Förändring av omsättningstillgångar	-1 870 825,96	-640 548,52	192,1 %
Förändring av fordringar	3 440 480,23	7 115 383,59	-51,6 %
Förändring av räntefria skulder	-3 024 562,12	3 835 847,13	-178,8 %
Kassaflödet för finansieringens del	-7 527 998,89	-3 286 366,10	129,1 %
Förändring av likvida medel	-868 152,77	3 731 056,58	-123,3 %
Förändring av likvida medel	-868 152,77	3 373 533,17	-125,7 %
Likvida medel 31.12.	16 280 799,22	17 148 951,99	-5,1 %
Likvida medel 1.1.	17 148 951,99	13 775 418,82	24,5 %

Koncernfinansiella nyckeltal	Bokslut	Bokslut	Förändring
	2023	2022	2023-22
Koncernens årsresultat, miljeuro:	5,5	4,0	35,2 %
Räkenskapsperiodens resultat (ingår i det egna kapitalet)			
Kassamedel 31.12, miljeuro:	16,3	17,1	-5,1 %
Kassa, bank och finansiella värdepapper			
Kassalikviditet i procent:	71,5%	63,4%	12,7 % -enheter
Kassa, bank och finansiella värdepapper/kortfristiga skulder			
Soliditetsgrad i procent:	64,3%	61,7%	4,2 % -enheter
Eget kapital/balansomslutningen			
Nettolån 31 december i miljoner euro:	55,2	61,7	-10,5 %
- till nettolån räknas det främmande kapitalet minus det rörliga aktiva.			
Lånestock 31.12, miljeuro:	58,7	62,2	-5,6 %
Främmande kapitalet minus erhållna förskott, skulder till leverantörer, resultatregleringar, övriga skulder och latent skatteskuld.			
Lån euro/invånare:	4 970	5 290	-6,1 %
Lånestock 31.12 per invånare i euro			
Låneskötselbidrag:	2,2	1,0	115,0 %
- låneskötselbidraget visar om kommunens interna finansiering (årsbidraget exkl. räntekostnader) täcker räntor och amorteringar på främmande kapital. Finansieringen täcks vid värde 1 eller större.			
Verksamhetsintäkter/verksamhetskostnader i procent:	55,3 %	56,0 %	-1,3 % -enheter
Årsbidrag/avskrivningar i procent:	156,5 %	146,2 %	7,0 % -enheter
Årsbidrag euro/invånare:	1 334	1 218	9,5 %

Bokslutsnoter

Noter till resultaträkningen

1. NOTER ANGÅENDE UPPRÄTTANDET AV BOKSLUTET

Värderingsprinciper och värderingsmetoder samt periodiseringsprinciper och periodiseringsmetoder som har följts vid upprättandet av bokslutet;

Periodiseringsprinciper

Intäkter och kostnader har tagits upp i resultaträkningen på prestationsbasis. Avvikande från redovisning på prestationsbasis har skatteinkomster bokförts enligt redovisningstidpunkten på räkenskapsperioden i fråga.

Bestående aktiva

Materiella och immateriella tillgångar bland bestående aktiva har upptagits i balansräkningen enligt anskaffningsutgift minskad med avskrivningar enligt plan och med finansieringsandelar för investeringsutgifter. Avskrivningarna enligt plan har beräknats utgående från en på förhand upprättad avskrivningsplan.

Placeringar

Placeringar bland bestående aktiva har upptagits i balansräkningen till anskaffningsutgift eller lägre värde. Grunden för värderingen utgörs av de sannolika framtida inkomster som sammanhänger med tillgången eller dess värde för produktionen av tjänster.

Poster av placeringskaraktär bland bestående aktiva har upptagits i balansräkningen enligt anskaffningsutgift eller till sannolikt lägre överlåtelsepris.

Omsättningstillgångar

Omsättningstillgångarna har upptagits i balansräkningen enligt FIFO-princip till beloppet för anskaffningsutgiften eller till beloppet för den sannolika anskaffningsutgiften om den är lägre eller till beloppet för det lägre sannolika överlåtelsepriset om det är lägre.

Finansieringstillgångar

Fordringarna har upptagits i balansräkningen till nominellt värde eller till sannolikt värde om detta är lägre. Finansiella värdepapper har upptagits i balansräkningen till anskaffningsutgift eller till sannolikt överlåtelsepris om detta är lägre.

Hantering av understöd

Finansiella understöd för anskaffning av materiella tillgångar bland bestående aktiva har upptagits som minskningar av anskaffningsutgiften för tillgången.

Poster i utländsk valuta

Stadens utländska leverantörsskulder har omräknats till euro enligt bokslutsdagens kurs.

Kursen i förhållande till euro per 29.12.2023:

SEK = 10,828

GBP = 0,84975

2. VERKSAMHETSINTÄKTER ENLIGT ANSLAG

	2023	2022
Stadsledningen	702 113,06	407 497,45
Social service	226,66	487 860,85
Finansiering	476 599,25	447 034,09
Stadsutvecklingsnämnden	29 992,88	36 693,00
Bildningsnämnden	3 472 469,97	3 244 176,59
Medborgarinstitutet	2 202 413,65	1 457 679,98
Kultur- och fritidsnämnden	1 342 282,30	1 275 717,11
Äldreomsorgsnämnden	4 175 915,44	4 300 743,41
Infrastrukturnämnden	4 178 030,14	3 821 093,22
Fastighetsavdelningen	573 828,16	603 940,54
VA-verket	4 638 287,61	4 472 495,13
Byggnadsnämnden	133 647,39	86 554,32
Summa verksamhetsintäkter	21 925 806,51	20 641 485,69

3. SPECIFIKATION AV SKATTEINTÄKTER

	Årets kommunalskatt	Tidigare års kommunalskatt	Fastighets-skatt	Andel i samf.skatten	Åländsk källskatt	Skatter sammanlagt
2023						
Januari	101 780,31	4 764 772,62	57 490,42	604 890,93	0,00	5 528 934,28
Februari	3 668 379,22	869 872,57	96 097,02	897 382,13	0,00	5 531 730,94
Mars	3 853 906,01	216 362,18	16 864,80	500 963,73	135 191,11	4 723 287,83
April	4 171 660,54	168 065,41	23 796,22	365 038,36	0,00	4 728 560,53
Maj	4 517 305,40	61 510,56	10 388,34	381 222,57	0,00	4 970 426,87
Juni	4 123 771,49	43 924,55	14 175,67	360 236,15	0,00	4 542 107,86
Juli	4 764 884,14	-106 838,31	698 775,89	370 869,28	0,00	5 727 691,00
Augusti	4 049 924,07	-905 589,28	427 619,72	120 771,58	0,00	3 692 726,09
September	3 925 624,61	-1 030 512,44	781 867,27	515 280,63	130 162,78	4 322 422,85
Oktober	3 987 709,49	-109 403,19	379 919,38	356 816,37	0,00	4 615 042,05
November	4 056 267,15	-127 581,02	152 846,32	343 172,45	0,00	4 424 704,90
December	3 969 550,60	9 941,66	150 062,92	999 190,44	0,00	5 128 745,62
Summa totalt	45 190 763,03	3 854 525,31	2 809 903,97	5 815 834,62	265 353,89	57 936 380,82
2022	40 511 216,40	3 663 876,55	2 549 361,05	9 097 996,11	230 801,11	56 053 251,22

4. LANDSKAPSANDELAR OCH KOMPENSATIONER

Belopp i euro	2023	2022
Landskapsandelar		
56060 Landskapsandel för äldreomsorgen	1 882 316,52	2 738 441,24
56110 Landskapsandel för barnomsorgen	1 374 073,20	1 416 244,92
56115 Landskapsandel för grundskolorna	748 016,64	686 964,60
56120 Landskapsandel för träningsundervisningen	212 491,04	164 672,88
56125 Landskapsandel för den förberedande undervisningen	495 262,24	298 431,12
56130 Landskapsandel för grundskoleutb. andra än läropl.	62 104,80	24 906,80
56135 Landskapsandel för specialfritidshemsverksamheten	39 025,40	28 759,12
56200 Landskapsandel för kulturverksamhet	192 369,24	185 020,89
56250 Landskapsandel för medborgarinstitutet		108 012,48
S:a landskapsandelar	5 005 659,08	5 651 454,05
Landskapskompensationer		
56910 Landskapskompensationer		-40 125,00
56911 Kompensationer för minskad samfundsskatt	1 924 585,02	
56912 Kompensationer för grund- och reseavdrag	1 643 808,58	
S:a landskapskompensationer	3 568 393,60	-40 125,00
S:a landskapsandelar och kompensationer totalt	8 574 052,68	5 611 329,05

5. SPECIFIKATION AV KÖPTA TJÄNSTER

	2023	2022
Köp av kundtjänster	13 767 424,58	12 994 310,56
Köp av övriga tjänster	8 181 002,37	7 766 082,53
Köp av tjänster totalt	21 948 426,95	20 760 393,09

6. AVSKRIVNINGSTIDER ENLIGT PLAN

Immateriella tillgångar

Immateriella rättigheter	5 år
Övriga utgifter med lång verkningstid	
Koncerngoodwill	5 år
Godwill	5 år
Grundläggnings- och organisationsutgifter	5 år
Forsknings- och utvecklingsutgifter.....	5 år
IT-program	5 år
Övriga	5 år

Materiella tillgångar

Mark- och vattenområden	Ingen avskrivning
Byggnader och konstruktioner	
Förvaltnings- och institutionsbyggnader	40 år
Bostadsbyggnader.....	40 år
Fabriks- och produktionsbyggnader.....	30 år
Fritidsbyggnader	30 år
Ekonomibygnader	20 år
Fasta konstruktioner och anordningar	
Vattendistributionsnät	30 år
Avloppsnät	30 år
Fjärrvärmenät	20 år
Övriga jord- och vattenkonstruktioner.....	20 år
Broar, kajer och badinrättningar	20 år
Naturgasnät	20 år
Gator, vägar, torg och parker	20 år
Elledningar, transformatorer, utomhusbelysning	20 år
Övriga rör- och kabelnät	20 år
Fasta lyft- och flyttanordningar	20 år
Maskinerier och anordningar vid el-, vatten- o. dyl. verk.	10 år
Trafikregleringsanordningar	10 år
Övriga fasta maskiner, anordningar och konstruktioner	10 år
Telefonnät, central och abonnentcentraler	10 år
Maskiner och inventarier	
Fartyg av järn.....	15 år
Övriga tunga maskiner	10 år
Fartyg av trä och andra flytande arbetsmaskiner	10 år
Sjukhus-, hälsovårds- o. dyl. anordningar	10 år
Övriga transportmedel	10 år
Övriga rörliga arbetsmaskiner	10 år
Övriga lätta maskiner	10 år
Övriga anordningar och inventarier	5 år
IT-utrustning	3 år
Övriga materiella nyttigheter	
Naturresurser	Avskrivning enligt användning
Konst- och värdeföremål.....	Ingen avskrivning
Pågående nyanläggningar	Ingen avskrivning
Placeringar	
Aktier och andelar.....	Ingen avskrivning

Små anskaffningar av bestående aktiva, vilkas anskaffningsutgift är mindre än 30 000 euro har bokförts som årskostnader.

7. FÖRSÄLNINGSVINST ELLER -FÖRLUST PÅ SÅLDA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR

	2023	2022
Övriga verksamhetsintäkter		
Försäljn.vinster av mark- och vattenomr.	476 599,25	447 034,07
Övriga försäljningsvinster	3 954,35	6 050,00
Försäljningsvinster	480 553,60	453 084,07
Övriga verksamhetskostnader		
Förlust vid försäljning av byggnader	0	0
Försäljningsvinster totalt	480 553,60	453 084,07

8. EXTRAORDINÄRA INTÄKTER OCH KOSTNADER

	2023	2022
Extraordinära intäkter	0,00	0,00
<i>Extraordinära intäkter totalt</i>	0,00	0,00
Totalt	0,00	0,00

9. SPECIFIKATION AV DIVIDENDINTÄKTER

	2023	2022
Dividendintäkter från sammanslutningar inom koncernen	265 000	0
Dividendintäkter från andra sammanslutningar	68 201	61 235
Totalt	333 201	61 235

Noter till balansräkningens aktiva

10. IMMATERIELLA TILLGÅNGAR OCH MATERIELLA TILLGÅNGAR

	Immateriella tillgångar				Materiella tillgångar						
	Immateriella rättigheter	Övriga utgifter med lång verkn.tid	Förskotts-betaln.	Totalt	Mark-områden	Byggnader	Fasta anl. o. konstr.	Maskiner o. invent.	Övr. materiell tillg.	Förskotts-betaln. o. pågående	Totalt
Oavskriven ansk.utgift 1.1. 2023	212 881,59	263 381,13	0,00	476 262,72	13 162 483,73	47 637 938,83	25 736 308,39	2 453 439,57	42 871,06	2 612 524,35	91 645 565,93
Ökningar under räkenskapsper.	286 947,35	26 286,25	0,00	313 233,60	0,00	901 011,19	1 629 085,82	308 011,66	0,00	1 807 798,08	4 645 906,75
Minsk. under räkenskapsper.	0,00	0,00	0,00	0,00	-24 312,75	-167 629,83	-156 956,75	-60 364,68	0,00	-258 911,57	-668 175,58
Överföringar mellan poster	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1 485 842,76	52 596,80	443 088,05	0,00	-2 008 648,42	-27 120,81
Räkenskapsperiodens avskr.	-87 941,34	-74 985,70	0,00	-162 927,04	0,00	-2 774 927,34	-1 988 091,59	-579 766,67	0,00	0,00	-5 342 785,60
Oavskr. ansk.utgift 31.12. 2023	411 887,60	214 681,68	0,00	626 569,28	13 138 170,98	47 082 235,61	25 272 942,67	2 564 407,93	42 871,06	2 152 762,44	90 253 390,69
Uppskrivningar	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Bokföringsvärde 31.12.2023	411 887,60	214 681,68	0,00	626 569,28	13 138 170,98	47 082 235,61	25 272 942,67	2 564 407,93	42 871,06	2 152 762,44	90 253 390,69

10.1 Sammandrag av anläggningstillgångar 31.12.2023

SAMMANDRAG	ING. BALANS	AVSKRIVN.	VÄRDE EFTER	ÖKNING AV	MINSKNING AV	Överfört till	UTGÅENDE
Anläggningstillgångar 31.12.2023	i Euro	2023	AVSKR. 2023	ANL.TILLG. 2023	ANL.TILLG 2023	färdiga arb. 2023	BALANS 2023 Euro
Pågående nyanläggningar	2 612 524,35	0,00	2 612 524,35	1 807 798,08	258 911,57	2 008 648,42	2 152 762,44
Färdiga anläggningstillg.	120 820 457,66	5 505 712,64	115 314 745,02	5 132 869,88	409 264,01		120 038 350,89
Totalt 31.12.2023	123 432 982,01	5 505 712,64	117 927 269,37	6 940 667,96	668 175,58	2 008 648,42	122 191 113,33

11. PLACERINGAR BLAND BESTÅENDE AKTIVA ÅR 2023

	Aktier och andelar				Totalt	Övriga fordringar		
	Aktier koncern- bolag	Aktier intresse- bolag	Andelar i kom.- förbund	Övriga aktier o. andelar		Fordringar på koncern- bolag	Övriga fordringar	Totalt
Anskaffningsutgift 1.1	23 905 702,72	5 432 636,55	1 043 943,23	319 739,84	30 702 022,34	609 131,02	0,00	609 131,02
Ökningar	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Minskningar	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Överföringar	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Anskaffningsutgift 31.12	23 905 702,72	5 432 636,55	1 043 943,23	319 739,84	30 702 022,34	609 131,02	0,00	609 131,02
Nedskrivningar	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Uppskrivningar	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Bokföringsvärde 31.12	23 905 702,72	5 432 636,55	1 043 943,23	319 739,84	30 702 022,34	609 131,02	0,00	609 131,02

12. INNEHAV I ANDRA SAMFUND ÅR 2023

Bolag	FO-nr	Kommunens ägarandel	Koncernens ägarandel	Kommunkoncernens andel		
				av eget kapital	av främmande kapital	räkensk. vinst/förl.
DOTTERSAMFUND						
*Fastighets Ab Marstad Ab	0288867-2	100,0 %	100,0 %	14 325 970	32 909 571	304 379
*Mariehamns Energi Ab	2556355-5	100,0 %	100,0 %	9 506 002	14 908 997	665 643
*Mariehamns Centralantenn Ab	0364780-3	100,0 %	100,0 %	49 754	549 692	-53 189
*Mariehamns Hamn Ab	2642886-5	100,0 %	100,0 %	14 557 861	25 617 933	-296 162
			Totalt	38 439 588	73 986 193	620 672
ÄGARINTRESSESAMFUND						
FAB Nyfahlers	0496521-3	45,8 %	45,8 %			
Ålands Vatten Ab	0144719-7	37,5 %	37,5 %			
Svinryggens Deponi Ab	0886356-4	47,7 %	47,7 %			
Åda Ab	2652001-2	25,0 %	25,0 %			
ANDELAR I KOMMUNALFÖRBUND						
*Kommunernas socialtjänst	0954883-0	39,1 %	39,1 %			
*Södra Ålands utb.distrikt/Träningsssk.	0205024-7	50,0 %	52,0 %			
*Ålands Miljöservice	1752847-7	62,6 %	62,6 %			
			Totalt	0	0	0
ÖVRIGA AKTIER						
Mariehamns telefon Ab	0144950-4	<20%				
Ålands Vindenergi Andelslag	0985627-8	<20%				
Ab Det finlandssvenska kompetenscentret inom det sociala området	1757862-6	<20%				
Luottokunta/Finlands kreditandelslag	0201646-0	<20%				
Ålands Skid- och Skidskyttecentrum Ab	0886004-1	<20%				
Alandia Försäkring Abp	0145065-2	<20%				
TOTALT				38 439 588	73 986 193	620 672

* Ingår i koncernens balansräkning

13. FORDRINGAR PÅ KONCERNSAMFUNDEN

	2023		2022	
	Långfristigt	Kortfristigt	Långfristigt	Kortfristigt
Fordringar på dottersamfund				
Kundfordringar	0,00	133 685,03	0,00	106 363,69
Lånefordringar	23 047 380,00	1 421 480,00	24 468 860,01	1 421 479,99
Resultatregleringar	0,00	0,00	0,00	0,00
Totalt	23 047 380,00	1 555 165,03	24 468 860,01	1 527 843,68
Fordringar på kommunalförbund				
Kundfordringar	0,00	608 689,51	0,00	765 668,45
Resultatregleringar	0,00	11 992,02	0,00	75 760,02
Totalt	0,00	620 681,53	0,00	841 428,47
Fordringar på intressesamfund				
Kundfordringar	0,00	41 100,52	0,00	43 245,26
Totalt	0,00	41 100,52	0,00	43 245,26
Fordringar sammanlagt	23 047 380,00	2 216 947,08	24 468 860,01	2 412 517,41

14. RESULTATREGLERINGAR, AKTIVA

	2023	2022
Kortfristiga resultatregleringar		
Icke erhållna inkomster		
Räntor som överförs	0,00	0,00
Inkomstrest hos kommunalförbund	12 223,79	77 359,06
Icke erhållna inkomster totalt	12 223,79	77 359,06
Utgiftsförskott		
prenumerationer	50 019,47	7 460,79
hyror	0,00	191,33
Övriga utgiftsförskott	42 832,13	40 487,59
Utgiftsförskott totalt	92 851,60	48 139,71
S:a resultatregleringar, aktiva	105 075,39	125 498,77

Noter till balansräkningens passiva

15. SPECIFIKATION AV DET EGNA KAPITALET

	2023	2022
Grundkapital 01.01.	78 167 195,67	78 167 195,67
Ökningar	0,00	0,00
Minskningar	0,00	0,00
Grundkapital 31.12.	78 167 195,67	78 167 195,67
Överskott från tidigare år 01.01	54 248 770,93	53 998 251,06
Rättelse av fel som uppkommit under föreg. räkenskapsperioder	24 398,30	0,00
Korrigerig av fordran som hänförs till 2021	0,00	-310 178,70
Överskott från tidigare år 31.12.	54 273 169,23	53 688 072,36
Räkenskapsperiodens under-/överskott	3 101 030,55	560 698,57
Eget kapital totalt	135 541 395,45	132 415 966,60

16. DONATIONSFONDERNAS KAPITAL

FONDENS NAMN	ING. BALANS	INBET.	UTBET.	UTG. BALANS
	01-01-2023	2023	2023	31-12-2023
	Euro	Euro	Euro	Euro
FONDER FÖR SKOLORNA:				
Erik Johanssons stipendiefond	0,00	0,00	0,00	0,00
Skolnämndens fond	10 231,02	383,66	0,00	10 614,68
FONDER FÖR SOCIALVERKSAMHET:				
Lempi Lindströms fond (1)	5 860,82	2 723,07	-6 108,47	2 475,42
A och J Trobergs fond för sjuka	0,00	0,00	0,00	0,00
Helenas Minnesfond	3 842,29	151,00	-95,95	3 897,34
N-K Johanssons fond för hemtjänsten	46 333,89	1 678,62	-1 570,81	46 441,70
Edvard Vikströms fond	6 074,81	0,03	-6 065,67	9,17
Doris Söderlunds fond	50 394,52	1 701,65	-5 017,08	47 079,09
Marita Stenius fond	0,00	0,00	0,00	0,00
Äldreomsorgens danarvsfond	0,00	34 000,00	0,00	34 000,00
Ella & Åke Häggbloms minnesfond	46 837,50	16 215,64	-41 394,37	21 658,77
ÖVRIGA FONDER				
Bror Lindqvists fond	150,13	5,63	0,00	155,76
Sonja Nordlunds fond	85 335,91	0,00	-6 080,00	79 255,91
TOTALT	255 060,89	56 859,30	-66 332,35	245 587,84

17. LÅN SOM FÖRFALLER TILL BETALNING EFTER FEM ÅR ELLER SENARE

	2023	2022
Långfristiga skulder:		
Lån från finansiella institut och försäkringsanstalter	10 756 496	12 101 367
Lån från offentliga samfund	0	0
Långfristiga skulder sammanlagt	10 756 496	12 101 367

18. SKULDER TILL KONCERNSAMFUNDEN

	2023		2022	
	Långfristigt	Kortfristigt	Långfristigt	Kortfristigt
Skulder till dottersamfund				
Leverantörsskulder	0,00	451 685,21	0,00	574 746,63
Totalt	0,00	451 685,21	0,00	574 746,63
Skulder till kommunalförbund				
Leverantörsskulder	0,00	26 641,78	0,00	22 739,10
Totalt	0,00	26 641,78	0,00	22 739,10
Skulder till intressesamfund				
Leverantörsskulder	0,00	247 059,93	0,00	186 488,60
Totalt	0,00	247 059,93	0,00	186 488,60
Skulder sammanlagt	0,00	725 386,92	0,00	783 974,33

19. CHECKRÄKNINGSLIMIT

	2023	2022
Limit för checkräkning med kredit och kommuncertifikat 31.12	5 000 000,00	5 000 000,00
-outnyttjat belopp av limiten	5 000 000,00	5 000 000,00

20. RESULTATREGLERINGAR, PASSIVA

	2023	2022
Kortfristiga resultatregleringar		
Obetalda utgifter		
Semesterlöneperiodisering	4 305 320,03	4 800 390,04
Övriga periodiseringar av löner och lönebikostnader	0,00	150 000,00
Till kommuner-resultatreglering	346 541,29	
Ränteperiodiseringar	152 648,30	51 901,56
Övriga obetalda utgifter	50 000,00	50 000,00
S:a kortfristiga resultatregleringar	4 854 509,62	5 052 291,60
S:a resultatregleringar skuld, passiva	4 854 509,62	5 052 291,60

Noter angående säkerheter, ansvarsförbindelser och arrangemang som inte har tagits med i balansräkningen

21. STADENS HYRESANSVAR

	2023	2022
Hyresansvar totalt	905 993,38	1 362 756,64
- Förfaller under följande räkensk.period	389 394,90	343 418,64
- Förfaller senare	516 598,48	1 019 338,00
Leasingansvar totalt	288 376,66	330 530,43
- Förfaller under följande räkensk.period	109 634,66	110 137,31
- Förfaller senare	178 742,00	220 393,12
Sammanlagt	1 194 370,04	1 693 287,07

22. BORGENSANSVAR

	2023	2022
Samfund inom samma koncern:		
Fastighets Ab Marstad	11 811 132,40	12 248 162,18
Fastighets Ab Dalnäs	927 213,45	977 213,45
Stiftelsen Sjökarveret i Mariehamn ¹	2 639,26	13 427,39
Mariehamns Energi Ab ²	250 000,00	408 380,00
Sammanlagt	12 990 985,11	13 647 183,02
Övriga samfund:		
Ridklubben Sleipner rf ³	3 787,55	7 195,81
Åländska Segelsällskapet rf	32 109,74	34 579,92
Sammanlagt	35 897,29	41 775,73
Sammanlagda borgensförbindelser 31.12	13 026 882,40	13 688 958,75

¹⁾ Beviljad borgen för checkräkningslimit om 30.000,00 euro till Stiftelsen Sjökarveret, utnyttjad 31.12.2023 = 2.639,26 euro.

²⁾ Beviljad borgen för checkräkningslimit om 100.912,76 euro till Mariehamns Energi, utnyttjad 31.12.2023 = 0,00 euro.

³⁾ Beviljad borgen för checkräkningslimit om 30.000,00 euro till Ridklubben Sleipner, utnyttjad 31.12.2023 = 3.787,55 euro.

23. ÖVRIGA ANSVAR

Staden har från Ålands hälso- och sjukvård erhållit fakturor för straffavgifter för en klinikfärdig patient på totalt 406 014,68 euro. Staden har betalat fakturorna men vidarefakturerat motsvarande summa till Kommunernas socialtjänst k.f. Betalning har ännu inte erhållits.

NOTER ANGÅENDE PERSONALEN OCH REVISORNS ARVODE

24. ANTALET ANSTÄLLDA 31.12¹

	2023	2022
Stadsledning	79	126
Stadsutvecklingsnämnden	0	4
Bildningsnämnden	329	330
Kultur- och fritidsnämnden	43	37
Äldreomsorgsnämnden	169	181
Infrastrukturnämnden	139	105
Byggnadsnämnden		3
Totalt	758	786

¹ Den deltidsarbetande personalen enligt situationen vid årets slut har omräknats till heltidsarbetande genom att deltiderna räknats ihop.

25. PERSONALKOSTNADER

	2023	2022
Personalkostnader enl. resultaträkningen	46 828 823	44 871 099
Personalkostnader som aktiverats bland immateriella och materiella tillgångar via tillverkning för eget bruk	51 845	49 745

26. ARVODEN TILL REVISOR

	2023	2022
BDO Audiator Ab		
Revisionsarvode	32 048,45	26 264,70
Revisorsutlåtande	0,00	0,00
Övriga arvoden	0,00	0,00
Arvoden sammanlagt	32 048,45	26 264,70

27. KOMMUNENS TRANSAKTIONER MED INTRESSETER

Kommunen har gett sitt helägda dotterbolag Mariehamns Hamn Ab följande lån:

- 23 037 000 euro, varav 17 968 860 euro återstår 31.12.2023. Lånet gavs när dotterbolaget bildades.
- 3 000 000 euro, varav 0 euro återstår 31.12.2023.
- 5 000 000 euro, varav 4 333 333,32 euro återstår 31.12.2023.
- 2 500 000 euro, varav 2 166 666,68 euro återstår 31.12.2023.

Räntan på lånen är 4 %.

Mariehamns stad har gett Stiftelsen Sjö kvarteret 39 999,21 euro i verksamhetsbidrag.

Koncernens bokslutsnoter

Principer och metoder för uppgörande av koncernbokslut

Interna transaktioner och internbidrag

Koncernsamfundens interna intäkter och kostnader samt fordringar och skulder har eliminerats. Intäkter och kostnader samt fordringar och skulder mellan koncernsamfunden och de kommunalförbund där staden är delägare har eliminerats förutom i fråga om transaktioner av ringa betydelse. Väsentliga interna bidrag har eliminerats.

Eliminering av internt innehav

Kommunens och dottersamfundens inbördes innehav har eliminerats enligt förvärvsmetoden.

Minoritetsandelar

Minoritetsandelarna har avräknats från koncernens över- och underskott i koncernresultaträkningen samt från koncernens eget kapital i koncernbalansen.

Planmässiga avskrivningar

Stadens dottersamfunds avskrivningar har inte korrigerats eftersom dotterbolagen följer koncernens avskrivnings principer.

Intressesamfund

Intressesamfunden har sammanställts i koncernbokslutet enligt kapitalandelsmodellen.

Avskrivningsdifferenser och reserver

Dottersamfundens avskrivningsplaner har tillämpats som sådana i koncernen fr.o.m. 2015. Avskrivningsdifferenser och reserver i dottersamfundens balansräkningar har i koncernbalansräkningen uppdelats i eget kapital och latent skatteskuld och förändringar i dem har i koncernresultaträkningen uppdelats i latent skatteskuld och räkenskapsperiodens resultat. Föregående års uppgifter har gjorts jämförbara enligt samma principer per jämförelseuppgifternas läge 31.12.2023. I jämförelseuppgifterna har inte avskrivningsdifferenserna beaktats i minoritetsintresset pga. dess ringa inverkan.

Korrigerig av jämförelseuppgifter

Koncernbokslutets jämförelseuppgifter har korrigerats så att avskrivningen på interna vinster lagts till resultaträkningen. Den interna vinsten har i koncernbokslutet 2023 eliminerats mot tidigare års vinster.

28. KONCERNENS FINANSIELLA INTÄKTER OCH KOSTNADER

	2023	2022
Mariehamns stad		
Finansiella intäkter		
Ränteintäkter	1 046 392,99	1 110 536,43
Övriga finansiella intäkter	364 913,95	102 750,82
S:a finansiella intäkter	1 411 306,94	1 213 287,25
Finansiella kostnader		
	2023	2022
Räntekostnader	-664 615,00	-179 644,01
Övriga finansiella kostnader	-39 229,79	-32 708,11
S:a finansiella kostnader	-703 844,79	-212 352,12
Koncernen		
Finansiella intäkter		
Ränteintäkter	70 061,52	21 233,05
Övriga finansiella intäkter	148 108,73	136 015,50
S:a finansiella intäkter	218 170,25	157 248,55
Finansiella kostnader		
	2023	2022
Räntekostnader	-1 685 883,47	-596 962,64
Övriga finansiella kostnader	-140 803,85	-74 126,36
S:a finansiella kostnader	-1 826 687,32	-671 089,00

29. KONCERNENS EXTRAORDINÄRA INTÄKTER OCH KOSTNADER

	2023	2022
Extraordinära intäkter	0,00	0,00
Extraordinära kostnader	0,00	0,00

30. KONCERNENS ANSLUTNINGSAVGIFTER UNDER AKTIVA

	2023	2022
Mariehamns stad		
Anslutningsavgifter (Återbäringsbara)	483 018,72	483 018,72
Elanslutn.avg. (Återbäringsbara)	126 112,30	126 112,30
Koncernen		
Anslutningsavgifter	10 356,57	10 356,57

31. KONCERNENS VÄSENTLIGA RESULTATREGLERINGAR

	2023	2022
Väsentliga resultatregleringar aktiva		
Mariehamns Hamn Ab		
Skatteperiodisering	200 000,00	1 548 286,07
Kommunernas socialtjänst K.f.		
Kommunandelar	1 871 646,86	836 566,02 ¹
Landskapsbidrag	0,00	0,00
Väsentliga resultatregleringar passiva		
Mariehamns stad		
Semesterlöneperiodisering	4 305 320,03	4 800 390,04
Övriga löne- och lönebidkostnadsperiodiseringar	0,00 ²	200 000,00 ¹
Ränteperiodiseringar till banker	150 927,56	0,00 ²
Resultatregleringar kommuner etc.	348 541,29	0,00
Mariehamns energi Ab		
Övriga resultatregleringar	0,00 ²	0,00 ²
Semesterlöneperiodisering	597 475,57	565 089,94
Kommunernas socialtjänst K.f. ¹		
Semesterlöneperiodisering	2 227 203,13	2 052 325,73 ¹
Löneskulder	936 189,99	945 788,18 ¹
Övriga obetalda utgifter	0,00 ²	0,00 ²
Resultatregleringar, ägarkommuner	0,00 ²	0,00 ²
Mariehamns Hamn Ab		
Inkomstskatt	0,00	128 178,48
Semesterlöneperiodisering	148 823,84	100 170,33
FAB Marstad		
Ränteperiodisering	172 614,32	114 967,57

¹ Ändrat från bokslut 2022-års uppgifter² Under 100 000**32. SPECIFIKATION ÖVER KONCERNENS EGET KAPITAL**

	2023	2022
Grundkapital 1.1.	78 167 195,67	78 167 195,67
Ökningar	0,00	0,00
Minskningar	0,00	0,00
Grundkapital 31.12.	78 167 195,67	78 167 195,67
Överskott från tidigare räkenskapsperioder 1.1.	78 914 999,98	73 360 938,11
Överföringar till skadefonden	0,00	0,00
Rättelser från föregående räkenskapsår, parivärde	-707 048,73	-707 048,73
Överskott från tidigare räkenskapsperioder 31.12.	73 441 795,01	69 313 838,56
Räkenskapsårets under/överskott	5 473 204,97	4 047 099,55
Eget kapital totalt	157 082 195,65	151 528 133,77

33. SPECIFIKATION AV ÖVRIGA SKULDER

	Koncernbolag och -samfund		Mariehamns stad	
	2023	2022	2023	2022
Övriga långfristiga skulder				
Anslutningsavgifter	9 542 496,72	9 353 301,72	0,00	0,00
Övriga	0,00	0,00	7 839,48	17 161,29
Övriga långfristiga skulder totalt	9 542 496,72	9 353 301,72	7 839,48	17 161,29
Övriga kortfristiga skulder				
Övriga	1 158 456,46	1 140 010,80	787 260,22	771 284,25
Övriga kortfristiga skulder totalt	1 158 456,46	1 140 010,80	787 260,22	771 284,25
Koncernen totalt	11 496 052,88	11 281 758,06	-	-

34. KONCERNENS ANSVARSFÖRBINDELSER

	2023	2022
Mariehamns stad		
Borgensförbindelser	13 026 882,40	13 688 958,75
Leasingansvar	288 376,66	330 530,43
Hyresgarantier	905 993,38	1 362 756,64
Koncernen		
Leasingansvar	118 808,67	72 978,97
Hyresgarantier	1 622 003,50	1 830 231,96
Skulder mot vilka inteckningar i fastigheter ställts som säkerhet	14 148 354,73	14 665 210,77 ¹
Givna panter och ansvarsförbindelser		
För egna skulder	5 338 610,86	5 288 610,86
Elhandelsinstrument till gängse värde	3 764 797,58	134 693,53

¹ Uppgifterna ändrats från 2021

Behandling av årets resultat

Stadsstyrelsens förslag med anledning av årets resultat är att överskottet på 3 101 030,55 euro förs vidare till tidigare årsöverskott på 54 273 169,23 euro.

Bokslutets undertecknande

Mariehamn 7.5.2024

Michele Ferrari
Ordförande

Elin Sundback
Ersättare

Peter Enberg
II vice ordförande

Julia Birney
Styrelsemedlem

Ted Häggblom
Ersättare

Nina Fellman
Styrelsemedlem

Monica von Frenckell
Styrelsemedlem

Arne Selander
Stadsdirektör

Revisionsanteckning

Över utförd revision har idag avgetts berättelse.

Mariehamn .5.2024

Andreas Holmgård
Ordförande

Margareta Flink
Ledamot

Leif Holländer
Ledamot

Edgar Öhberg
Ledamot

Produktion: Mariehamns stad
Omslagsfoto: Våtmarken i Sviby 2023

Mariehamns stad PB 5 AX-22101 Mariehamn Åland
Tel: +358 (0)18 5310 Fax: +358 (0) 18 531 213 E-post: info@mariehamn.ax
www.mariehamn.ax